

Спецификација предмета

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Информатичка писменост 1
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Овладавање основама рада у Microsoft Windows оперативном систему, претраживања и коришћења Interneta, израде и форматирања докумената у програму Microsoft Word.
Исход предмета Стечена знања ће студенту омогућити ефикасно кориштење рачунара са Windows оперативним системом и рад са датотекама. Упознавање са основама коришћења Интернета обезбедиће вештине неопходне за преузимање садржаја са интернета, претраживање веба и рад са електронском поштом. Студент треба да савлада и елементе обраде текста у програму Microsoft Word са нагласком на писању семинарских радова. Курс обухвата садржаје потребне за полагање следећих основних ECDL (European Computer Driving Licence) модула: „Основе коришћења рачунара“, „Основе коришћења интернета“ и „Обрада текста“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Основе коришћења рачунара (хардвер - делови рачунара, врсте софтвера, ауторско право и лиценца, категорије софтвера, мерне јединице меморије, кодирање знакова, рад са прозорима, подешавање радног окружења, елементи фајл система, управљање фајловима и фолдерима, компресовање и декомпресовање фајлова и фолдера, снимак екрана и прозора). 2. Основе коришћења интернета (рачунарске мреже, Интернет, веб, преузимање садржаја са интернета, претраживање интернета, веб пошта, календар). 3. Обрада текста (радно окружење програма, рад са датотекама и документима, основе уређивања докумената, форматирање текста и пасуса, фусноте, заглавље и подножје, нумерисање страница, листе, слике, табеле, графикони, стилови, натписи, садржај, списак објеката, штампање, циркуларна писма). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) Mark Edward Soper, <i>Windows 10 Kao od šale</i> , CET, Beograd, 2016 Faithe Wempfen, <i>Digitalna pismenost za neupućene</i> , Mikro knjiga, Beograd, 2015 Patrice-Anne Rutledge, <i>Office 2016 Kao od šale</i> , CET, Beograd, 2016 Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Informatička pismenost - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Бесплатни софтверски алати 1
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Овладавање основама коришћења програма отвореног кода (GIMP, Inkscape, LibreOffice Base) који представљају бесплатне алтернативе водећих комерцијалних производа (Adobe Photoshop, Adobe Illustrator, Microsoft Access) и који се поред оперативног система Windows могу користити и на оперативном систему Linux.
Исход предмета Студент треба да савлада основе обраде дигиталних фотографија у програму GIMP, основе рада са векторском графиком у програму Inkscape и да се упозна са основама коришћења база података у програму LibreOffice Base. Курс обухвата садржаје потребне за полагање ECDL (European Computer Driving Licence) модула „Обрада слика“ и „Коришћење база података“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Обрада фотографија са програмом GIMP (основни појмови растерске графике, радно окружење програма, основе обраде слика, селектовање, трансформације, цртање и попуњавање површине, ретуширање фотографија, филтери и ефекти, рад са текстом, слојеви, штампање). 2. Рад са програмом Inkscape (основни појмови векторске графике, радно окружење програма, рад са датотекама и сликама, цртање геометријских објеката, селектовање и трансформације, рад са текстом, цртање правих и кривих линија, филтери, штампање). 3. Основе коришћења база података у програму LibreOffice Base (основни појмови, табеле, индекси, везе између табела, унос и претраживање података, упити, обрасци, извештаји). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) The GIMP Documentation Team, <i>GNU Image Manipulation Program User Manual</i> , 2019, https://docs.gimp.org/2.10/en/ Tavmjong Bah, <i>Inkscape: Guide to a Vector Drawing Program</i> , Fifth Edition, 2017, http://tavmjong.free.fr/INKSCAPE/MANUAL/html/ LibreOffice Documentation Team, <i>LibreOffice Getting Started Guide 6.0</i> , 2018, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/getting-started-guide/ The Document Foundation, <i>Base Handbook - Managing your Data</i> , 2013, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/base/ Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Besplatni softverski alati - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Образовне реформе у Европи
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Упознати студенте са значајним реформским правцима у образовању у Европи и свету. Указати студентима на могућности развоја и унапређење квалитета образовања у Србији уз поштовање међународних принципа и начела. Проучавање програма Европске уније и активности међународних организација које играју кључну улогу у међународном образовању. Упознати студенте са основним постулатима међународног образовања и омогућити им критичку анализу и опсервацију савремених тенденција у Европском образовном простору. Омогућити студентима разумевање компаративних анализа образовних система и политика у свету и код нас.
Исход предмета Након успешно савладаног предмета, студент: Дефинише основне међународне документе и организације које се баве унапређењем образовања у Европи и свету. Објашњава утицај друштвеног контекста на образовни систем. Критички анализира и упоређује различите образовне системе и реформске правце. Уме да процени активности и улогу кључних међународних организација у обезбеђењу квалитета образовања. Уме да се изрази јасним и добро структурираним текстом, аргументујући своје ставове. Учествоју у раду тима и разуме и уважава друго мишљење.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Европске димензије и реформе у образовању. Програми и улога кључних међународних организација у промовисању међународног образовања: UNESCO, OECD и др. Компетитивност и међународни системи образовања. Кључни појмови и истраживачко подручје у међународном образовању. Интернационализација образовања као савремена образовна појава. Образовне стратегије, развојне политике образовања и наставни кадар. Образовање усмерено на компетенције и вештине за 21. век. Образовање у Србији и процеси интернационализације образовања. <i>Практична настава</i> Евалуација и компаративна анализа међународних образовних система, стратегија и докумената. Упознавање са програмима Европске уније који подстичу међународно образовање: (BASILEUS, JoinEU-SEE, Socrates, Comenius, Erasmus Mundus, Leonardo da Vinci). Израда семинарских радова и есеја, усмене презентације, самостални истраживачки рад.
Литература: 1. <i>Kvalitetno obrazovanje za sve - izazovi reforme obrazovanja u Srbiji</i> (2004): Beograd: Ministarstvo prosvete i sporta Republike Srbije, str. 155-167. 2. Miočić, I., Ledić, J. i Turk, M. (2016). <i>Europska dimenzija u obrazovanju: pristupi i izazovi</i>. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci. str. 13-37. 3. Gajić, O. (2011). <i>Грађанско образовање за демократију</i>. Novi Sad: Filozofski fakultet. str. 19-61. 4. Gajić, O., Budić, S. & Lungulov, B. (2009): »Unity in Diversity« as a European Dimension of Higher Education, in: <i>European Dimensions of Changes in the Educational System in Serbia. Research and Development</i>“, Vol. 5, Novi Sad: Faculty of Philosophy, p.p. 133-146. 5. Gajić, O. (2007). Toward the European educational space – experiences of teacher education in Serbia, in: <i>Humanities</i>. Miskolc: University of Miskolc. Innovation and technology Transfer Centre, p.p. 69-73. 6. Gajić, O. (2009). Izazovi profesionalnog obrazovanja nastavnika u evropskoj različitosti, Међународна конференција „Унапређење образовања учитеља и наставника – од селекције до праксе“/<i>Promoting teacher education from intake system to teaching practise</i>, Zbornik radova sa međunarodne konferencije održane 19-21. maja 2009. (gl. ured. Matti Meri), Jagodina: Pedagoški fakultet, Univerzitet u Kragujevcu, knj.8/1, Tom I, str. 69-76.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Доживотно образовање
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Разумевање значаја доживотног образовања за појединца и савремено друштво. Развијање способности критичке анализе стратегија и пракси доживотног образовања на националном и међународном плану.
Исход предмета Након завршеног курса студент ће бити способан да: разуме темељне појмове и начела концепта доживотног образовања, критички анализира различите стратегије доживотног образовања и могућности њихове практичне примене, активно и одговорно учествују у креирању и реализацији програма доживотног образовања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Ново промишљање друштвеног развоја. Одрживост као узор друштвеног развоја. Конструкт друштва знања. Доживотно образовање као “кључ за 21. век”. Стратегије доживотног образовања. Компоненте доживотног образовања. Меморандум о доживотном образовању (Лисабон, 2000). Одговорност појединца у процесу доживотног образовања (појединац-група-заједница). Струковно образовање и усавршавање (од квалификације до компетенције). Формално, неформално и информално образовање. Концепт организације која учи. Професионални развој наставника као облик доживотног образовања. Европски акциони програми који подржавају доживотно образовање. <i>Практична настава</i> Скице за дискусију у писаној форми за сваку тему. Презентација семинарског рада на предложеном или слободно изабрану тему релевантну за програмске садржаје.
Литература Andevski, M. i Knežević-Florić, O. (2002). <i>Obrazovanje i održivi razvoj</i> . Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine. Commission of the European Communities. (2000). <i>Commission staff working paper. A memorandum on lifelong learning</i> . Brussels, Belgium: European Commission. Radulović, L. (2011). <i>Obrazovanje nastavnika za refleksivnu praksu</i> . Beograd: Filozofski fakultet.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Основе научног новинарства
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са општим карактеристикама и врстама новинарства; упознавање са основним појмовима специјалног типа новинарства – научног новинарства
Исход предмета Овладаност основним знањима о професији, као и о специфичностима типа научног новинарства.
Садржај предмета Теоријска настава 1. Опште карактеристике новинарства као професије; 2. Наука и друштво; 3. Кратка историја научног новинарства; 4. Како постати научни новинар 5; Пут до научне приче; 6. Писање о науци (за штампане, електронске и нове медије) 7. Научно новинарство у дигитално доба; 8. Студије случаја; 9. Каријера у научном новинарству. 10. Анализа семинарских радова са дискусијом.
Литература Англер, В. Мартин (2020). <i>Увод у научно новинарство</i> . Београд: Центар за промоцију науке. (изабрана поглавља) Валић Недељковић, Дубравка и Пралица, Дејан (2019). <i>О новинарству и новинарима – друго прерађено и допуњено издање</i> . Нови Сад: Филозофски факултет. (изабрана поглавља) Ласло, Пјер (2015). <i>Научна комуникација – практични водич</i> . Београд: Центар за промоцију науке. (изабрана поглавља) Пралица, Дејан и Баровић, Владимир (2012). Новинарство (не)затворена професија. У: <i>Криза и перспектива знања и науке – зборник радова са међународног научног скупа 'Наука и савремени универзитет 1'</i> . Ниш: Филозофски факултет. Стр. 391-400.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Класици светске књижевности 1
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Предмет уводи студенте у основне теме хуманистике, са циљем да их упутује у темељне праксе академских студија књижевности и у основне појмове историје идеја унутар западног цивилизацијског круга. Током курса отварају се битне теме библијске књижевности (грех и праштање), антике (епска парадигма, трагедија као сукоб закона и обичајности) и раног модерног доба. Студенти се такође упознају са токовима самообликовања модерног човека у раздобљу ренесансе (универзални човек, људско достојанство, хуманизам, индивидуализам, учено незнање, хумор и медицинска теорија хумора). Коначно, кроз лик Кандида ће бити отворена расправа о пројекту просвећивања, док ће лик Фауста послужити као основ за дискусију о модерном херојству знања и о напетости између појединца и заједнице.
Исход предмета Способност примене знања везаних за формирање канона европске књижевности, као и за развој модерне субјективности и препознавање њених елемената у потоњим раздобљима. Усвајање темељних начела тумачења књижевних текстова; способност препознавања књижевних митова и њиховог деловања; оспособљеност за самостално тумачење и вредновање књижевног текста, као и за продубљено посматрање различитих феномена из шире области хуманистичких наука.
Садржај предмета Уводна дискусија: класици и књижевни канон. <i>Еп о Гилгамешу</i> (теме, структура, утицај на западни канон). <i>Књига о Јову</i> и стари пут грешника у светској књижевности. Библија као велики код западне књижевности. Борхесова идеја о четири типа приче (потрага, освајање града, повратак ратника, и смрт бога). Одисеј као претеча типичног књижевног јунака, појединца који је израз читаве једне цивилизације. Аристотелова <i>Поетика</i> као темељ западне књижевности. Антиголина као парадигма трагичне јунакиње. Анализа Сократових идеја везаних за однос знања и незнања и њихово повезивање са хришћанском традицијом мудре лудости. Дантеов силазак у подземни свет и хришћанска уметност. Дубине људске душе: Петраркино писмо о успону на планину Венту. Анализа Еразмове <i>Похвале лудости</i> као архетипског текста „лудачке књижевности“. Дон Кихот као компендиј ренесансног хумора. Модерни роман, модерна субјективност и проблем приповедача. Монтењев идеал самообликовања човека. Љубав и патња: <i>Ромео и Јулија</i> и идеја о љубави у рано модерно доба. Хамлет као израз сложених интелектуалних и моралних токова модерности. Волтеров <i>Кандид</i> и просветитељска парадигма. Фаустов пут од средњовековног мита до модерног индивидуализма.
Литература <i>Примарна:</i> <i>Еп о Гилгамешу</i> (избор). <i>Књига о Јову</i>. Хомер, <i>Одисеја</i> (избор, прев. Милош Ђурић). Софокле, <i>Антигона</i>. Платон, <i>Одбрана Сократова</i>, прев. М. Ђурић, Београд, 1982; Данте, <i>Пакао</i> (више превода, М. Комбол, К. Мићевић); Еразмо, <i>Похвала лудости</i>, прев. Д. Невенић Грабовац, Београд, 2000; Монтењ: <i>Огледи</i>, превод М. Ђорђевић, Београд, 1999 (избор); Сервантес: <i>Дон Кихот I</i>, превод Ђ. Поповића, Д. Вртунског или А. Манчић; В. Шекспир, <i>Ромео и Јулија</i>, прев. Ж. Симић, С. Пандуровић, Београд, 2012 (или неко друго издање); <i>Хамлет</i>, прев. Живојин Симић, Сима Пандуровић (више издања); Волтер, <i>Кандид</i>, прев. Милан Предић (више издања); Гете, <i>Фауст</i>, прев. Бранимир Живојиновић (више издања). <i>Секундарна:</i> Милош Ђурић, <i>Историја хеленске књижевности</i> (више издања); Рене Жирар, <i>Стари пут грешника</i>, Нови Сад, 1989; Франческо де Санктис, "Данте Алигијери", <i>Критички есеји</i>,

Београд, 1960, стр. 33-118; Леон Алкен, *Еразмо међу нама*, Н. Сад, 1994; Ерих Ауербах, *Мимесис*, Београд, 1978 (погл. XII о о Монтењу, XIV о Сервантесу); Љиљана Павловић-Самуровић, *Књига о Сервантесу*, Београд, 2002; В. Гвозден, «Љубав и патња», поговор у В. Шекспир, *Ромео и Јулија*, Београд, 2012; Веселин Костић, *Стваралаштво Виљема Шекспира I и II*, Београд, 1994. Denis de Rougement, *Ljubav i Zupad*, Matica hrvatska, 1974; Е. Ауербах, "Прекинута вечера", *Мимезис*, Београд, 1978, стр. 396-408. Томас Ман, "О Гетеовом *Фаусту*", *Ствараоци и дела*, Нови Сад, 1952, стр. 152-198.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Увод у тумачење производа културне индустрије
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Полазници курса треба да се упознају са појмовима културе, културне индустрије и масовне културе, као и са теоријским претпоставкама и перспективама помоћу којих је могуће интерпретирати производе културне индустрије.
Исход предмета Полазници курса ће бити оспособљени да практично примене теоријске поставке у тумачењу производа културне индустрије, као и да идентификују идеолошке наносе у овим производима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам културе. Појам културне индустрије и индустрије забаве. Различити углови концептуализације производа културне индустрије. Франкфуртске школа. Британска школа студија културе. Слика света и културна индустрија. <i>Практична настава</i> Анализа производа индустрије културе у различитим земљама и цивилизацијама, идентификовање кључних идеолошких тачака у поменутим производима, разоткривање начина на који производи културне индустрије (филмови, серије, романи, видео игре) утичу на обликовање слике света њихових потрошача.
Литература 1. Стивен Гринблат, „Култура“, Златна греда, новембар, 2004, стр. 40. 2. Џонатан Калер, „Књижевна теорија”. <i>Летопис Матице српске</i>, 475/3, стр. 2005, 333-355 3. Макс Хоркхајмер, Теодор Адорно, <i>Дијалектика Просветитељства</i>, Веселин Маслеша, Сарајево, 1989, стр. 126-173 4. <i>Студије културе: зборник</i>. приредила Ј. Ђорђевић, Службени гласник, Београд, 2009. (избор) 5. Слободан Владушић, Књижевност и коментари, Службени гласник, Београд, 2017, стр. 297-316.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Мотивација за учење
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са: - теоријским моделима и методологијом истраживања мотивације у школском контексту; - мотивационим детерминантама школског постигнућа и тешкоћа у учењу; - специфичним врстама мотивације за учење природних и друштвених области; - релацијама мотивације за учење, селф-концепта, самоефикасности и саморегулисаног учења; - контекстуалним и диспозиционим чиниоцима мотивације за учење; - релацијама мотивације и емоција у школском контексту; - имплицитним уверењима, ефикасношћу и мотивацијом за рад наставника у школи.
Исход предмета Од студента се очекује да на крају курса буде способан да: - Препозна мотивационе чиниоце који обликују учење; - Планира и примењује поступке за подстицање мотивације за учење; - Осмисли и реализује различите дугогочне програме за подстицање мотивације у раду са ученицима; - Примењује стечена знања кроз различите приступе у раду са родитељима и наставницима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Одређење опште и специфичне мотивације за учење; мотивациони чиниоци успешног учења; - Селф-теорије мотивације за учење: теорија самоефикасности, теорија самовредновања и теорија самодетерминације; - Мотивација за учење из перспективе атрибуција, очекивања и вредности, имплицитних уверења и циљних оријентација ученика; - Саморегулисано учење – мотивационе компоненте; - Диспозициони чиниоци мотивације за учење: пол, интелектуалне способности и особине личности ученика; - Контекстуални чиниоци мотивације за учење: улога и карактеристике родитеља, наставника и вршњачке групе; - Интеракција емоција и мотивације у школском контексту; - Мотивација наставника за подучавање и усавршавање. <i>Практична настава</i> - Практична примена теорија мотивације у циљу поспешивања учења кроз студије случаја; - Израда и презентација семинарског рада – осмишљавање и реализација програма за подстицање мотивације за учење.
Литература 1. Wentzel, K. R., & Miele, D. B. (2016). <i>Handbook of Motivation at School</i>. New York & London: Routledge, Taylor & Francis Group. 2. Reeve, J. (2014). <i>Razumijevanje motivacije i emocija</i>. Beograd: Sinapsa edicije. 3. Elliot A. J., & Dweck C. S. (2007). <i>Handbook of Competence and Motivation</i>. New York & London: The Guilford Press.

Назив предмета: Основе академског писања (на мађарском језику)
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Упознавање студената са поступцима који се примењују у истраживању, академском читању и писању.
Исход предмета Студенти су упознати са традиционалним и новим моделима научне комуникације, са врстама академских радова и са стандардима коректног цитирања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Општи услови за добру писменост. Врсте академско-научних текстова. Избор теме академског рада. Стручна литература. Цитирање, плагијат, библиографија. Критичко читање и прављење бележака. Композиција текста, кохеренција реченица и параграфа, граматичка коректност. Правила квалитетног писања. Апстракт и кључне речи. Есеј. Рецензија. Семинарски рад. Научни рад. Креативно писање. Писање и његова презентација.
Литература Umberto Eco. 2003. Hogyan írjunk szakdolgozatot? Budapest: Kairosz. Richard Aczel, 2000. Hogyan írjunk esszét? Budapest: Osiris. Majoros Pál. 1997. Kutatásmódszertan, avagy hogyan írjunk könnyen, gyorsan jó diplomamunkát? Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. Gyurgyák János. 1997. Szerkesztők és szerzők kézikönyve. Budapest: Osiris. Fercsik Erzsébet. 2003. Dolgozatírás felsőfokon. Budapest: Krónika Nova, 2003. Kuziak, Michail–Rzepczynski, Slavomir. 2004. Tanuljunk meg írni! Budapest: Magyar Könyvklub. Bertáné Németh Ágnes. 2002. Az irodalomkutatástól a hivatkozásig. Hallgatói segédlet. Pécs: PTE Könyvtára.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Усмено и писмено изражавање у академском окружењу
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ:3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са вештинама потребним за академске студије, и језиком и стилем усмене и писмене академске комуникације и изражавања.
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени да ефикасно прате усмена излагања академског типа, да учествују у групним дискусијама на задате теме, као и да самостално организују и представе сопствено излагање. Такође, биће упознати са појмом академске етике, и начинима навођења извора, те оспособљени за писање академских текстова различитих врста.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Врсте академског говора. Академски монолог и интерактивност. Стратегије за ефикасно слушање академског излагања. Препознавање језика који сигнализира важне информације у оквиру излагања, и стратегије њиховог бележења. Стратегије академског вођења разговора. Начини показивања интересовања за предмет дискусије и прикључивање. Аргументовање сопственог мишљења. Вођење групне дискусије. Прављење веза између сопствених и туђих идеја. Развијање групних дискусија на задате теме. Врсте академских писаних форми. Стратегије презентовања садржаја у писменој и усменој форми. Одабир адекватне теме и организовање садржаја. Структура усмених и писмених форми излагања садржаја. Академски стил изражавања. Уважавање публике. Елементи уверљивости. Усмено и писмено изражавање и технологија. Анализа одабраних узорака усменог излагања и писаних форми. Фокусирано сумирање циљног садржаја.
Литература Банђур, В. (2007). <i>Академско писање</i> . Ужице: Учитељски факултет. Боеглин, М. (2015). <i>Академско писање корак по корак</i> . Нови Сад: Академска књига. Карнеги, Д. (2006). <i>Како брзо и лако савладати говорничку вештину</i> . Београд: Народна књига. Милатовић, В. (2007). <i>Усмено и писмено изражавање</i> . Београд: Рачунарски факултет: СЕТ. Сарцент, Е. и Ферон, Т. (2016). <i>Вештина разговора</i> . Београд: Sezam Book. Суботић, Г. (ур.) (2017). <i>Говори који су променили свет</i> . Београд: Evro Book. Трејси, Б. (2016). <i>Моћ говора</i> . Београд: Финеса. Шипка, М. (2011). <i>Култура говора</i> . Нови Сад: Прометеј. Шуваковић, У. (2010). <i>Академско писање у друштвеним наукама</i> . Београд: Досије.

Студијски програм: ОАС сви студијски програми
Назив предмета: Српски језик: Основи језичке културе и писмености
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: предмет није предвиђен за модуле на ЈКК – Српски језик и књижевност и Српски као нематерњи и страни језик и књижевност
Циљ предмета: Проширивање знања о језичком стандарду и систематизација чињеница и побољшавање способности за креирање писаних и усмених текстова, диференцираних према тематици, намени, жанру, медију.
Исход предмета Студент је способан да валидно конципира разнородне функционалностилске исказе – ортоепски и ортографски узуси; да уочи и превазиђе најчешћих огрешења о норму на граматичком, лексичком и стилском нивоу; да ваљано структурира текст.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Стандардни језик – појам; норма; нормативни приручници. 2. Ортоепска и ортографска норма – правила дистрибуције акцената; правопис – фонолошки и морфофонолошки. 2.1. Систематизација правописних правила – проблеми и недоумице (велико слово; гласовне промене у правопису; интерпункција; скраћенице; акроними; састављено и растављено писање; транскрипција). 3. Морфолошко-синтаксичка норма – неправилности у области падежне проблематике, конгруенције, рекције и употребе глаголских облика; ред речи – положај енклитика. 4. Лексичка норма – семантичко-прагматичке неправилности (неодговарајућа лексика; плеоназми; таутологије; гомилање синонима и блискозначница; англицизми). 5. Текстурална норма. 5.1. Преглед типова и врсте текстова – информативни, нормативни, аргументативни, инструктивни, наративни. 5.2. Врста текста и избор лексичких и граматичких средстава. 6. Стилска (жанровска) норма. 6.1. Језички варијетети према медијуму остварења (говор – писање). 6.2. Статус говореног и писаног језика. 6.3. Одлике типичног говореног / усменог и писаног језика. 6.3.1. Разговорни језик и разговорни стил; књижевни језик / говор / стил. 7. Језик науке / научни стил. 8. Административни стил. 8.1. Бирокупатизација језика. 9. Језик медија. 10. Прагматичка (контекстуална) норма. 10.1. Ословљавање и обраћање у писаном и усменом исказу. 10.2. Намеравао и протумачено значење. <i>Практична настава:</i> Рад на тексту – кориговање грешака на свим нивоима; стилске вежбе – писање валидних текстова с обзиром на граматичко устојствоо и лексички регистар појединих стилова. Коришћење речника за различите намене и свих језичких приручника.
Литература: Ивић, Павле и др (2004). <i>Српски језички приручник</i> . Београд: Београдска књига, 93–203. Клајн, Иван. (2007). <i>Речник језичких недоумица</i> . Нови Сад: Прометеј. Klikovac, Duška. (2008). <i>Jezik i moć</i> . Beograd: Biblioteka XX vek. 147–207. Mrazović, Pavica. <i>Gramatika srpskog jezika za strance</i> . (2009). Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. 668–749. Пешикан, Митар, Јован Јерковић, Мато Пижурица. (2017). <i>Правопис српскога језика</i> . Нови Сад: Матица српска. Prčić, Tvrtko. (2011). <i>Engleski u srpskom</i> . Novi Sad: Zmaj. 24–51. Radovanović, Milorad. (2003). <i>Sociolingvistika</i> . Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. 186–197. Радовановић, Милорад и др. (1996). <i>Српски језик на крају века</i> . Београд: Институт за српски језик САНУ – Службени гласник. 143–159. <i>Речник српскога језика</i> (ур. Николић, М.) (2007). Нови Сад: Матица српска. Subotić, Ljiljana i dr. (2012). <i>Fonetika i fonologija: ortoepska i ortografska norma standardnog srpskog jezika</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet [Digitalna biblioteka]. 96–105.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Језик и култура
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: Усвајање теоријских знања о језику и његовом специфичном односу према култури.
Исход предмета Оспособљеност за примену стечених теоријских знања у наставној пракси или даљим истраживањима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Језик: дефиниција и његове функције. 1.1. Порекло језика и његов развој (научне и наивне представе о пореклу језика). 1.2 Лингвистика као наука о језику. 2. Појам културе и цивилизације. 2.1. Преглед теорија о култури и цивилизацији: рационалистичке и метафизичко-ирационалистичке теорије културе. 2.2. Елементи културе: култура као систем симболичких облика (симбол, алегорија, знак и језик), магија, религија, мит. 2.3. Психоаналитичка теорија архетипова и митова К. Г. Јунга: симбол као искуство колективно несвесног; симболи – конкретизације архетипова. 3. Антропологија и културологија. 4. Распрострањеност језика и култура и њихова разноликост. 5. Настанак цивилизација и њихова обележја. 5.1. Древне цивилизације: Сумер, Вавилон, Египат, Лепенски Вир, Грчка. 5.2. Одлике културе Истока и Запада. 5.3. Хришћанска цивилизација. 6. Проблем односа између језика и културе: језик као компонента и оруђе културе. 6.1. Веза између појединачних култура и језика. 6.2. Заједнице језичких корисника. 6.3. Језик и културни идентитет. 6.4. Теоријска промишљања о односима између језика, културе и мишљења (В. Хумболт, Ф. Боас, Е. Сапир и Б. Ли Ворф) и рађање антрополошке лингвистике / етнолингвистике. 6.5. Теорија језичке релативности. 7. Одједи теорије језичке релативности у савременим истраживањима односа између језика и културе. 7.1. Лексикон као кључ за културну психологију (у теорији Ане Вјежбицке). 7.2. Етнолингвистичка школа Никите Толстоја. 7.3. Основне поставке лингвокултурологије: интерсемиотичка транспозиција; предмет лингвокултуролошких истраживања – безеквивалентна лексика, лексичке и концептуалне празнине, јединице које чувају трагове обичаја, обреда, веровања; јединице у које су уграђени стереотипи, архетипови, симболи и сл. 7.4. Фразеолошки и паремиолошки фонд као садржалац културних информација. 7.5. Пример 1: примена методе бинарних опозиција у фразеологији (бог–ђаво, леп–ружан, добар–зао, истина–лаж). 7.6. Пример 2: слика природе вербализована језичким јединицама окупљеним око лексема камен, земља, дрво, змија. <i>Практична настава</i> Литература 1. Бернард Комри, Стивен Метјуз и Марија Полински, <i>Атлас језика</i>, Вараждин: Станек д.о.о., 2003. 2. Милорад Радовановић, <i>Социolingвистика</i>, Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2003. 3. Ранко Бугарски, <i>Језик и култура</i>, Београд: Библиотека XX век, 2005. 4. Едвард Сапир, <i>Језик</i>, Нови Сад: Дневник, 1992. 5. Бенџамин Ли Ворф, <i>Језик, мисао, стварност</i>, Београд: Београдски издавачко-графички завод, 1979. 6. Никита Толстој, <i>Језик словенске културе</i>, Ниш: Просвета, 1995. 7. Цери Мур, <i>Увод у антропологију: теорије и теоретичари културе</i>, Загреб: Наклада Јасенски и Турк, 2002. 8. Сретен Петровић, <i>Културологија</i>, Београд: Чигоја штампа, 2005.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Румунска култура
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета: Стицање знања о румунској култури и најзначајније везе са другим наукама и уметностима.
Исход предмета: Студенти знају градиво из румунске културе.
Садржај предмета: Појам културе. Културне вредности. Културни идентитет. Прве културе на румунском тлу; Историја Румуније—главна дешавања; Први народи на територији тадашње Румуније; Формирање румунског народа; Формирање првих румунских држава: Трансилваније, Мунтеније и Молдавије; Настанак румунског језика; Румунско писмо; Први текстови на румунском језику писани ћирилицом; Историја румунског књижевног језика; Историја румунске књижевности—опште карактеристике и најпознатији писци и дела Савремена култура у Румунији; Историја румунског позоришта; Развој румунске кинематографије и утицај европског и америчког филма на румунску кинематографију; Филмска, забавна и народна музика. Знамените личности румунске културе и најпознатији румунски уметници; Румунски филозофи; Правци и тенденције у савременој култури, поезији и прози; Фолклор и румунска уметност: обичаји, народне игре и народна ношња. Румунска керамика. Румунска архитектура; Румунска духовност. Румунска митологија. Традиционална румунска кухиња. Румунска славља и румунске традиције. Најпознатије румунске културне личности у иностранству. Мултикултуралност, интеркултуралност и транскултуралност; Природне лепоте Румуније.
Литература: Avram, Mioara; Marius Sala (2001). <i>Faceți cunoștință cu limba română</i> . Cluj: Echinox. Dramba, Ovidiu (2004). <i>Literatură, cultură, civilizație</i> . București: Saeculum. Lovinescu, Eugen (1972). <i>Istoria civilizației române moderne</i> . București: Editura Științifică. Mehedinți, Simion (2007). <i>Civilizație și cultură</i> . București: Trei. Noica, Constantin (1993). <i>Modelul cultural european</i> . București: Humanitas. Zamfirescu, Dan (1969). <i>România – pământ de civilizație și sinteză</i> . București: Editura pentru Literatură

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Увод у дигиталну хуманистику
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са концептима и могућностима које дигитална хуманистика пружа у различитим контекстима.
Исход предмета Студент је способан да примењује савремене рачунарске и информационе технологије у различитим контекстима; да овлада вештинама које му омогућавају широк приступ дигиталним подацима, садржајима и информацијама; да примени стечена знања у пракси.
Садржај предмета Дигитална хуманистика – појам, технике истраживања, развој, методологија. Аналогно и дигитално. Онтологија и епистемологија. Од хуманистике до дигиталне хуманистике. Кибернетски дискурс. Кибернетика и уметност. Оквир дигиталних компетенција. Дигитално доба. Процес дигитализације. Сајбер простор. (Де)колонизација знања и технологија. Курирање. Киборг. Природни језици. Дигитални алати, ресурси и средства. Дигитални код и софтвер. Платформе и њихова примена. Иновативни пројектни модели. Мултимедијалност. Базе података. Трансформација неструктурираног текста у структурирани. Нове матрице података. Хипертекстуално уређивање. Конструкција базе текстова. Кориснички интерфејс. Дигитални медији и садржаји. Метамедији. Дигитални текст. Дигитална култура. Визуализација културе. Дигитална уметност. Дигитална културна баштина. Дигитална хуманистика и знање. Дигиталне технологије истраживања и проучавања историје. Одрживост пројеката дигиталне хуманистике. Дигитална хуманистика 2.0. Дигитална етика. Дигитална хуманистика у Србији и свету.
Литература Andevski M., Arsenijević, J. i M. Vidaković (2013). Tipovi znanja na Web 2.0. U: D. Golubović (ur.), <i>Tehnologija, informatika i obrazovanje: stanje i problemi, ciljevi i mogućnosti, promjene i perspektiva: međunarodni simpozijum</i> . Banja Luka: Filozofski fakultet, 229–236. Bogičević, M. Ristić, M., Radovanović, I. (2013). <i>Internet u obrazovanju. Pedagoški aspekti primene interneta u nastavi</i> . Beograd: Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu. Popović, D. (2015) Digitalization of books and its impact on educational praxis at University level. In: I. Roceanu (ed.), <i>Rethinking education by leveraging the eLearning pillar of the Digital Agenda for Europe</i> , Vol. 2. Bucharest: “Carol I” National Defence University, 484–488. Popović, D. (2016). New Culture of Learning and New Learning of Cultures: Rethinking Methodology and Potential of e-Learning, In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning Vision 2020!</i> Vol. 2. Bucharest: “Carol I” National Defence University, 426–431. Pralica, D. (2015). Digital Media Technologies and the Perspectives of Virtual Education – Opinions of Students and Professors at the Department of Media Studies, Faculty of Philosophy, University of Novi Sad. In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning and Software for Education</i> . Vol. 3. Bucharest: “Carol I” National Defence University Publishing House, 137–141. , R., Petković, V., & Ivanić, I. (2018). Comparative Analysis of the Use of New Technologies and NTC Learning Method: A Case Study. In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning challenges and new horizons, The 14th International Scientific Conference “eLearning and Software for Education”</i> Bucharest: “Carol I” National Defence University Publishing House, 203–211. y, L. (2012). <i>Teaching and learning in the digital age</i> . London; New York: Routledge. Е., Kukić, D. (2016). Upravljanje projektima digitalne humanistike. <i>Media and communication: international scientific journal of media, communication, journalism and public relations</i> . Bijelo Polje: Akademija društvenih nauka, 127–144 f, R. (2013). <i>Dialogic: education for the Internet age</i> . London; New York: Routledge.

Студијски програм : ЖК, Соц, Фил, Ист
Назив предмета: Развојна психологија
Статус предмета: обавезан (изборни на једном модулу ЖК)
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Упознавање студената са предметом и развојем развојне психологије, специфичностима различитих развојних раздобља, факторима развоја, теоријским приступима и основним информацијама о развојним променама у области физичког и моторног, социоемоционалног, когнитивног и моралног развоја.
Исход предмета Способност студената да прилагоде педагошка очекивања развојним одликама ученика и користе узрасно адекватан приступ наставној интеракцији са особама различитог узраста.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет и развој развојне психологије, историјско разумевање детињства, основни теоријски приступи у развојној психологији, фактори развоја, периодизација развоја, развој опажања, моторни, когнитивни, емоционални, социјални, морални, интелектуални, говорни развој. Психологија целоживотног циклуса. <i>Практична настава</i> Обрада проблема који се тичу прилагођавања педагошког рада развојним одликама деце и вежбање узрасно адекватног приступа у наставној и другим врстама интеракције са децом.
Литература Јерковић, И., Зотовић, М. (2017). Развојна психологија (друго измењено и допуњено издање). Београд: Центар за примењену психологију Друштва психолога Србије

Студијски програм : ОАС ЖК, ФИЛ, СОЦ, ИСТ
Назив предмета: Интерактивна педагогија
Статус предмета: обавезни/изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Стицање увида у савремена педагошка сазнања о васпитно-образовном процесу на макро и микро нивоу (теоријске и практичне компоненте); Усвајање знања о темељним педагошким појмовима и начелима педагошког рада; Развијање педагошких и комуникацијских компетенција неопходних за васпитно-образовно деловање; Оспособљавање за креирање демократских односа у образовно-васпитној институцији; Оспособљавање студената за процес доживотног образовања и партиципацију у обезбеђивању квалитета педагошког рада у целини.
Исход предмета По завршетку овог курса студенти би требало да умеју да: – Дефинишу и објасне темељне педагошке појмове и начела педагошког рада; – Изаберу прикладне наставне стратегије, методе и поступке на темељу познавања педагошких феномена и фактора који подржавају процес учења; – Примене и критички процене нове наставне стратегије, методе и поступке; – Демонстрирају рефлексивни увид у властите педагошке ставове.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основна питања и проблеми педагогије (основни педагошки појмови; основна питања развоја личности; аспекти педагошког рада, циљеви васпитно-образовног рада); Нова сазнања и перспективе у педагошкој теорији и пракси; Међуљудски однос као основа педагошког рада; Интеракција и комуникација у образовно-васпитној институцији; Педагошке компетенције наставника; Педагошки рад одељенског старешене; Сарадња са родитељима и другим учесницима и партнерима педагошког процеса; Образовање усмерено ка ученику и промене у образовној установи; Социоемоционална клима у одељењу; Поучавање и учење као интерактивно-комуникацијски процес; Појам и значај интерактивног учења; Интерактивне методе педагошког рада и њихова примена; Идеални наставни блок; Студије о ефектима кооперативне наставе: успешност у реализацији когнитивних, социјалних и афективних циљева. <i>Практична настава: вежбе</i> У изради семинара активно учествују студенти уз менторско вођење наставника. Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења. Израда семинарског рада на предложеној или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје. Презентација семинарског рада/пројекта.
Литература – Goleman, D. (2001). <i>Emocionalna inteligencija</i>. Beograd: Čigoja štampa; – Knežević-Florić, O. (prir.) (2006). <i>Interaktivna pedagogija</i>. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine; – Milutinović, J. (2011). <i>Alternative u teoriji i praksi savremenog obrazovanja: put ka kvalitetnom obrazovanju</i>. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine; Vršac: Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača „Mihailo Palov”; – Roeders, P. (2003). <i>Interaktivna nastava: dinamike efikasnog učenja i nastave</i>. Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Напредна информатичка писменост 2
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Положен испит из неког од основних информатичких предмета (Информатика, Информатичка писменост 1, Информатичка писменост 2, Бесплатни софтверски алати 1, Бесплатни софтверски алати 2) или одговарајући ECDL сертификат
Циљ предмета Овладавање напредним могућностима израде презентација у програму Microsoft PowerPoint, односно напредним коришћењем програма Microsoft Access за рад са базама података.
Исход предмета Стечена знања ће омогућити студенту ефикасно коришћење напредних функција програма за израду презентација и рад са базама података уз повећање продуктивности. Курс обухвата садржаје неопходне за полагање напредних ECDL (European Computer Driving Licence) модула „Напредне презентације“ и „Напредне базе података“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Напредне презентације (теме и рад са текстом, табеле, слике, графички објекти, графикони, анимације, мастер слајдови, препоручена правила и структура презентација, распоређивање елемената слајдова, дијаграми, видео и звучни записи, побољшање продуктивности, управљање презентацијама). 2. Напредне базе података (табеле, индекси, везе између табела, примарни и страни кључеви, референцијални интегритет, унос, претраживање и филтрирање података, напредни упити, напредни обрасци, напредни извештаји, макрои, увоз и извоз). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) Patrice-Anne Rutledge, <i>Office 2016 Kao od šale</i> , CET, Beograd, 2016 Alempije Veljović, Miroljub Zahorjanski, <i>Uvod u baze podataka</i> , CET, Beograd, 2014 Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Napredna informatička pismenost 2 - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Бесплатни софтверски алати 2
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Овладавање основама коришћења програма отвореног кода (LibreOffice, Scribus) који представљају бесплатне алтернативе водећих комерцијалних производа (Microsoft Office, Adobe InDesign) и који се поред оперативног система Windows могу користити и на оперативном систему Linux.
Исход предмета Студент треба да савлада основе обраде текста у програму LibreOffice Writer, да се упозна са основама рада у програму за стоно издаваштво (припрему штампе) Scribus, са елементима табеларних калкулација у програму LibreOffice Calc и са израдом презентација у програму LibreOffice Impress. Курс обухвата садржаје потребне за полагање ECDL (European Computer Driving Licence) модула „Обрада текста“, „Табеларне калкулације“ и „Презентације“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Увод у обраду текста у програму LibreOffice Writer (радно окружење програма, рад са датотекама и документима, основе уређивања докумената, форматирање текста, форматирање пасуса, фусноте, заглавље и подножје, нумерисање страница, листе, слике, табеле, графикони, стилови, натписи, садржај, списак објеката, штампање). 2. Основе стоног издаваштва у програму Scribus (радно окружење програма, рад са страницама, оквири за текст, оквири за слике, цртање облика, мастер странице, штампање и извоз у PDF). 3. Елементи табеларних калкулација у програму LibreOffice Calc (радно окружење програма, радни листови, подаци и формуле, форматирање ћелија, основе рачунања, основне функције, процентуалне вредности, графикони, штампање). 4. Прављење презентација у програму LibreOffice Impress (радно окружење програма, теме и рад са текстом, табеле, слике, графикони, анимације, мастер слајдови, препоручена правила и структура презентација). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) LibreOffice Documentation Team, <i>LibreOffice Getting Started Guide 6.0</i> , 2018, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/getting-started-guide/ LibreOffice Documentation Team, <i>Writer Guide 6.0</i> , 2018, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/writer/ The Document Foundation, <i>Calc Guide - Working with Spreadsheets</i> , 2013, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/calc/ LibreOffice Documentation Team, <i>Impress Guide - Working with Presentations</i> , 2014, https://documentation.libreoffice.org/en/english-documentation/impress/ Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Besplatni softverski alati - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Великани српског новинарства
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ:3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознати студенте са највећим именима српског новинарства, и најважнијим историјским токовима у развоју новинарства на нашим просторима.
Исход предмета Стечен висок ниво знања о историјским личностима које су највише утицале на настанак и развој новинарства на овим просторима, а биле су важне и за укупан друштвени развој.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Димитрије Давидовић. 2. Милорад и Данило Медаковић. 3. Јаков Игњатовић и Светозар Милетић. 4. Светозар Марковић и Владимир Јовановић. 5. Јован Павловић. 6. Пера Тодоровић и Мита Ценић. 7. Михаило Полит Десанчић. 8. Димитрије Туцовић. 9. Браћа Рибникар. 10. Крста Цицварић и Моша Пијаде. 11. Велимир Бајкић. 12. Милош Црњански и Раде Драинац. 13. Предраг Милојевић и Милица Јаковљевић. 14. Владимир Дедијер. 15. Љубомир Вељковић и Слободан Глумац. <i>Практична настава</i> . Национални радници и просветитељи. 2. Штампари и новинари. 3. Новине у служби политике. 4. Идеолози као новинари. 5. Српска журналистика по угледу на светска журналистичка кретања. 6. Политички критичари. 7. Либерално и радикално у новинама. 8. Борци за социјалну правду. 9. Утемељивачи „Политике“. 10. Превртљивост и доследност. 11. Економски аналитичари. 12. Песници као новинари. 13. Дописници из светских престоница. 14. Комунисти отпадници. 15. Настанак првих њуз магазина и таблоида.
Литература (до 10 референци) 1. Боаров Д; Баровић В. (2011), Великани српске штампе.Београд: Службени гласник. 2. Баровић, В. (2013). Допринос Димитрија Давидовића у формирању модерног српског друштва. У: Живанчевић Секеруш, Ивана (ур.). <i>Зборника радова - Шести међународни интердисциплинарни симпозијум „Сусрет култура“</i> , Књига 2. (921-929). Нови Сад: Филозофски факултет у Новом Саду. 3. Баровић, В. (2012),Новинарски рад Бранислава Нушића као прилог структуралном проучавању развоја жанрова у историји српске журналистике.Нови Сад Филозофски факултет у Новом Саду У: Гудурић, С. (ур.). <i>Језици и културе у времену и простору</i>),541-546. 4. Баровић, В. (2012). Историја таблоида у српској журналистици и личност Крсте

Џицварића У: Валић Недељковић, Дубравка (ур.). *Дигиталне медијске технологије и друштвено-образовне промене 2*. (113-121). Нови Сад: Филозофски факултет у Новом Саду.

5. Вулић, Т. (2007). *Крагујевачка штампа у 19 веку: садржинско-жанровске одлике*. Крагујевац: Народна библиотека „Вук Караџић“.
6. Крестић, В. (1980). *Историја српске штампе у Угарској 1791-1914*. Нови Сад: Матица српска.
7. Попов, Д. (1983). *Српска штампа у Војводини 1918-1941*. Нови Сад: Матица српска.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Српска књижевност, култура и историја приватног живота
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: Стицање знања о основним елементима националне књижевности и културе и увида колико су категорије приватног живота, науке и уметности повезане у хронолошком току, од средњег века до модерног доба.
Исход предмета: Студенти умеју да усвоје и опишу општи појам културе и приватног живота и имају представе о току српске књижевности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Простор српске културе. Развој књижевности. Приватни живот као важан сегмент појединца у развоју науке и литературе. Категорије приватног живота као део материјалне и духовне култура. Период паганства и раног хришћанства; средњег века; хуманизма, ренесансе и барока; култура 18. столећа; развој током 19. и 20. века; савремено доба <i>Практична настава:</i> Анализа теоријских текстова о појму културе и приватног живота. Интерпретација књижевних текстова. Обилазак музејских и галеријских поставки у граду, а које су у вези са предметом.
Литература 1. Владимир Ћоровић, <i>Историја Срба</i>, 2008. 2. <i>Историја приватног живота у Срба: од средњег века до савременог доба</i>, приредили М. Поповић, М. Тимотијевић, М. Ристовић, 2011. 3. <i>Приватни живот у српским земљама средњег века</i>, приредиле С. Марјановић-Душанић, Д. Поповић, 2004. 4. <i>Од феудалне европе до ренесансе</i>, Д. Бартелеми, Ф. Браунштајн и др, 2001. 5. <i>Приватни живот у српским земљама у освит модерног доба</i>, приредио А. Фотић, 2005.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Класици светске књижевности 2
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Предмет уводи студенте у основне теме хуманистике, са циљем да их упутује у темељне праксе академских студија књижевности и у основне појмове историје идеја унутар западног цивилизацијског круга. Током курса отварају се битне теме модерне књижевности (од романтизма до данашњих дана), али се акценат у тумачењу стваља на то шта канонска дела значе нама данас у 21. столећу. Сходно томе, отварају се питања природе могућности интерпретације, верности тексту и контексту, инсистира се на трагању за занимљивим и иновативним приступима класичним делима, али се отвара и дискусија о кретањима у савременој светској књижевности, као и о последицама тих кретања на разумевање књижевне и културне прошлости.
Исход предмета Способност примене знања везаних за формирање канона европске књижевности, као и за развој модерне субјективности и препознавање њених елемената у потоњим раздобљима. Усвајање темељних начела тумачења књижевних текстова; способност препознавања књижевних митова и њиховог деловања; оспособљеност за самостално тумачење и вредновање књижевног текста, као и за продубљено посматрање различитих феномена из шире области хуманистичких наука. Студенти стичу и утврђују знања из области наратологије (типови приповедача, типови заплета), као и из области дискурса који оспоравају или проширују идеју класика (родне студије, постколонијална теорија).
Садржај предмета Уводна дискусија: модерни класици, књижевни канон и савремена светска књижевност. Читање романа <i>Чича Горио</i> кроз оптику Томе Пикетија (<i>Капитал у 21. веку</i>). Бодлер и Париз као престоница 19. столећа. Границе људског: <i>Франкенштајн</i>, човек или чудовиште? Читалачки избори: Толстој или Достојевски? Реализам. Натурализам. Психологија. Традиција. Епифанија. Роман тока свести. Роман и мит (Џејмс Џојс, Франц Кафка). Естетизам. Модернистички формализам. Просторна форма (Џ. Франк). Егзистенцијализам (Ками). Модернизам и/или авангарда. Утицај филозофије на роман и утицај романа на филозофију. <i>Мали принц</i> и природа фантазије. Борхесови лавиринти. Маркес, магијски реализам и проза "трећег света". Зебалдов <i>Аустерлиц</i>, култура сећања и Холокауст као слом хуманистичке парадигме. Утицај нових медија (радио, телеграф, филм). Светска књижевност данас. Књижевност и глобализација. Књижевност и превођење. Књижевност и тржиште. Постколонијална књижевност. Етнолитература. Висока и ниска књижевност. Феминизам и женска књижевност. Рецепција српске књижевности у иностранству (А. Тишма, Д. Киш, М. Павић).
Литература <i>Примарна:</i> Балзак, <i>Чича Горио</i>, прев. Душан Милачић (више издања). Мери Шели, <i>Франкенштајн</i>, прев. Славка Стевовић (више издања). Бодлер, <i>Цвеће зла</i> (избор, више издања). Достојевски, <i>Злочин и казна</i>, прев. М. Бабовић, Београд, 1964; Толстој, <i>Ана Карењина</i>, прев. З. Велимировић, Београд, 1979; Џејмс Џојс, <i>Портрет уметника у младости</i> прев. Петар Ћурчија, Београд, 1991. Кафка, <i>Преображај</i>, прев. Бранимир Живојиновић; Ками, <i>Странац</i>, прев. З. Хаџи-Видојковић, Београд, 1968. Егзипери, <i>Мали принц</i>, прев. М. Вукмировић, Београд, 2007. Борхес, <i>Изабране приче</i> (разна издања). Маркес, <i>Сто година самоће</i>, прев. Јасна Мимица-Поповић, Београд 1984. В. Г. Зебалд, <i>Аустерлиц</i>, прев. Споменка Крајчевић, Београд, 2009. <i>Секундарна:</i> <i>Француска књижевност II</i>, Београд, 1981, стр. 303-331; Карлхајнц Штирле, "Бодлерове Париске слике и традиција слике Париза", <i>Поезија</i>, 35, 2006, стр. 5-44, прев. Миодраг

Лома; Џ. Стејнер: *Толстој или Достојевски*, Нови Сад, 1989. Албер Ками, „Нада и апсурд у дјелу Франца Кафке“, *Мит и Сизифу*, прев. Н. Самилагих, Сарајево, 1978. Темат и Камију (прир. В. Гвозден), *Поља*, бр. 488, 2014 (пдф верзија: <https://polja.rs/category/2014/>); Џ. Батлер и др, *Феминистичка спорења*, Београд, 2007. Едвард Саид, *Оријентализам*, Београд, 2000. Жак Рансијер, *Политика књижености*, Нови Сад, 2008. Темат о Зебалду, прир. В. Гвозден, А. Бешић, *Поља*, бр. 469, 2011. Владимир Гвозден, *Књижевност, култура, утопија*, Н. Сад, 2011.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Предузетничке вештине
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Групна презентација пре полагања испита
Циљ предмета Циљ предмета је да, на интерактиван начин, прикаже основне концепте предузетништва и пружи заинтересованим студентима психолошка знања и основне вештине које би им олакшале пут ка покретању сопственог бизниса. □
Исход предмета Студенти ће након предмета бити у стању да: • разумеју концепт предузетништва, препознају важне карактеристике предузетничке оријентације и примене технике у сопственом психолошком оснаживању; • овладају техникама у генерисању и евалуирању пословних идеја • овладају вештинама развијања одрживог пословног модела и другим алатима потребним за покретање сопственог пословног подухвата • разумеју концепт финансирања предузетничких идеја и могуће изворе финансирања • демонстрирају познавање основних техника управљања и вођења започетих пословних подухвата, као и примене основних техника управљања људским ресурсима у "микро" бизнисима
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> • Шта је предузетништво? Дефиниција и одређење предузетништва и приказ главних облика предузетништва • Ко су предузетници? Приказ најважнијих особина потребних за покретање сопственог бизниса и како их развијамо (оне које можемо) Ко нису предузетници? Најчешћи митови о предузетницима • Раст и развој предузетничког бизниса • Примери успешних и мање успешних предузетничких прича и шта се из њих може научити <i>Практична настава</i> • Генерисање идеја и препознавање пословних прилика • Развијање одрживог пословног модела
Литература • белешке са предавања • Barringer, B.E. & Ireland, R. D. (2016). <i>Entrepreneurship: Successfully Launching New Ventures</i>. Harlow: Pearson. • Burns, P. (2010). <i>Entrepreneurship and Small Business: Start-up, Growth and Maturity (3rd edition)</i>. New York: Palgrave Macmillan.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Вештина комуникације
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са основним законитостима успешне комуникације, те са стратегијама за вођење комуникације као и за избегавање и отклањање неспоразума у комуникацији.
Исход предмета Студент је овладао основним законитостима успешне комуникације и зна да примени стратегије за вођење комуникације, као и за избегавање и отклањање неспоразума у комуникацији.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основни појмови: дефиниција и елементи комуникације; интеракција, комуникација и перцепција; природа, врсте и стратегије комуникације; вербална и невербална комуникација; врсте невербалних знакова и проблеми њиховог разумевања. Основна правила у комуникацији: једноставност, краткоћа, кредибилност, доследност, звук и ритам речи, реч и слика. Социокултурни услови комуникације и њена зависност од типа комуникационог канала. Комуникација путем креирања имиџа. Комуникација валером и бојом. Законитости комуникације у групи. Мотивациона и емоционална писменост. Мотивациони механизми: хомеостатички и нехомеостатички. Реакције на унутрашње и спољашње мотиве. Конфликти у комуникацији и реакција на њих. Појам конверзације и елементи њене анализе. Језичко-стилска средства за истицање комуникативне намере и постизање комуникативног циља. Обрасци успешне комуникације у различитим комуникативним ситуацијама: успостављање и прекид контакта са саговорником; стратегије вођења и одржавања комуникације, с посебним освртом на идентитет саговорника и специфичне комуникативне услове; облици исказивања уважавања саговорника и његовог мишљења; подстицање саговорника на одржавање комуникације; изражавање толеранције и избегавање вербалног насиља.
Литература Стевић, С. (1997). <i>Анализа конверзације</i> . Београд: Филолошки факултет. * Borg, Dž. (2016). <i>Govor tela</i> . Beograd: Sezam Book. Bugarski, R. (1996). <i>Jezik u društvu</i> . Beograd: Čigoja – XX vek. Bugarski, R. (1997). <i>Jezik u kontekstu</i> . Beograd: Čigoja – XX vek. Klikovac, D. (2008). <i>Jezik i moć</i> . Beograd: XX vek. Mandić, T. (2003). <i>Komunikologija</i> . Beograd: Clio. Marković, M. (2005). <i>Poslovno komuniciranje</i> . Beograd: Clio. Mihajlović, D., Ristić, S., Bojić, I. (2007). <i>Kultura komunikacije</i> . Smederevo: GP LUKS-PRES. Nenadović, M. (2010). <i>Veština komuniciranja</i> . Beograd: Univerzitet u Prištini.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Савремена мађарска књижевност (на мађарском језику)
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: –
Циљ предмета Упознавање студената са најважнијим институцијама савремене мађарске књижевности. Препознавање иновативних књижевних жанрова, тенденција и аутора. Тумачење најновијих књижевних остварења.
Исход предмета Студент је упознат са најважнијим институцијама савремене мађарске књижевности и са механизмима рада тих институција. Примењује у тумачењу текстова стечена знања о новим књижевним тенденцијама и најмањом генерацијом аутора. Способан је да анализира актуелна остварења књижевног стваралаштва.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Појам савремене књижевности. Проблеми периодизације. 2. Институције, часописи и издавачке куће на мађарском језичком подручју данас. 3. Упознавање најважнијих тенденција мађарске књижевности у 21. веку. 4. Нова поетика историјског романа 5. Манифестација трауме у савременој мађарској књижевности. 6. Текстови о „стварности“, дискурс и поетика транзиције. 7. Глобализација као тема и њени поетски аспекти. 8. Однос популарне културе и књижевности. 9. Интертекстуалност у савременим прозним текстовима и поезији. 10. Теме и мотиви у новом облику. Преплитање традиционалног и модерног у књижевним остварењима. 11. Мађарска књижевност на страним језицима: појава и тенденције. 12. Антологије савремене мађарске књижевности. <i>Практична настава</i>
Литература Bíró Gergely ed. 2017. <i>A századelő novellái</i> . Budapest: Magyar Napló, Fokusz Egyesület. Fenyő D. György ed. 2010. <i>Hézagpótlás : a kortárs magyar irodalom tanítása</i> . Budaörs : Aula. info. Horváth Csaba. 2018. <i>Megtalált szavak : kortárs magyar irodalom posztmodernen innen, posztmodernen túl</i> . Budapest: KRE, L'Harmattan. Horváth Kornélia. 2016. <i>Fejezetek a kortárs magyar líráról</i> . Komárom: Selye János Egyetem. Kappanyos András. 2013. <i>Hová tűnt a huszadik század?</i> Budapest: Balassi. Sz. Molnár Szilvia. 2005. <i>Bevezetés a kortárs irodalomba</i> . Budapest: Hatágú Síp Alapítvány. Mórocz Gábor ed. 2017. <i>A századelő gondolkodói</i> . Budapest: Magyar Napló, Fokusz Egyesület. Szávai Dorottya. 2015. Az elégia visszavág. A kortárs magyar elégiáról. <i>Filológiai Közöny</i> . 1. 73-83. Szitár, Katalin; Molnár, Angelika; Kovács, Gábor et. al. eds. 2014. <i>Esemény és költészet : Az irodalomértés kortárs horizontjai a magyar és a nemzetközi tudományosságban</i> . Veszprém: Pannon Egyetem. Mészáros Márton. 2010. <i>Mai magyar irodalmi olvasókönyv : bevezetés a kortárs magyar irodalom olvasásába</i> . Budapest : Hatágú Síp Alapítvány.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Књижевност за децу и младе у светским оквирима
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са изабраним ауторима и делима интернационалне књижевности за децу и омладину. Упознавање са основним одликама различитих врста дечије и омладинске књижевности.
Исход предмета Студенти ће стећи опште знање о различитим жанровима и врстама, као и о ауторима књижевности за децу и омладину. Разумеће улогу књижевности за децу и младе у развијању знања из различитих области, као и у развијању интерперсоналних и интраперсоналних увида. Биће оспособљени да перципирају одлике књижевних дела, са посебним фокусом на педагошке аспекте различитих сардјаја и њихову погодност за разноврсну публику.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Историјски преглед развоја књижевности за децу и младе у свету. Књижевне врсте и жанрови. Фикција и нефикција. Традиционалне бајке као универзални чинилац европске и светске културе. Ауторске бајке. Народне и ауторске песме за децу. Сликовнице. Приповетке за децу. Социјалне приче. Биографске приче. Графички роман и фиктивни дневник. Авантуристички роман. Роман о одрастању (билдунгсроман). Психолошки роман и приче за децу и младе. Документарно-биографска проза. Роман фантазије и роман фантастике. Мистерије и детективски романи за децу и младе. Анализа и критичко промишљање одабраних дела, као представника различитих култура.
Литература Јовановић, В. и Росић, Т. (ур.) (2012). <i>Књижевност за децу и омладину – наука и настава</i> . Јагодина: Факултет педагошких наука. Марјановић, В., Ђуричковић, М. (2007). <i>Књижевност за децу и младе у књижевној критици</i> . Краљево: Либро. Милинковић, М. (2006). <i>Страни писци за децу и младе</i> . Чачак: Легенда. Петровић, Т. (2001). <i>Историја српске књижевности за децу</i> . Врање: Учитељски факултет. Петровић, Т., Вуковић, Н. (1996). <i>Увод у књижевност за децу и омладину</i> . Подгорица: Унирекс. Henderson, D. L., May, J. P. (2005). <i>Exploring Culturally Diverse Literature for Children and Adolescents</i> . Boston, MA: Allyn & Bacon. Prošić-Santovac, D. (2019). <i>The Magical Art: Appropriation, Reception and Interpretation of Fairy Tale</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet. Zipes, J. (2006). <i>The Oxford Encyclopedia of Children's Literature. (Vol. 1-4)</i> . Oxford: Oxford University Press.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Српска средњовековна писменост
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Предмет није предвиђен за модуле на ЖК – Српски језик и књижевност, Српски као нематерњи и страни језик и књижевност и Српска књижевност и језик.
Циљ предмета Стицање знања о културно-историјским приликама функционисања и развоја српске средњовековне писмености.
Исход предмета На крају курса студент ће бити способан да наведе главне карактеристике српске средњовековне писмености и да образложи значај појединих споменика писмености за српску културу.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Културно-историјски контекст настанка словенске писмености: старословенско раздобље. 2. Најстарија писма (глагољица и ћирилица) и старословенски споменици. 3. Ка почецима српске писмености: рана сведочанства о глагољској писмености код Срба и најстарији сачувани ћирилски споменици српске писмености. 4. Српска средњовековна писменост: систем жанрова и диглосија, периодизација. 5. Рашка епоха: узлет српске средњовековне писмености. 6. Ресавска епоха: нова књижевна средишта и покрет ревизије књига. 7. Позна епоха српске средњовековне писмености: доба таворења писмености. 8. Словни састав српске ћирилице; правописне школе (босанско-хумска, рашка и ресавска); типови писма (устав са полууставом и брзопис) 9. Српска средњовековна писменост и штампана књига. 10. Средњовековна писменост у Босни и Хуму.
Литература Богдановић, Димитрије. <i>Историја старе српске књижевности</i> . Београд: Српска књижевна задруга, 1991. Ивић, Павле. <i>Преглед историје српског језика</i> . Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 1998, 5–115. Ивић, Павле. Развој књижевног језика на српскохрватском језичком подручју. <i>О језику некадашњем и садашњем</i> . Београд: Београдски издавачко-графички завод – Приштина: Јединство, 1990, 87–141. Грковић Мејдор, Јасмина: III Средњовековна писменост. <i>Списи из историјске лингвистике</i> . Ср. Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2007, 415–480. Јерковић, Вера. Ћирилица српскословенског периода: палеографски приступ проучавању и општи увид у њен развој. <i>Предавања из историје језика</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, Одсек за српски језик и лингвистику, 2004, 87–102. Грковић-Мејдор, Јасмина. Језик српске средњовековне писмености: достигнућа и задаци. <i>Шестдесет година Института за српски језик САНУ</i> . Зборник радова I. Београд, 2007, 249–266. Трифуновић, Ђорђе. <i>Ка почецима српске писмености</i> . Београд: Откровење, 2001.

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Југословенско-румунске културне и књижевне везе
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета: Стицање знања о историји југословенско-румунских културних и књиж. веза кроз векове.
Исход предмета: Студенти знају историју југословенско-румунских културних и књиж. веза кроз векове.
Садржај предмета: Традиционално добросуседски односи кроз историју; словенски елементи на северу Дунава, у подножју Карпата, те романски елементи на југу Дунава; Иста вера, традиција и реципроцитети; Слични животни услови. Политички односи: Премисе за добре културне односе; Пред немањички период: помени о »чрним Латинима« на Балкану (летопис попа Дукљанина), те о прецима јужних Словена на северу Дунава (карпатски басен); Значење речи »Србин« и »српски« у румунским старим текстовима; Немањички период: династичке везе; савези и уговори, те узајамне посете у другој половини XIX века, те у XX веку; Владарске повеле и дарови румунских кнежева на југу Дунава, и обратно, Миша Анастасијевић и Милош Обреновић, те њихови поседи у Влашкој. Културни односи: Средњи век и турска окупација Балкана; склањање људи од пера и културе румунских земаља; Задужбине и дарови манастирима с једне и с друге стране; Помени о Србима у румунским изворима и обратно; Односи са Дубровником, везе са Црном Гором; Културни реципроцитети Срба и Румуна у Хабсбуршкој монархији и педагошка упоредна делатност; Црквене везе и штампање књига за Србе у Римнику, те за Румуне у Сремско-карловачкој митрополији и др. Књижевне везе и реципроцитети: Блискост народног стваралаштва на румунском и српском језику; Исти мотиви, личности; Књижевници једне или друге књижевности на пропутовањима или који пишу о једној или другој земљи; Писци који знају оба језика; Антологије и преводи из једне или друге књижевности. Језичке везе и интерференције: словенски елементи, првенствено лексички, у румунском језику, а посебно на банатске говоре и јужнодунавске историјске дијалекте румунског језика и обратно; Реликти средњевековних Влахa у српском језику у пастирској терминологији; Ономастика и нарочито топонимија словенског порекла на тлу Румуније и обратно;
Литература: Ванку, Милан (2005). <i>Српско-југословенско- румунски односи кроз векове</i>. Београд. Гавриловић, Никола (1997). <i>Срби и Румуни: српско-румунске везе кроз векове</i>. Београд-Нови Сад: Завод за уџбенике и наставна средства, Прометеј. Gamulesku, Dorin (1974). <i>Elemente de origine sârbocroată ale vocabularului dacoromân</i>. Букурешт-Панчево. Живковић, М. (1976). <i>Сведочанства о српско (југословенско) - румунским културним и књижевним односима</i>. Букурешт. Flora, Radu (1968). <i>Relațiile iugoslavo-române</i>. Panciova: Lumina.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Примена нових технологија у настави
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са принципима примене нових технологија у настави друштвено-хуманистичких наука, те са концептима и могућностима које пружају у образовном контексту.
Исход предмета Студент је способан да примењује информационе технологије у различитим контекстима образовног процеса; да креира наставни дигитални садржај на основу стандарда информатичког образовања; да овлада вештинама које му омогућавају да несметано употребљава различите онлајн платформе, апликације и дигиталне уређаје у настави и пракси.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Појам информационе и комуникационе технологије. Врсте рачунара. Преносни дигитални уређаји. Појам е-учења, у-учења и м-учења. Основни стандардни информатичког образовања. Дигитална писменост. Бихевиоризам, конструктивизам и конективизам. Ергономија. Оквир дигиталних компетенција и дигитално доба. Педагошки исход примене технологије у различитим контекстима образовног процеса. Друштвене мреже. Гејмификација у образовном процесу. Савремене онлајн платформе и њихова употреба у настави. Софтвери за дислексију. Уређаји и апликације за читање књига у електронском облику. Онлајн енциклопедије. Паметне табле и њихова употреба. Заштита података и приватности на интернету. <i>Практична настава:</i> упознавање и обука за рад са савременима алатима, апликацијама и платформама. Креирање интерактивног садржаја. Moodle. ATutor. aNewSpring. Chamilo. Canvas. Socrative .Blackboard. Sakai. Wiki, WordPress. PowerPoint. . Google Slides. Prezi. Beautiful.ai. Kahoot! Padlet. Voki. Nearpod. Moovly. Blendspace. Grammarly. Audacity. Snagit. Edmodo. EDpuzzle. Wordle. Glogster EDU. Vimeo. Jing. Flickr. Quizlet. Survey Monkey. Duolingo. RefME. GoConqr. Office Lens. myHomework Student Planner. 360 Cities. Facebook, Pinterest, Instagram, Twitter, LinkedIn, Orkut, Minecraft. Lex pad, YouTube, Google Scholar. Google Docs and Drive. Google FormsMicrobit. Evernote. TED/TED Ed. Coursera. Google Apps. e-Learning CONSORTIUM. Sheppard Software.
Литература Bogićević, M. Ristić, M., Radovanović, I. (2013). <i>Internet u obrazovanju. Pedagoški aspekti primene interneta u nastavi</i> . Beograd: Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu. Glušac, D. (2012). <i>Elektronsko učenje</i> . Zrenjanin: Univerzitet u Novom Sadu, Tehnički fakultet „Mihajlo Pupin“. I., & Spariosu, L. (2016). Moodle platform - assistance resource in learning Romanian as a foreignlanguage in Serbia. In I. Roceanu (Ed.), <i>eLearning Vision 2020, The 12th International Scientific Conference "eLearning and Software for Education"</i> , Volume III (96-101). Bucharest: "Carol I" National Defence University Publishing House. Petrović, M. (2016). <i>Model e-učenja za podršku razvoju informatičkih kompetencija zaposlenih u obrazovanju</i> . Doktorska disertacija, Novi Sad: Prirodno-matematički fakultet u Novom Sadu http://nardus.mpn.gov.rs/handle/123456789/7184 , R., Petković, V., & Ivanić, I. (2018). Comparative Analysis of the Use of New Technologies and NTC Learning Method: A Case Study. In: I. Roceanu (ed.), <i>eLearning challenges and new horizons, The 14th International Scientific Conference "eLearning and Software for Education"</i> Bucharest: "Carol I" National Defence University Publishing House, 203-211. y, L. (2012). <i>Teaching and learning in the digital age</i> . London; New York: Routledge. f, R. (2013). <i>Dialogic: education for the Internet age</i> . London; New York: Routledge.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Екологија града
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Курс отвара неколико могућности: (а) разумевања начина функционисања друштава (посебно модерних, урбаних) у савременом еколошком контексту., (б) промишљање идеја о окружењу као друштвеној конструкцији (ц) критички однос према идејама које препознају само „природно“ и/или „вештачко“ окружење, (д) разумевање чињеница о томе да се градска друштва налазе у историјском, савременом и будућем епицентру свих збивања у окружењу – пут од енвајронментализма до одрживог развоја.
Исход предмета Оспособљеност за контекстуалну анализу и синтезу посебних проблема друштвено произведеног окружења у урбаним срединама и разликовање социолошког и осталих значења и значаја екологије у урбаним срединама.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појмовна одређења: град и урбано, екологија и енвајронментализам; социјална екологија, урбана екологија, окружење, природа; интердисциплинарност у социолошком разумевању екологије: подстицаји и опструкције; град као макро-контекст; апологије у научним интерпретацијама социјалне екологије; друштвена конструкција природе; различити погледи на природу: екофеминизам; процеси дугог трајања; популациони, политички, технолошки, еколошки, економски и културни оквири за разумевање екологије града; одрживи развој; одрживи град. <i>Практична настава</i> Појединачна и групна интерпретација и дискусија унапред припремљених текстова, за сваку наставну јединицу/недељу. Анализа карактеристичних студија случаја.
Литература (до 10 референци) 1. Pušić, Ljubinko (2001), Održivi grad: ka jednoj sociologiji okruženja, Nezavisna izdanja Sl. Mašića, Beograd 2. Ponting, Klajv (2007), Ekološka istorija sveta, Odiseja, Beograd. 3. Goleman, Danijel (2010), Ekološka inteligencija, Geopoetika, Beograd.

Студијски програм : ОАС сви програми
Назив предмета: Биополитика у модерном друштву
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Предмет има за циљ да упозна студенте са различитим друштвено-историјским и политичким аспектима управљања животом, концепцијама биополитике и биомоћи у контексту савремених глобалних друштвених промена. Наведени циљеви курса могу бити операционализовани на следећи начин: а) разумевање друштвено-историјских процеса настанка биополике; б) разумевање и критички приступ различитим аспектима биополитике и биомоћи; в) аналитичност у проучавању односа и међузависности политике, науке, телесности, идентитета и живота у оквиру савремених друштвених и културних процеса.
Исход предмета Након завршеног курса, студенти ће сазнати најважније концепте, моделе и теорије које се односе на проучавање биополитике у оквиру савремених друштава. Поред тога, студенти ће бити способни за разумевање и самосталну, критичку процену историјских, културолошких и социолошких аспеката биополитике.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Теоријска настава обухвата представљање и проблематизацију следећих наставних јединица, односно тематских целина: 1. поретци моћи и знања: суверенитет, дисциплина, регулација; 2. настанак новог биолошког поретка 3. медијализација друштва и нове технологије контроле 4. различите концепције биополитике; 5. савремена политика и управљање животом; 6. управљање ризицима и питање безбедности у глобалном друштвеном поретку; 7. неолиберализам и управљање; 8. политика границе у глобалним друштвеним процесима; 9. концепт биомоћи; 10. тело, телесност и идентитет; 11. биополитика информационог друштва; 12. постхуманизам. <i>Практична настава:</i> Проучавање основне литературе из области биополитике; анализе и дискусије у вези са литературом, анализа и проблематизација различитих текстуалних и аудио-визуелних материјала, излагање семинарских радова.
Литература – обавезна Marinković, Dušan i Ristić, Dušan (prir.) (2019). <i>Moć nad životom: biopolitika u modernom društvu</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing. Шира литература Agamben, Đorđo. 2013. <i>Homo Sacer – Suverena moć i goli život</i>. Loznica: Karpos. Batler, Džudit. 2001. <i>Tela koja nešto znače</i>. Beograd: Fabrika knjiga. Fuko, Mišel. 1998. <i>Treba braniti društvo</i>. Novi Sad: Svetovi. Fuko, Mišel. 2005. <i>Rađanje biopolitike</i>. Novi Sad: Svetovi. Fuko, Mišel. 2012. <i>Moć/znanje</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing. Fuko, Mišel. 2014. <i>Bezbednost, teritorija, stanovništvo</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing. Hard, Majkl i Negri, Antonio. 2005. <i>Imperija</i>. Beograd: IGAM.

Студијски програм/студијски програми: ОАС сви програми
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Социолошко истраживање маркетинга
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета: Циљ предмета је да омогући студентима да стекну основна знања о једном од најактуелнијих и најдоминантнијих процеса (маркетиншка комуникација) који се односи на сферу рада, а у коме се прожимају људска, друштвена, културна, економска и техничка димензија, као и да развију вештине разумевања, проучавања и објашњавања тог процеса.
Исход предмета: Оспособљеност студената за истраживање разних аспеката маркетинга, као једног сложеног, вишедимензионалног процеса. Развијање вештина и способности активног укључивања будућих стручњака у процес маркетиншке комуникације.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Усвајање знања о основним карактеристикама маркетинга и маркетиншке комуникације, уз образлагање потребе укључивања социологије у проучавање тог облика друштвеног делања човека. Упознавање са двоструком улогом социологије у том процесу: прво, као науке која настоји да проучи маркетинг као облик комуникације између друштвених актера (најпре у сфери рада); друго, као својеврсне професионалне активности у пословима маркетинга, која се односи на настојање да се потпомаже економски систем у оној мери у којој он уважава истину социолошких анализа и објашњења. Критичка анализа различитих теоријских становишта о маркетингу и стратегијама које имају примену у процесу маркетиншке комуникације. <i>Практична настава:</i> Самостална припрема студената (уз менторско усмеравање) и њихово излагање одговарајућих теоријских проблема који се односе на област маркетиншке комуникације; презентација социолошких (и других научних) студија маркетинга; социолошка анализа конкретних маркетиншких кампања.
Литература: Милошевић, Б. (2019). Основи социологије рада. Ново Милошево: Банатски културни центар. (стр. 278-291) Kotler, F., Vong, V., Sonders, Dž. i Armstrong, G. (2007). Principi marketinga. Beograd: Mate. Kotler, P. i Lane, K. (2006). Marketing menadžment. Beograd: Data status. Милошевић, Б. (2004). Умеће рада. Нови Сад: Прометеј (стр. 351-363). Smit, P. R. (2002). Маркетиншке комуникације. Београд: Клио. Болчић, С. (1995). Социолошка анализа маркетинг стратегија. Социолошки преглед, vol. 29, бр.4, 463-476.

Студијски програм : ОАС ЈКК
Назив предмета: Развојна психологија
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Упознавање студената са предметом и развојем развојне психологије, специфичностима различитих развојних раздобља, факторима развоја, теоријским приступима и основним информацијама о развојним променама у области физичког и моторног, социоемоционалног, когнитивног и моралног развоја.
Исход предмета Способност студената да прилагоде педагошка очекивања развојним одликама ученика и користе узрасто адекватан приступ наставној интеракцији са особама различитог узраста.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет и развој развојне психологије, историјско разумевање детињства, основни теоријски приступи у развојној психологији, фактори развоја, периодизација развоја, развој опажања, моторни, когнитивни, емоционални, социјални, морални, интелектуални, говорни развој. Психологија целоживотног циклуса. <i>Практична настава</i> Обрада проблема који се тичу прилагођавања педагошког рада развојним одликама деце и вежбање узрасто адекватног приступа у наставној и другим врстама интеракције са децом.
Литература Јерковић, И., Зотовић, М. (2017). Развојна психологија (друго измењено и допуњено издање). Београд: Центар за примењену психологију Друштва психолога Србије

Студијски програм/студијски програми: Шпански језик, књижевност и култура
Врста и ниво студија: ЖК, ОАС
Назив предмета: Савремени шпански језик 1
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: -
Циљ предмета Развијање комуникативне компетенције студената на шпанском језику (ниво А1.1) кроз језичке вештине писменог и усменог разумевања и изражавања те кроз стицање основа граматичке и лексичке компетенције како би били способни да разумеју једноставне текстове на стандардном шпанском језику као и да састављају кратке текстове. Студенти овладавају основним техникама академског читања и писања.
Исход предмета Студенти почињу да владају шпанским говорним и писаним језиком на нивоу А1.1 у складу са дескрипторима Заједничког европског референтног оквира. Разумеју основне инструкције, читају краће текстове на познату тему и способни су да учествују у конверзацији на већ обрађене теме; постављају једноставна питања и одговарају на њих; састављају и пишу кратке текстове.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Обрађују се следеће граматичке и лексичке области: пружање личних података (име, презиме, старост, националност...); поздрављање; националност, професије. Абецеда. Род и број именица и придева. Основни и редни бројеви. Изражавање намере, интересовања, исказивање мотива и разлога за извршавање радњи. Индикатив презента глагола све три конјугације (- ar/ - er/ - ir); Предлози: <i>a, con, de, por, para</i> ; одређени и неодређени члан; личне заменице. Опис места, градова и држава; клима. Употреба безличног глаголског облика <i>HAY</i> , глаголи <i>SER</i> и <i>ESTAR</i> ; компаратив, релативни и апсолутни суперлатив; упитне заменице. Идентификација предмета; изражавање потребе; опхођење приликом куповине у продавницама различите намене; одевни предмети, боје; предмети у свакодневной употреби. Показне заменице и придеви; употреба одређеног члана уз придев; глаголска перифраза <i>TENER QUE + INFINITIVO</i> ; глагол <i>IR</i> . Спољашњи изглед и карактер; изражавање склоности и интересовања; породични односи. Глагол <i>GUSTAR</i> ; присвојни придеви и заменице. <i>Практична настава</i> Студенти се кроз комуникативну наставу оспособљавају да на шпанском језику комуницирају у складу са дескрипторима Заједничког европског референтног оквира за ниво А1.1. Наставне јединице обухватају различите културне, лексичке и граматичке садржаје. Циљ часова вежби је оспособљавање студената за разумевање говорног језика, за правилно усмено и писмено изражавање на стандардном шпанском језику. За већину садржаја и активности користи се интернет платформа <i>Moodle</i> .
Литература Corpas, Jaime, et al. (2014). <i>Aula Internacional 1. Nueva edición</i> . Barcelona: Difusión. Soldatić, Dalibor; Željko Donić. (2011). <i>Svet hispanistike</i> . Beograd: Zavod za udžbenike. Stewart, Miranda. (1999). <i>The Spanish Language Today</i> . London, New York: Routledge. Conejo, Emilia, Tonnelier, Bibiana. (2008). <i>Cuadernos de Gramática española A1</i> . Barcelona: Difusión. Rajić, Jelena, Marcos Blanco, Hugo. (2009). <i>Gramática de la lengua española para serbiohablantes con ejercicios</i> . Beograd: Zavod za udžbenike. VV.AA. (2011). <i>Gramática básica del estudiante de español</i> . Edición revisada y ampliada. Madrid: Difusión. Díaz Rodríguez, Lourdes, Yagüe Barredo Agustín. (2019). <i>Papeles. Gramática del español como lengua extranjera. Nivel A1-A2</i> . Ediciones MarcoELE. https://gramaticas.marcoele.com/papeles/ Castro Viúdez, Francisca. (2004). <i>Aprende gramática y vocabulario 1</i> . Madrid: SGEL. Valozić, Luiza. (2018). <i>Rečnik špansko-srpski; srpsko-španski</i> . Beograd: Zavod za udžbenike. Kuzmanović Jovanović, Ana; Maja Andrijević; Jelena Filipović. (2012). <i>Priručnik iz akademskog pisanja</i> . Beograd: Čigoja štampa. Лектира по избору.

Студијски програм: Шпански језик, књижевност и култура
Назив предмета: Увод у хиспанске културе и књижевности 1
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: /
Циљ предмета Основна сазнања о настанку хиспанске цивилизације, као и о историјским, друштвеним и културним околностима које су условиле стварање специфичног културног контекста Шпаније, шпанског језика, књижевности и уметности. Упознавање са неким од кључних тренутака у историјском развоју Шпаније. Значајне институције, ликовне уметности и обичаји у Шпанији.
Исход предмета Студент поседује сазнање о шпанској цивилизацији и шпанском језику, као и о важним обележјима и периодима Шпаније. Способност препознавања цивилизацијских и културних кодова током развоја Шпаније. Аналитички приступ при валоризацији иберијских и аутономних култура Шпаније.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појмови: култура, хиспански, иберијски, ибероамерички, хиспаноамерички, латиноамерички. Хиспанија: народи Иберијског полуострва. Римска и визиготска Хиспанија. Ал Андалус, хришћанска Шпанија. Биографија шпанског језика. Лирска и епска поезија. Ренесанса. Католички краљеви. Инквизиција. Откриће и освајање новог света. Монархија Филипа II. Шпански Хабебурзи и Бурбони. Век просвећености, либерална револуција и рестаурација монархије. Грађански рат и франкизам. Повратак у демократију. Књижевност, сликарство, архитектура, музика, кинематографија и обичаји у Шпанији од преисторије до краја XX века. <i>Практична настава</i> Студент се кроз комуникативну наставу оспособљава да разуме, слуша, чита, пише и усмено изрази усвојене садржаје. Настава се изводи кроз самосталан рад, рад у групама и паровима, презентације и сл., ради развоја комуникативне и интеркултурне компетенције Рад код куће састоји се од самосталног истраживања и усвајања садржаја са предавања, израде домаћих задатака и семинарског рада, гледања филмова, слушања музике и читање литературе на изворном језику или у преводу.
Литература 1. Soldatić, Dalibor i Željko Donić (2011). <i>Svet hispanistike. Uvod u studije</i>. Beograd: Zavod za udžbenike, 2. J.V. Caballero Sánchez, R. Medina Borrego (2017). <i>La tierra de las Españas: visiones de la Península Ibérica</i>. Sevilla: Ecúmene. 3. Mora, Carmen (2000). <i>España, Ayer y Hoy. Itinerario de Cultura y Civilización</i>. Madrid: SGEL. 4. Самарџић, Никола (2003). <i>Историја Шпаније</i>. Београд: Плато. 5. Алварес, Фе Бахо (2003). <i>Историја Шпаније</i>. Београд: Clío. 6. Абељан, Хосе Луис (2008). <i>Историја шпанске мисли</i>. Сремски Карловци-Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића. 7. Fuentes, Carlos (2010). <i>El espejo enterrado. Reflexiones sobre España y América</i>. México: Alfaguara. 8. Lorenzo, Rocío Barros (2006). <i>Curso de literatura: español lengua extranjera</i>. Madrid: Edelsa. 9. Chamorro, César et al. (2010). <i>Todas las voces: curso de cultura y civilización</i>. Barcelona: Difusión. 10. Литература по избору

Студијски програм/студијски програми: Шпански језик, књижевност и култура
Врста и ниво студија: ЖК ОАС
Назив предмета: Преглед развоја шпанског језика
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 4
Услов:
Циљ предмета Студенти стичу основна знања о историји шпанског језика, о његовом настанку и развоју, као и о месту шпанског језика у савременој језичкој слици света. Студенти овладавају основним техникама академског читања и писања.
Исход предмета Након одслушаног предмета студенти су стекли основна знања о историји, пореклу и развоју шпанског језика, о језичкој слици хиспанског света, као и о најважнијим делима и институцијама важним за даље истраживање шпанског језика.
Садржај предмета На овом предмету студенти обрађују следеће теме: шпански језик и романски језици; порекло шпанског језика; географска распрострањеност шпанског језика кроз историју; остали језици Иберијског полуострва и Хиспанске Америке; варијетети шпанског језика; најважније институције за развој шпанског језика; најзначајнија дела хиспанске филологије и лингвистике, глобални значај шпанског језика у 21. веку.
Литература <i>Примарна:</i> • Kuzmanović Jovanović, Ana. (2020). <i>Sociolingvistička istorija Iberijskog poluostrva i iberoromanskih jezika (sa posebnim osvrtom na kastiljanski (španski), portugalski, galisijski i katalonski jezik)</i>. Beograd: Filološki fakultet. • Penny, Ralph. (2002). <i>A History of the Spanish Language</i> (2nd edition). Cambridge: Cambridge University Press. • Pharies, David, A. (2007). <i>Breve historia de la lengua española</i>. London: The University of Chicago Press, Ltd. • Soldatić, Dalibor; Željko Donić. (2011). <i>Svet hispanistike</i>. Beograd: Zavod za udžbenike. • Stewart, Miranda. (1999). <i>The Spanish Language Today</i>. London, New York: Routledge. <i>Секундарна:</i> • Kuzmanović Jovanović, Ana; Maja Andrijević; Jelena Filipović. (2012). <i>Priručnik iz akademskog pisanja</i>. Beograd: Čigoja štampa.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност, култура (модул: Енглески језик и књижевност)
Назив предмета: Увод у историјску лингвистику
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Граматика енглеског језика 4, Фонологија енглеског језика
Циљ предмета Овладавање основним теоријским аспектима историјске лингвистике са фокусом на енглески језик: упознавање са дијахроним приступом изучавања језика, са развојем историјске лингвистике као дисциплине, са основним методима и резултатима компаративног метода, те са применом савремених лингвистичких модела у дијахроним истраживањима.
Исход предмета Познавање основних теоријских концепата и принципа историјске лингвистике и способност примене концепата на анализу дијахроних језичких узорака. Оспособљавање студената за похађање курсева из историје енглеског језика и историјске лингвистике на мастер и докторским студијама.
Садржај предмета <i>Теоријска настава: интерактивна предавања</i> Дијахроно изучавање језика, циљеви и домет историјске лингвистике. Сличности и везе међу језицима. Језичка компарација и реконструкција. Промене у језику: механизми и принципи; закони у језичким променама. Гласовне промене: фонетске и фонемске. Граматичке промене: морфолошке и синтаскичке. Семантичке промене. Промене у језику узроковане друштвеним факторима. Варијација у језику. Контакти међу језицима. <i>Практична настава: вежбе и самосталан рад студената</i> Читање и критичка анализа текстова из препоручене литературе. Анализа језичког материјала из различитих језика и периода који илуструју материју са предавања.
Литература Campbell, Lyle. 1999. <i>Historical Linguistics: An Introduction</i> . Edinburgh: Edinburgh University Press. Schendl, Herbert. 2001. <i>Historical Linguistics</i> . Oxford: OUP.

Студијски програм: ЈКК, модул Шпански језик, књижевност и култура и Италијански језик, књижевност и култура
Врста и ниво студија: ОАС
Назив предмета: Увод у теорију интеркултурне комуникације
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Развој социокултурних и језичких компетенција потребних за превођење и тумачење.
Исход предмета По завршетку овог предмета, студенти треба да препознају социокултурни контекст интерјезичке комуникације, да поседују способност да се прилагоде у различитим професионалним, политичким и здравственим контекстима, да стекну самосвест о важности занимања преводиоца/тумача и умеће наметања друштвено одговорних дискурзивних пракси о у интеркултурном и интерјезичком дијалогу.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Дефинисање термина и концепата: интеркултурна комуникативна компетенција; интеракција, социокултурна компетенција, критички приступ анализи конверзације; 2. макро-социјални аспекти превођења и тумачења: језик као друштвена пракса и као одраз односа друштвене моћи; друштвена моћ и дискурзивне праксе 3. микро-социolingвистички (интеракцијски) аспекти превођења и тумачења: дискурзивне стратегије у превођењу и тумачењу у институцијама друштвеног и државног система; социolingвистичка компетенција и дискурзивне норме у превођењу и тумачењу, односно, медијацији; 4. критички приступ превођењу и тумачењу: методолошка разматрања, емпатијски интервју, тумач/преводац као агенс у интеркултурној и интерјезичкој комуникацији;
Литература Jacson, Jane ed. (2012). The Routledge handbook of language and intercultural communication, London and New York: Routledge. Cronin, Michael. (2006). Translation and Identity. Oxon: Routledge. Rudwin, Mette & Elena Tomassini. (2011). Interpreting in the community and workplace. New York: Palgrave Macmillan. Додатна литература по избору

Студијски програм : Језик, књижевност, култура (модул Српска књижевност, Српски језик као страни)
Назив предмета: Слика традиције и традиционалне представе у српској књижевности
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљеви предмета Проширивање и продубљивање постојећих знања о традиционалној култури и њеним главним елементима и разумевање односа између усмене књижевности и дела српске књижевности од 19. века до савременог доба.
Исходи предмета По успешном завршетку курса, студенти су оспособљени да: - идентификују основне елементе традиционалне културе и начина на који се они одражавају у различитим жанровима српске књижевности, насталим у периоду од 19. до почетка 21. века; - уочавају комплекс традиционалних представа и система вредности у књижевним делима; - изведу закључак о различитим модалитетима (на тематском, мотивском, жанровском или стилском плану) утицаја усмене књижевности на стваралаштво српских писаца од романтизма до савременог доба; - разумеју и образложе поступак транспозиције фолклорних мотива и њихово функционисање у конкретном књижевном делу; - усаврше компетенције везане за анализу и тумачење књижевних дела у којима су заступљене наведене представе.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Реконструисање традиционалне слике света и традиционалних представа (бинарне опозиције, поимање времена и простора, природних елемената, симболичко значење биљака и животиња, боја и бројева, веровања у натприродна бића, функција и значај крвног и социјалног сродства, традиционалне моралне норме, обредно-обичајна пракса итд.). Указивање на који се начин поменуте представе и веровања рефлектују у конкретним делима српске књижевности, насталим у периоду од 19. до почетка 21. века. Тематски, мотивски, жанровски и стилски рефлекси усмене књижевности у књижевном стваралаштву. <i>Практична настава</i> Рад на тексту – интерпретација одабраних књижевних дела у светлу усменог стваралаштва и традиционалних образаца моделовања света.
Литература Ван Генеп, А. (2005). <i>Обреди прелаза: систематско изучавање ритуала</i> . Београд: СКЗ. Вукићевић, Д. (2006). <i>Писмо и прича</i> . Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије. Ђорђевић, Т. Р. (1984). <i>Наш народни живот</i> , 1- 4. Београд: Просвета. Зечевић, С. (2008). <i>Српска етномитологија</i> . Београд: Службени гласник. Јовановић, Б. (1995). <i>Магија српских обреда</i> . Нови Сад: Светови. Недељковић, М. (1990). <i>Годишњи обичаји у Срба</i> . Београд: „Вук Караџић“. Пешикан-Љуштановић, Љ. (2009). <i>Кад је била кнежева вечера?: усмена књижевност и традиционална култура у српској драми 20. века</i> . Нови Сад: Позоришни музеј Војводине. Пешикан-Љуштановић, Љ. (2009). <i>Усмено у писаном</i> . Београд: Београдска књига. Самарџија, С. (2018). <i>Речи у времену: усмено стваралаштво и епохе српске књижевности</i> . Београд: Српска књижевна задруга.

Сувајџић, Б. (2012). *Дновиде воде: фолклорни елементи у српској књижевности*. Нови Сад: Orpheus/ Београд: Филолошки факултет.

Чајкановић, В. (1994). *Сабрана дела из српске религије и митологије*, 1-5. Београд: СКЗ/ БИГЗ/ Просвета/Партенон М. А. М. (одабрана поглавља).

Студијски програм : Језик, књижевност, култура (модул Српска књижевност)
Назив предмета: Митска бића српског фолклора у усменој и писаној књижевности
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Проширивање знања о кључним поетичким одликама митолошких/демонолошких предања и уочавање њихове специфичности у односу на друге жанрове. Развијање способности за идентификацију представа, веровања и митолошких/демонолошких предања (наратива) у различитим књижевним жанровима, њихову функцију, значење и уметничку трансформацију у анализираним делима српске књижевности.
Исход предмета По успешном завршетку курса, студенти су оспособљени да: - идентификују основне елементе који граде систем традиционалних представа о митским бићима, начин њихове класификације, односно типологију демонских бића у српској традиционалној култури; - уочавају комплекс фолклорних представа о изгледу, одликама и функцији митских бића, њиховом односу према људима и времену и месту њихових сусрета (демонски хронотоп). - изведу закључак о заступљености митолошких/демонолошких предања и традиционалних представа о митским бићима у делима српских писаца од романтизма до постмодерне; - разумеју и образложе поступак њихове уметничке трансформације и начин функционисања у конкретном књижевном делу; - усаврше интерпретативне компетенције везане за тумачење и анализу конкретних дела у којима су заступљене наведене теме.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Сажет преглед поделе и типологије митских бића у српском усменом стваралаштву и традиционалној култури (демони природе, демони атмосферских појава, демони судбине, демони болести, домаћи демони, демони који настају од људи и људи демонских особина). Изглед, главна обележја и одлике, функције, однос према људима (добронамерни/зли), време (тзв. <i>глуво доба</i> или одређени календарски периоди) и место и време појављивања (<i>хронотоп</i>) митских бића. Преглед досадашњих књижевнотеоријских проучавања заступљености фолкорних мотива ове врсте у српској књижевности од 19-20. века и почетком 21. века. Начин транспоновања и функционисања народних веровања, представа и предања (наратива) о овим бићима у одређеном књижевном делу. <i>Практична настава</i> Примена усвојених теоријских сазнања приликом интерпретације одабраних дела српске књижевности од 19. до почетка 21. века у којима су заступљени поменути мотиви.
Литература Детелић, М. (ур.). (2009). <i>Моћ књижевности. In memoriam Ana Radin: зборник радова</i> . Београд: Балканолошки институт САНУ. Детелић, М., Л. Делић. (ур.). (2016). <i>Крв. књижевност, култура: зборник радова</i> . Београд: Балканолошки институт САНУ. Ђорђевић, Т. Р. (1953). <i>Вештица и вила у нашем народном веровању и предању/ Вампир и друга бића у нашем народном веровању и предању</i> . Српски етнографски зборник. LXVI, Београд: САНУ. Зечевић, С. (2007). <i>Митска бића српских предања</i> . Београд: Службени гласник.

- Зечевић, С. (2008). *Српска етномитологија*. Београд: Службени гласник.
- Клеут, М. (2018). *Вампири у Србији у XVIII веку: књига и коментари*. Београд: Службени гласник.
- Палавестра, П. (ур.).(1989). *Српска фантастика: натприродно и нестварно у српској књижевности*. Београд: САНУ.
- Поповић Николић, Д. (2016). *Други свет: студије о демонолошким предањима и тужбалицама*. Ниш: Филозофски факултет.
- Радин, А. (1996). *Мотив вампира у миту и књижевности*. Београд: Просвета.
- Радин, А. (1998). *Приче о вампирима*. Београд: Просвета.
- Ранчић, Ј. (1997). *Баво у митологији Јужних Словена*. Београд: ИДЕА.
- Тодоров, Ц. (2010). *Увод у фантастичну књижевност*. Београд: Службени гласник.
- Самарџија, С. (2011). *Облици усмене прозе*. Службени гласник.
- Вукићевић, Д. (2006). *Писмо и прича*. Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије.

Студијски програм : ОАС ЈКК
Назив предмета: Педагошка психологија
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ:3
Услов:-
Циљ предмета - Упознавање студената са психолошким законитостима које стоје у основи успешног учења и подучавања. - Оспособљавање студената за примену и имплементацију психолошких сазнања у раду са ученицима, извођењу наставе и васпитно-образовном процесу (развијање наставничких компетенција)
Исход предмета Од студента се очекује да на крају курса: - познаје, разуме, интерпретира и критички анализира научна сазнања из психологије образовања која су релевантна за рад наставника; - примени сазнања из психологије образовања у креирању и организацији наставе, евалуацији образовних исхода и других аспеката васпитно-образовног процеса; - примењује научна сазнања из психологије образовања у циљу повећања ефикасности својих педагошких интервенција; - проналази приладе наставничке и педагошке поступке засноване на научним сазнањима у раду и комуникацији са ученицима, родитељима, другим наставницима, стручним сарадницима и осталим актерима васпитно-образовног процеса.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Предмет психологије образовања/педагошке психологије; улога и значај педагошке психологије у развоју наставничких компетенција - Примена принципа и законитости различитих облика учења у васпитно-образовној пракси - Трансфер учења: врсте трансфера, начини обезбеђивања трансфера учења, теорије трансфера учења - Врсте и карактеристике стилова учења - Примена резултата истраживања памћења и заборављања у учењу и наставној пракси. - Когнитивне способности као детерминанте школског постигнућа - Мотивација за учење у школском и ваншколском контексту: ефекти унутрашње и спољашње мотивације на постигнуће; релације конструката самоефикасности, циљних оријентација, атрибуција и очекивања на постигнуће ученика и друге образовне исходе; узрасне промене у мотивацији за учење; развој унутрашње мотивације; мотивациони стилови наставника - Саморегулисано учење: метакогнитивне и мотивационе компоненте саморегулисаног учења, циклично-фазни модел саморегулисаног учења, развој саморегулације у учењу - Релације особина личности и школског постигнућа - Социјално психолошки аспекти васпитно-образовног рада: руковођење у разреду, карактеристике и социометријска структура школског одељења као мале групе; проблеми школске недисциплине - Улоге наставника на различитим нивоима образовања; имплицитна уверења наставника о образовању и развоју ученика; карактеристике наставничке професије - Евалуација у васпитно-образовном раду; испитивање и оцењивање знања; грешке наставника у оцењивању знања и други извори субјективности школских оцена. - Тестови знања: врсте и карактеристике тестова знања, намена тестова знања, предности и недостаци мерења образовних постигнућа тестовима знања.
<i>Практична настава</i> Дискусија о садржајима теоријске наставе, сагледавања и проналажења начина примене теоријских знања у наставној пракси, експериментална демонстрација психолошких концепата
Литература - Коцопељић, Ј., Пекић, Ј. (2017). <i>Психологија у настави: Одабране теме из психологије образовања</i> .

Филозофски факултет, Нови Сад.

- Вулфолк, А., Хјуз, М., Волкап, В. (2014). *Психологија у образовању I, II и III*. Клио, Београд.

- Vlasta Vizek-Vlahović, Majda Rijavec, Vesna Vlahović-Štetić, Dubravka Miljković (2003). *Psihologija obrazovanja*, IEP: VERN, Zagreb.

Студијски програм/студијски програми: Шпански језик, књижевност и култура
Врста и ниво студија: ЖК, ОАС
Назив предмета: Савремени шпански језик 2
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ:6
Услов: стечени ниво знања шпанског језика А1.1
Циљ предмета Развијање комуникативне компетенције студената на шпанском језику (ниво А1.2) кроз језичке вештине писменог и усменог разумевања и изражавања као и кроз стицање основа граматичке и лексичке компетенције како би били способни да разумеју једноставне текстове на стандардном шпанском језику и да састављају кратке текстове. Додатни циљ предмета је да студенте упозна са шпанском ортографијом као и правилима акцентовања.
Исход предмета Студенти почињу да владају шпанским говорним и писаним језиком на нивоу А1.2 у складу са дескрипторима Заједничког европског референтног оквира. Разумеју основне инструкције, читају краће текстове на познату тему и способни су да учествује у конверзацији на већ обрађене теме; постављају једноставна питања и одговарају на њих; састављају и пишу једноставне и кратке текстове.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> Породични односи, одлазак у куповину, Присвојни придеви и заменице. Индикатив презенте неправилних глагола; повратни глаголи; дискурсни маркери за изражавање редоследа у излагању; исказивање сати; дани у недељи; делови дана. Употреба безличног облика глагола уз заменицу SE; глаголи PONER и TRAER. Прилози за исказивање количине. Глагол SABER + INFINITIVO; изражавање учесталости; придеви који се употребљавају за опис карактерних и физичких особина. временске одреднице за блиску прошлост; <i>El pretérito perfecto</i>. глаголска перифраза EMPEZAR A + INFINITIVO; глагол IR / IRSE. Исказивање поседовања; тражење и давање информација о времену и простору. Разговор о навикама; Исказивање учесталости. Понашање у ресторану; тражење информације о јелу; врсте јела; обичаји Шпанаца у исхрани. Описивање села, града, градске четврти; тражење информације ради доласка до одређеног места; услужна места у урбаним срединама. разговор о врлинама и манама личности. Опис физичког изгледа и карактера. Разговор о прошлим догађајима; разговор о склоностима и способностима. Правила акцентовања; тонски и графички акценат. <i>Практична настава</i> Студенти се кроз комуникативну наставу оспособљавају да на шпанском језику комуницирају у складу са дескрипторима за ниво А1.2 Заједничког европског референтног оквира. Наставне јединице обухватају различите културне, лексичке и граматичке садржаје. Циљ часова вежби је оспособљавање студената за разумевање говорног језика, као и за правилно усмено и писмено изражавање на шпанском језику. За већину садржаја и активности користи се интернет платформа Moodle.
Литература <i>Примарна:</i> Corpas, Jaime, et al. (2014). <i>Aula Internacional 1. Nueva edición</i>. Barcelona: Difusión. Rajić, Jelena, Marcos Blanco, Hugo. (2009). <i>Gramática de la lengua española para serbiohablantes: con ejercicios</i>. Beograd: Zavod za udžbenike. Real Academia Española. (2012). <i>Ortografía básica de la lengua española</i>. Barcelona: Espasa Libros. Conejo, Emilia, Tonnelier, Bibiana. (2008). <i>Cuadernos de Gramática española A1</i>. Barcelona: Difusión. VV.AA. (2011). <i>Gramática básica del estudiante de español</i>. Edición revisada y ampliada. Madrid: Difusión. Díaz Rodríguez, Lourdes, Yagüe Barredo Agustín. (2019). <i>Papeles. Gramática del español como lengua extranjera. Nivel A1-A2</i>. Ediciones MarcoELE. https://gramaticas.marcoele.com/papeles/ Castro Viúdez, Francisca. (2004). <i>Aprende gramática y vocabulario 1</i>. Madrid: SGEL. Valozić, Luiza. (2018). <i>Rečnik špansko-srpski; srpsko-španski</i>. Beograd: Zavod za udžbenike. Лектира по избору

Студијски програм: Шпански језик, књижевност и култура
Назив предмета: Увод у хиспанске културе и књижевности 2
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: /
Циљ предмета Основна сазнања о преколумбовским и хиспанским културама и цивилизацијама кроз теоријске и практичне активности. Упознавање историје Латинске Америке од Маја, Астека и Инка до савременог доба, културних феномена, најзначајнијих друштвених догађаја, географских одлика, политичких токова, диктатура, економије, образовања, као и књижевних тенденција и уметничких праваца.
Исход предмета Студент поседује сазнање о култури и цивилизацији Латинске Америке од древних времена до данас. Разуме појам, концепт и идентитет Хиспанске Америке. Има представу о свим важним аспектима и периодима тог подручја. Препознаје кључне личности из различитих сфера. Уочава разноликост народа, језика и религија на тлу Хиспанске Америке, актуелна политичка, друштвена, културна и уметничка питања. Самостално их увиђа и тумачи писмено и усмено, уз развијено критичко мишљење. Поседује знање о књижевним и уметничким токовима на тлу Хиспанске Америке.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам преколумбовска, Латинска, Хиспанска Америка. Култура и цивилизација Маја. Култура и цивилизација Астека. Култура и цивилизација Инка. Откриће Америке: Колумбо, Кортес, Малинхе. Лас Касас: писма, хронике. Колонизација. Стицање независности. Идентитети мултикултуралност Латинске Америке. Мексичка револуција. Кубанска револуција. Латиноамерички диктатори. Географске одлике Латинске Америке. Економија и образовање. Домородачки језици Хиспанске Америке. Одлике шпанског језика тог подручја. <i>Spanglish</i>. Књижевност Хиспанске Америке. Уметност. Гастрономија. Обичаји, церемоније, празници. Музика и плес Латинске Америке. Најзначајнија кинематографска остварења. <i>Практична настава</i> Студент се кроз комуникативну наставу оспособљава да разуме, слуша, чита, пише и усмено изрази усвојене садржаје. Настава се изводи кроз самосталан рад, рад у групама и паровима, презентације и сл, ради развоја комуникативне и интеркултурне компетенције Рад код куће састоји се од самосталног истраживања и усвајања садржаја са предавања, израде домаћих задатака и семинарског рада, гледања филмова, слушања музике и читање лектуре на изворном језику. За већину садржаја користи се интернет платформа Moodle.
Литература 1. Iskjerdo-Todorović, Silvia. Uvod u latinoameričku civilizaciju. Beograd: Megatrend univerzitet, 2005. 2. Fuentes, Carlos. <i>El espejo enterrado. Reflexiones sobre España y América</i>. México: Alfaguara, 2010. 3. Chamorro, Martínez, Murillo, Sáenz. <i>Todas las voces. Curso de cultura y civilización B1</i> (edición revisada). Barcelona: Difusión. 2017. 4. Villanueva/ Fernández. <i>Aires de fiesta latina. Un recorrido por Latinoamérica a través de 12 lecturas</i>. Barcelona: Difusión. 2008. 5. Aixala/ Álvarez/ Anfruns/ Comes/ González. <i>Clase de cine. Actividades para la visualización de películas en español</i>. A2-C1. Barcelona: Difusión. 2012. 6. Cabrales/ Hernández. <i>Literatura española y latinoamericana. De la Edad Media al Neoclasicismo</i>. Madrid: SGEL, 2011. 7. Cabrales/ Hernández. <i>Literatura española y latinoamericana. Del Romanticismo a la actualidad</i>. Madrid: SGEL, 2011. 8. Soldatić, Dalibor i Željko Donić. <i>Svet hispanistike. Uvod u studije</i>. Beograd: Zavod za udžbenike, 2011 9. Лектира по избору

--

Студијски програм/студијски програми: Шпански језик, књижевност и култура
Врста и ниво студија: ЖК ОАС
Назив предмета: Основе фонетике и фонологије шпанског језика
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 4
Услов: положен испит <i>Историја шпанског језика</i>
Циљ предмета Упознавање са граматику шпанског језика и терминологијом на шпанском језику неопходном за бављење шпанском лингвистиком, те увид у основе фонетике и фонологије шпанског језика. Упознавање и овладавање појмовима фонетског и фонолошког система шпанског језика. Савладавање шпанског гласовног система. Упознавање са основама шпанске ортографије.
Исход предмета Студенти су стекли основна знања из области фонетике и фонологије шпанског језика и увиђају основне разлике и сличности између шпанског и српског фонолошког система. Након одслушаног предмета студенти су упознати са терминологијом на шпанском језику неопходном за бављење шпанском лингвистиком те са основама шпанске ортографије. Способни су да примене стечена знања у пракси.
Садржај предмета: Терминологија неопходна за бављење шпанском фонетиком и фонологијом (дефиниције и предмет проучавања); глас и фонема; подела речи на слоге; самогласници и сугласници у шпанском језику; фонетска транскрипција; акценат у шпанском језику (тонски и графички); интонација у шпанском језику, дифтонг и хијат, шпанска ортографија.
Литература <i>Примарна:</i> • Hammond, Robert M., Jelena Filipović. (2004). <i>Fonética y fonología españolas para serbiohablantes</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. • González Hermoso, A. y C. Romero Dueñas. (2002). <i>Fonética, entonación y ortografía</i>. Madrid: Edelsa. • Beljić, Izabela. (2013). Najčešći problemi u izgovoru i transkripciji imena iz španskog jezika. J. Vučo, V. Polovina (ur.), <i>Savremeni tokovi u lingvističkim istraživanjima</i>, knj. 2. Beograd: Filološki fakultet. 25–40. • Gómez Torrego, Leonardo. (2002). <i>Gramática didáctica del español</i>. Madrid: Ediciones SM. (одломци) • Gómez Torrego, Leonardo. (2009). <i>Ortografía práctica del español</i>. Madrid: Espasa Calpe. • Rajić, Jelena, Marcos Blanco, Hugo. (2009). <i>Gramática de la lengua española para serbiohablantes: con ejercicios</i>. Beograd, Zavod za udžbenike. • Real Academia Española. (2012). <i>Ortografía básica de la lengua española</i>. Barcelona: Espasa Libros. <i>Секундарна:</i> • Beljić, Izabela, Bojana Kovačević, Željko Donić. (2019). Pravopisna norma i tradicija u transkripciji španskih grafema 'ch' i 'z' na srpski jezik. M. Kovačević (priređivač), <i>Novi prilozi srpskom pravopisu</i> (zbornik radova sa naučnog skupa „Aktuelna pitanja srpskog pravopisa“, Andrićgrad 13.10.2018). Novi Sad: Matica srpska, Višegrad: Andrićev institut. 217–234. • Beljić, Izabela. (2016). Una aportación al cambio de las reglas de transcripción de nombres propios españoles en serbio. Anđelka Pejović et al. (ur.), <i>Estudios hispánicos en la cultura y ciencia serbia</i>. Facultad de Filología y Artes, Kragujevac: Universidad de Kragujevac. 365–384.

Студијски програм: Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Увод у студије културе
Статус предмета: О
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Студенти треба да се упознају са могућностима и теоријским претпоставкама у оквиру истраживања различитих видова културе како би се оспособили за примену у савременом контексту.
Исход предмета Познавање могућности и теоријских претпоставки студија културе и оспособљеност за анализу различитих савремених културних феномена.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Циљеви студија културе. Мултидискурзивни појам културе. Историја истраживања у оквиру студија културе. А. Грамши, Л. Алтисер, Р. Барт. Британске студије културе. С. Хол. Студије културе између хуманистичких и друштвених дисциплина. Односи између културе, са једне стране и друштва, образовног система, производње, медија, моћи и политике, са друге стране. Висока и популарна култура. Култура и свакодневица. Субкултура и млади. Савремени медији и репрезентације идентитета у културним праксама. Култура социјализма и постсоцијалистичко стање. <i>Практична настава</i> Критички приступ студијама у којима се истражују облици савремене културе (књижевност, филм, штампа, музика, стилови живота, рекламе, радио, ТВ, интернет...).
Литература 1. Duda, D. (prir.) (2006). <i>Politika teorije: zbornik rasprava iz kulturalnih studija</i>. Zagreb: Disput. 2. Eagleton, T. (2002). <i>Ideja kulture</i>. Zagreb: Jesenski & Turk. 3. Gray, A. and other (ed.). (2007). <i>CCCS Selected Working Papers. Vol. 1 & 2</i>. London/New York: Routledge. 4. Ђорђевић, Ј. (прир.). (2009). <i>Студије културе: зборник</i>. Београд: Службени гласник. 5. Калер, Ц, (2005). Књижевна теорија. <i>Летопис Матице српске</i>, 475/3, 333-355. 6. Лиотар, Ж.Ф. (1988). <i>Постмодерно стање</i>. Нови Сад: Братство и јединство.

Студијски програм : Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Историја српске културе
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов:-
Циљ предмета: Стицање знања о основним елементима националне културе као саставног дела европске традиције, од средњег века до почетка 21. Века, како би се студенти припремили за курсеве из историје српске књижевности.
Исход предмета: Студенти умеју да усвоје и опишу општи појам културе, имају представе о току српске културе и сагледавају националну култура у европским културним токовима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Простор српске културе, појам националне култ. Однос традиције и модерности, материјална и духовна култура. Развојне етапе српске културе, хришћанство и паганство. Истраживачи српске културе. Период средњег века; хуманизам, ренесанса и барок; култура 18. столећа; развој током 19.и 20.века; савремено доба. <i>Практична настава:</i> Анализа теоријских текстова о појму културе. Интерпретација грађе из области културе.
Литература: Јован Деретић, <i>Културна историја Срба</i> ,1997;Владимир Ћоровић, <i>Историја Срба</i> , 1988; Мирјана Д. Стефановић, <i>Кратки увод у историју српске културе</i> , 2008; <i>Историја приватног живота</i> , 2001; <i>Историја приватног живота у Срба: од средњег века до савременог доба</i> , приредили М. Поповић, М.Тимотијевић, М. Ристовић, 2011; Р. Вучетић, <i>Кока кола социјализам</i> , 2019.

Студијски програм : Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Семиотика културе
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Упознавање студената са основним поставкама семиотичких истраживања и њихове примене на подручју проучавања културе.
Исход предмета Студент је способен да сам изврши семиотичку анализу неке појаве у култури.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> I Појмови семиотике и културе. Основе семиотике: учења о знаку (Де Сосир, Пирс). Типологија знакова. Денотација, конотација, идеологија. Опиозиције: дигиталне, аналогне; деконструкција опозиција. Парадигматика и синтагматика. Метафорични и метонимијски пол. Код и систем, енкодирање и декодирање, сигнал и језик, код и субкод, првостепени и другостепени. Врсте кодова: друштвени (вербални и невербални); текстуални; интерпретативни (перцептивни, идеолошки). II Општа семиотика и посебне семиотике: семиотика града, семиотика историје, књижевна семиотика, семиотика свакодневног живота, визуелна семиотика, семиотика рекламе. Семиотика културе (границе културе, спољашње/унутрашње; функционисање културе; динамизам културе; типологија културе). III Како урадити семиолошку анализу? <i>Практична настава</i> Самосталан рад студента; презентација семиотичке анализе једне појаве у култури (реклама, фотографија, књ. дело, архитектуре, слике, новина, итд.).
Литература 1. Семиотика културе (студент добија скрипту у електронском облику са изабраним текстовима и одломцима из књига које обавезно мора да прочита). Студент добија предавања у пауер-поинту. Студент бира по сопственом избору књигу коју ће да прочита: 1. Ј. Лотман, <i>Семиосфера</i>, Нови Сад 2005. 2. Огледи из типологије културе, <i>Трећи програм</i>, бр. 4, Београд 1974. 3. Р. Барт, <i>Књижевност, митологија, семиологија</i>, Београд 1977. 4. Ч. Морис, <i>Основе теорије о знацима</i>, Београд 1975. 5. У. Еко, <i>Култура, информација, комуникација</i>, Београд 1973.

6. Н. Петковић, *Елементи семиологије*, Београд 1995.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура (модули: Русински језик и књижевност, Румунски језик и књижевност; Руски језик и књижевност, Енглески језик и књижевност са другом филологијом)
Назив предмета: Увод у историју лингвистике
Статус предмета: обавезни (модули: Русински језик и књижевност, Румунски језик и књижевност); изборни (модули: Руски језик и књижевност, Енглески језик и књижевност са другом филологијом)
Број ЕСПБ: 3
Услов: Положен испит из Увода у лингвистику / Увода у англистичку лингвистику (за модул: Енглески језик и књижевност са другом филологијом)
Циљ предмета: Овладавање основним знањима о историји науке о језику.
Исход предмета: Студент је усвојио основна знања о историји лингвистике као науке о језику – теоријским правцима и школама од древних граматичарских традиција до савремених лингвистичких праваца с почетка 21. века. Оспособљен је да се користи основном литературом о историји лингвистике.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Античко доба – Грчка и Индија. 2. Од Римљана до 18. века. 3. Наука о језику у 19. веку. 3.1. Компаратисти. 3.2. Младограматичари. 3.3. Биолошки натурализам. 3.4. Вилхелм фон Хумболт. 3.5. Бодуен де Куртене. 4. Наука о језику у 20. веку. 4.1. Структурална лингвистика. 4.2.1 Фердинанд де Сосир и Женевска школа. 4.2.2. Роман Јакобсон и Прашка школа. 4.2.3. Луис Хјелмслев и Копенхашка школа. 4.2.4. Амерички структурализам – Едвард Сапир и Леонард Блумфилд. 4.2. Генеративна лингвистика – Ноам Чомски. 4.3. Контекстуална (/интердисциплинарна) лингвистика. 4.3.1. Антрополингвистика. 4.3.2. Психоллингвистика. 4.3.3. Социоллингвистика. 4.3.4. Прагматика. 4.4 Когнитивна лингвистика. <i>Практична настава:</i> Студенти стичу увид у основну литературу из историје лингвистике на основу које припремају предиспитни тест.
Литература: Уџбеник: Ivić, Milka. 2001⁹. <i>Pravci u lingvistici</i>. [Samo poglavlja i odeljci koji se odnose na teme predviđene programom i dodatak "Lingvistika u devedesetim godinama".] Beograd (Biblioteka XX vek). Munen, Žorž. 1996. <i>Istorija lingvistike. Od početaka do XX veka</i>. Beograd (Biblioteka XX vek). <u>Литература за рад на часовима семинара две библиографске јединице по избору:</u> Bugarski, Ranko. 1984². <i>Jezik i lingvistika</i>. [Poglavlje: <i>Jezik i jezici u istoriji lingvistike</i>, 23-61.] Beograd: Nolit (Biblioteka "Sazvežđa"). Bugarski, Ranko. 1983². <i>Lingvistika o čoveku</i>. [Prvi deo: <i>Lingvistički pravci</i>, 11–143.] Beograd: Prosveta (Biblioteka XX vek). Bugarski, Ranko. 1986. <i>Jezik u društvu</i>. [Poglavlja: VIII-X, 237–308.] Beograd: Prosveta (Biblioteka XX vek). De Sosir, Ferdinand. 1977². <i>Opšta lingvistika</i>, Beograd: Nolit (Biblioteka "Sazvežđa"). [/ 1996 Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića.] Jakobson, Roman. 1966. <i>Lingvistika i poetika</i>. Beograd: Nolit (Biblioteka "Sazvežđa"). Јакобсон, Роман. 1986. <i>Шест предавања о звуку и значењу</i>. Нови Сад: Књижевна заједница Новог Сада. Kaler, Džonatan. 1980. <i>Sosir. Osnivač moderne lingvistike</i>. Beograd: BIGZ (Biblioteka XX vek). Lajons, Džon. 1974. <i>Lingvistička revolucija Noama Čomskog</i>, Beograd: Duga (Biblioteka XX vek). Ostin, Džon. L. 1995. <i>Kako delovati rečima. Predavanja na Harvardu 1955. godine</i>. Uredili: Dž. O. Armson, Marina Zbisa. Novi Sad: Matica srpska (Biblioteka "Korist i razonoda"). Sapir, Edvard. 1992. <i>Jezik</i>. Novi Sad: Dnevnik (Biblioteka "Studije"). Čomski, Noam. 1979². <i>Gramatika i um</i>. Beograd: Nolit (Biblioteka "Sazvežđa").

Specifikacija predmeta OAS JKK – spanski 234

Студијски програм : ОАС ЈКК
Назив предмета: Интерактивна педагогија
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Стицање увида у савремена педагошка сазнања о васпитно-образовном процесу на макро и микро нивоу (теоријске и практичне компоненте); Усвајање знања о темељним педагошким појмовима и начелима педагошког рада; Развијање педагошких и комуникацијских компетенција неопходних за васпитно-образовно деловање; Оспособљавање за креирање демократских односа у образовно-васпитној институцији; Оспособљавање студената за процес доживотног образовања и партиципацију у обезбеђивању квалитета педагошког рада у целини.
Исход предмета По завршетку овог курса студенти би требало да умеју да: – Дефинишу и објасне темељне педагошке појмове и начела педагошког рада; – Изаберу прикладне наставне стратегије, методе и поступке на темељу познавања педагошких феномена и фактора који подржавају процес учења; – Примене и критички процене нове наставне стратегије, методе и поступке; – Демонстрирају рефлексивни увид у властите педагошке ставове.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основна питања и проблеми педагогије (основни педагошки појмови; основна питања развоја личности; аспекти педагошког рада, циљеви васпитно-образовног рада); Нова сазнања и перспективе у педагошкој теорији и пракси; Међуљудски однос као основа педагошког рада; Интеракција и комуникација у образовно-васпитној институцији; Педагошке компетенције наставника; Педагошки рад одељенског старешине; Сарадња са родитељима и другим учесницима и партнерима педагошког процеса; Образовање усмерено ка ученику и промене у образовној установи; Социоемоционална клима у одељењу; Поучавање и учење као интерактивно-комуникацијски процес; Појам и значај интерактивног учења; Интерактивне методе педагошког рада и њихова примена; Идеални наставни блок; Студије о ефектима кооперативне наставе: успешност у реализацији когнитивних, социјалних и афективних циљева. <i>Практична настава: вежбе</i> У изради семинара активно учествују студенти уз менторско вођење наставника. Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења. Израда семинарског рада на предложено или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје. Презентација семинарског рада/пројекта.
Литература – Goleman, D. (2001). <i>Emocionalna inteligencija</i>. Beograd: Čigoja štampa; – Knežević-Florić, O. (prir.) (2006). <i>Interaktivna pedagogija</i>. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine; – Milutinović, J. (2011). <i>Alternative u teoriji i praksi savremenog obrazovanja: put ka kvalitetnom obrazovanju</i>. Novi Sad: Savez pedagoških društava Vojvodine; Vršac: Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača „Mihailo Palov”; – Roeders, P. (2003). <i>Interaktivna nastava: dinamike efikasnog učenja i nastave</i>. Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta.

Студијски програм/студијски програми: Шпански језик, књижевност и култура
Врста и ниво студија: JKK OAS
Назив предмета: Морфологија шпанског језика
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов: положен испит <i>Основе фонетике и фонологије шпанског језика</i>
Циљ предмета је да упозна студенте са основним а затим и са комплекснијим морфолошким појмовима и структурама неопходним за изучавање шпанског језика. Упознавање са механизмима творбе речи, теоријским и практичним знањима о врстама речи и њиховој употреби у шпанском језику.
Исход предмета Након одслушаног предмета студенти поседују знања о основним морфолошким појмовима, упознати су са механизмима творбе речи у шпанском језику; стекли су основна теоријска и практична знања о врстама речи, као и о правилној употреби различитих врста речи у шпанском језику.
Садржај предмета: основни морфолошки аспекти граматике шпанског језика; творба речи (основни појмови и терминологија); основни принципи творбе речи у шпанском језику. Врсте речи (дефиниције и класификација): именице (sustantivo); придеви (adjetivo); детерминативи (determinantes); заменице (pronombres); глаголи (verbo); прилози (adverbio); предлози (preposición); везници (conjunción); узвици (interjección). Употреба различитих врста речи.
Литература • Gómez Torrego, Leonardo. (2002). <i>Gramática didáctica del español</i>. Madrid: Ediciones SM. (одломци) • Rajić, Jelena, Marcos Blanco, Hugo. (2009). <i>Gramática de la lengua española para serbiohablantes: con ejercicios</i>. Beograd, Zavod za udžbenike. • Castro Viúdez, Francisca. (2004). <i>Aprende gramática y vocabulario 1</i>. Madrid: SGEL. • Castro Viúdez, Francisca. (2005). <i>Aprende gramática y vocabulario 2</i>. Madrid: SGEL. • Díaz Rodríguez, Lourdes, Yagüe Barredo Agustín. (2019). <i>Papeles. Gramática del español como lengua extranjera. Nivel A1-A2</i>. Ediciones MarcoELE. https://gramaticas.marcoele.com/papeles/ • Miñano Lopez, Julia. (2005). <i>Practica tu español: la conjugación</i>. Madrid: SGEL. • Šulović, Ksenija (2010). Lične zamenice u španskom i srpskom jeziku, <i>Primenjena lingvistika</i> 12. Društvo za primenjenu lingvistiku Srbije, 324-333.

Студијски програм/студијски програми: Шпански језик, књижевност и култура
Врста и ниво студија: ЖК, ОАС
Назив предмета: Савремени шпански језик 3
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: стечени ниво знања шпанског језика А1.2
Циљ предмета Развијање граматичке и лексичке компетенције и усавршавање комуникативне компетенције студента на шпанском језику (ниво А2.1) кроз језичке вештине писмог и усменог разумевања и изражавања.
Исход предмета Студенти владају шпанским говорним и писаним језиком на нивоу А2.1 у складу са дескрипторима Заједничког европског референтног оквира. Примењују стечена знања у пракси, умеју да се прилагоде новим језичким ситуацијама и да спонтано учествују у конверзацији о свакодневним темама. Способни су да наслуте значење или препознају информације на основу контекста. Разумеју текстове написане једноставним свакодневним језиком. Изражавају искуства и чињенице, снове, наде и амбиције. Описују и укратко образлажу свој став и мишљење и смишљају планове. Описују и препричавају догађаје из прошлости. Сналазе се у различитим ситуацијама за време путовања у било коју земљу шпанског говорног подручја. Пишу текстове о личним темама.
Садржај предмета Исказивање потешкоћа у учењу страног језика. Исказивање разлога и мотива (<i>porque / para</i>). Облици за пружање савета и давање препорука (<i>tener que + infinitivo / lo mejor es + infinitivo / va bien + infinitivo</i>). Презент индикатива правилних и неправилних глагола. Повратни глаголи. Делови животног простора и намештај. Описивање ентеријера и исказивање укуса. Поређење придева, прилога, именица и глагола. Предлози за место. Одређени и неодређени члан. Род именица. Говорни чинови поздрављања, представљања скретања пажње. Учивост (<i>tú / usted</i>). Тражење и пружање услуге, давање дозвола, образлагање и оправдавање. Правила акцентуације. Глаголска перифраза <i>estar + gerundio</i>. Активности у слободно време. Опис екстеријера. Сати. Исказивање намера и планова за будућност (<i>pensar + infinitivo / ir a + Infinitivo</i>). Искуства у прошлости (<i>el pretérito perfecto</i>). Временски маркери <i>ya / todavía no</i>. Исхрана. Рецепти. Личне заменице директног објекта. Обезличене реченице (<i>pronombre se + verbo en 3.ª persona del singular o plural</i>). <i>Практична настава</i> Вежбе прате теоријску наставу и служе за утврђивање обрађеног градива Студенти се кроз комуникативну наставу оспособљавају да на шпанском језику комуницирају у складу са дескрипторима Заједничког европског референтног оквира за ниво А2.1. Наставне јединице обухватају различите културне, лексичке и граматичке садржаје. Циљ часова вежби је оспособљавање студената за разумевање говорног језика, за правилно усмено и писмено изражавање на шпанском језику. За већину садржаја и активности користи се интернет платформа <i>Moodle</i>.
Литература Corpas, Jaime, et al. (2014). <i>Aula Internacional 2. Nueva edición</i>. Barcelona: Difusión. Rajić, Jelena, Marcos Blanco, Hugo. (2009). <i>Gramática de la lengua española para serbiohablantes: con ejercicios</i>. Beograd: Zavod za udžbenike. Castro Viúdez, Francisca. (2005). <i>Aprende gramática y vocabulario 2</i>. Madrid: SGEL. Díaz Rodríguez, Lourdes, Yagüe Barredo Agustín. (2019). <i>Papeles. Gramática del español como lengua extranjera. Nivel A1-A2</i>. Ediciones MarcoELE. https://gramaticas.marcoele.com/papeles/ Miñano Lopez, Julia. (2005). <i>Practica tu español: la conjugación</i>. Madrid: SGEL. Troitiño, Sergio, Seijas, Pilar. (2009). <i>Cuadernos de Gramática española A2</i>. Barcelona: Difusión. VV.AA. <i>Gramática básica del estudiante de español</i>. Edición revisada y ampliada. Madrid: Difusión. 2011. Valozić, Luiza. (2018). <i>Rečnik špansko-srpski; srpsko-španski</i>. Beograd: Zavod za udžbenike.

Студијски програм/студијски програми: Шпански језик, књижевност и култура
Врста и ниво студија: ЖК; ОАС
Назив предмета: Шпански језик: језичке вештине и компетенције 1
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов: савладан ниво А1.2 шпанског језика
Циљ предмета Оспособљавање студената за интеркултурну комуникацију на шпанском језику која је у складу са дескрипторима за ниво А1/А2 (према Заједничком европском референтном оквиру за језике), и која је пре свега усмерена на развој језичких вештина а посебно на интеракцију и на усмену и писану продукцију. Циљ је омогућити студентима приступ актуелним друштвеним темама које ће им бити од користи за развој интеркултурно оријентисане комуникације.
Исход предмета Студенти су развили све четири језичке вештине на шпанском језику у складу са дескрипторима за ниво А1/А2 са посебним фокусом на писану и усмену продукцију на шпанском језику; способни су да критички посматрају свет који их окружује и освесте интеркултуралност као оквир и контекст који је важан за комуникацију на шпанском језику.
Садржај предмета Интеркултуралност као оквир и контекст комуникативне наставе шпанског језика која је на овом курсу усмерена на интеракцију, кроз усмену и писану комуникацију студената у складу са дескрипторима за ниво А1/А2. Студенти обрађују различите теме које се уводе кроз усмене и писмене активности коришћењем аутентичних материјала, израдом разноврсних задатака усмерених на употребу шпанског језика како у учионици тако и ван ње. Вежбе усмене и писмене продукције на шпанском језику, вежбе анализе културолошких елемената приликом комуникације на шпанском језику, вежбе тумачења, препричавања, сажимања усмених и писаних садржаја на шпанском језику; вежбе говора, слушања, читања и писања у реалним ситуацијама и кроз аутентичне материјале.
Литература <i>Примарна:</i> VV.AA. (2017). <i>Campus sur</i>. Barcelona: Difusión. Martínez, María José, Sánchez, Daniel, Soria, María Pilar. (2020). <i>Las claves del DELE A1</i>. Barcelona: Difusión. Conejo, Emilia, Martínez, María José, Soria, María Pilar. (2011). <i>Las claves del nuevo DELE A1</i>. Barcelona: Difusión. Bech Tormo, Alejandro, Domínguez Martín, Esther, Sauras Rodríguez-Olleros Miguel. (2011). <i>El cronómetro, nivel A1</i>. Madrid: Edinumen. Martínez, María José, Sánchez, Daniel, Soria, María Pilar. (2011). <i>Las claves del nuevo DELE A2</i>. Barcelona: Difusión. <i>Секундарна:</i> Higueras, Marta. (2008). <i>Vocabulario: de palabras al texto A1</i>. Madrid: Ediciones SM. Higueras, Marta. (2009). <i>Vocabulario: de palabras al texto A2</i>. Madrid: Ediciones SM Arnal, Carmen, Ruiz da Garibay, Araceli. (2006 [1996]). <i>Español por destrezas: escribe bien en español</i>. Madrid: SGEL. Lázaro, Olga Juan. (1997). <i>Idiomas hoy: ¿Qué sabes? Gramática, vocabulario, cultura</i>. Barcelona: Difusión.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура, модули: Енглески језик и књижевност, Француски језик и књижевност са другим романским језиком, Немачки језик и књижевност и Руски језик и књижевност
Назив предмета: Стандардни српски језик 1
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
Циљ предмета Усвајање теоријских и практичних знања у области морфологије и синтаксе просте реченице српскога језика, те овладавање вештинама примене различитих приступа у анализи текста.
Исход предмета Усвојена теоријска и практична знања студент уме да примени, како у самосталном истраживачком раду тако и у настави страног језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Реч као морфосинтаксичка јединица. Критеријуми класификације речи. Категоријална обележја речи. Морфолошке предиспозиције функционалне дистрибуције речи. Врсте речи и њихова формална и значењска обележја: именице, заменице, придеви, бројеви, глаголи, прилози, предлози, везници, речце и узвици. Појам просте реченице. Реченични чланови, критеријуми класификације те њихове форме и типична значења: граматички субјекат, логички субјекат, предикат, објекат, прилошка одредба. Атрибути: врсте и значења. Реченични обрасци: активна и пасивна, персонална и имперсонална реченица. <i>Практична настава</i> Сва теоријска знања са предавања студент проверава и примењује на различитим типовима текстова.
Литература Пипер, Предраг и др. (2005). <i>Синтакса савременог српског језика. Проста реченица</i> . Београд: Институт за српски језик САНУ – Београдска књига – Матица српска. Пипер, Предраг и Иван Клајн (2013). <i>Нормативна граматика српског језика</i> . Нови Сад: Матица српска. Станојчић, Живојин и Љубомир Поповић (2014). <i>Грамматика српског језика за гимназије и средње школе</i> . Београд: Завод за уџбенике. Стевановић, Михаило (1979). <i>Савремени српскохрватски језик I, II</i> . Београд: Научна књига. * Mrazović, Pavica (2009). <i>Gramatika srpskog jezika za strance</i> . Novi Sad – Sremski Karlovci: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića.

Студијски програм: Мађарски језик и књижевност, Културологија, Одсек за германистику, Одсек за романистику, Српски као нематерњи и страни језик и књижевност, Комуникологија и односи са јавношћу
Назив предмета: Мађарски језик: Правопис мађарског језика
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов:-
Циљ предмета Упознавање правописних правила и законитости различитих лексичких категорија, нивоа, стварање културе писменог изражавања и услова, метода, контрастивне ортографије у области језика друштвене средине. Упознавање са основама лекторисања.
Исход предмета Познавање и примена ортографских правила на аутоматском нивоу, упознавање примењених области као и са области лекторисања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Врсте ортографске интерференције. Лингвистичке основе мађарског правописа. Прицип фонетског писања речи. Етимолошки принцип ортографије. Прицип традиционалне ортографије у мађарском језику. Састављено и растављено писање сложених речи. Растављење речи. Правилно писање личних и географских имена. Улога великог и малог почетног слова. Интерпункција. Скраћенице. Правописна средства за организовање текста. <i>Практична настава:</i> Анализа грешака. Лекторисање. Кориговање.
Литература 1. <i>A magyar helyesírás szabályai.</i> 2015. (Tizenkettedik kiadás). Budapest: Akadémiai Kiadó. 2. Cs. Nagy Lajos. 2016. <i>Helyesírási gyakorlókönyv.</i> Budapest: Trezor Kiadó. 3. Balázs Géza. 2002. <i>Magyar nyelvhelyességi lexikon.</i> Budapest: Corvina Kiadó. 4. Balázs Géza—A Jászó Anna—Koltói Ádám. 2008. <i>Éltető anyanyelvünk. Írások Grétsy László születésének 70. évfordulójára.</i> Budapest: Tinta Könyvkiadó. 5. Grétsy László—Kovalovszky Miklós. 1983. <i>Nyelvművelő kézikönyv.</i> Budapest: Akadémiai Kiadó. 6. Kemény Gábor—Szántó Jenő. 1992. <i>Mondd és írd!</i> Budapest: Szépirodalmi Könyvkiadó. 7. Ágoston Mihály. 1990. <i>Rendszerbomlás? Újvidék:</i> Forum Könyvkiadó. 8. Kossa János. 1978. <i>A mi nyelvünk.</i> Újvidék: Forum Könyvkiadó. 9. Elekfi László—Wacha Imre. 2003. <i>Az értelmes beszéd hangzása.</i> Budapest: Szemimpex Kiadó.

Студијски програм: ЈКК, модул Шпански језик, књижевност и култура
Врста и ниво студија: основне академске студије ОАС
Назив предмета: Ибероамеричке студије 1
Статус предмета: обавезни предмет
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета: Упознавање студената са елементима цивилизације, историје и културе Иберијског полуострва и Латинске Америке, од настанка до XVI века.
Исход предмета: Студенти познају најзначајније одлике шпанске и латиноамеричке цивилизације, културе, уметности и развоја језика до XVI века.
Садржај предмета: Становништво Иберијског полуострва и латиноамеричког континента од настанка до средњег века. Космовизија домородачких народа Латинске Америке. Најважније историјске личности и догађаји. Преглед шпанске и латиноамеричке уметности кроз историјске епохе, правци и најважнија дела из сликарства, вајарства, архитектуре. Историјски развој шпанске и латиноамеричке музике до краја XVI века. Најважније политичке, уметничке, научне и културне институције тог периода. Зачетак и развој ибероамеричке мисли. Веза између језика и културе. Проблем идентитета. Прве културне и образовне ибероамеричке институције.
Литература: ● Abellán, José Luis. <i>Historia del pensamiento español de Séneca a nuestros días</i>, Espasa-Calpe, Madrid, 1996. ● Fuentes, Carlos. <i>El espejo enterrado</i>. Madrid: Alfaguara, 2010. ● Beorlegui, Carlos. <i>Historia del pensamiento filosófico latinoamericano</i>. Bilbao: Universidad de Deusto, 2010. ● King, John (ed.). <i>The Cambridge companion to Latin American Culture</i>. Cambridge University Press, 2004. ● Galeano, Eduardo. <i>Las venas abiertas de América Latina</i>. México: Siglo XXI Ediciones, 2010. ● Cabezas, Araceli. <i>Historia del arte en España</i>. Madrid: Ministerio de Educación, Cultura y Deporte-Área de Educación, 2012. ● Soldatić, Dalibor i Donić, Željko. <i>Svet hispanistike. Uvod u studije</i>. Beograd: Zavod za udžbenike, 2011. ● Janson, H. V, Entoni F. Janson. <i>Istorija umetnosti (dopunjeno izdanje)</i>, Beograd: Begen comerc, 2016. ● Други штампани и мултимедијални материјали

Студијски програм/студијски програми: ЖК, модул Шпански језик, књижевност и култура и Италијански језик, књижевност и култура
Врста и ниво студија: ОАС
Назив предмета: Увод у компаративне студије италијанске, шпанске и француске књижевности и културе
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Курс има за циљ упознавање са основним појмовима компаративне књижевности и њеним методама истраживања односа између текстова, књижевности и култура Француске, Италије и Шпаније.
Исход предмета Познавање природе и обриса дисциплине и њених интердисциплинарних метода које испитују појмове о преображају и путовању књижевних тема и жанрова кроз простор и време, чиме стварају претпоставке за размишљање о феномену књижевности и културе уопште.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам и дефиниција компаративне, опште односно светске књижевности. Порекло и развој. Контакти и размена Италије, Шпаније и Француске. На неколико примера (Божанствена комедија, Дон Кихот, Дон Жуан, пикарески роман, надреализам), истражују се везе историје, политике, науке и књижевне теорије и упознаје се са укрштањима књижевности и других уметничких форми као што су филм, позориште, визуелне уметности, музика и нови медији.
Литература Brunel, Pierre et Chevrel, Yves, <i>Précis de littérature comparée</i> , PUF, 1989, 376p. Đurišin, Dioniz. <i>Šta je svetska književnost ?</i> Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, 1997, 226 str. Bloom, Harold. <i>The western canon: The Books and School of the Ages</i> , Harcourt Braces, 1994, 578p. Tötösy de Zepetnek, Steven: <i>Comparative literature, Theory, Method, Application</i> http://www.univie.ac.at/constructivism/pub/totosy98/1.html . 1998. Waxman, Samuel M. <i>The Don Juan legend in literature</i> , "The Journal of American Folklore", 1980, pp. 184-204. https://www.jstor.org/stable/534636?seq=1#metadata_info_tab_contents Sieber, Harry. <i>The Picaresque</i> , Routledge, 2018, 222p. Renard, Thomas. <i>Un romantisme dantesque</i> , 2015, 12p. https://hal-univ-rennes1.archives-ouvertes.fr/hal-01858629/file/Dante%20figure%20centrale%20du%20romantisme%20V2.pdf Додатна литература по избору

Студијски програм : Историја ОАС
Назив предмета: МЕДИТЕРАН У СРЕДЊЕМ ВЕКУ
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Студент би требало да стекне низ општих и стручних знања утемељених на провереним достигнућима савремене историографске науке о средњовековној историји Медитерана. Развијање критичког мишљења и мултиперспективног приступа у разумевању темељних историјских процеса и структура.
Исход предмета Студент је усвојио општа знања и развио способности да се најважнији догађаји, појаве и процеси из средњовековне историје Медитерана могу идентификовати, интерактивно тумачити у односу на општу историју средњег века и применити у складу са захтевима методологије савремене историографске науке. Студент је овладао коришћењем савремених информатичких медија и средстава у проучавању историје.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> – Излагања о политичкој и друштвеној историји медитеранских земаља и регија у средњем веку. Извори за историју Медитерана у средњем веку. Миграције и нови друштвени односи који су Европу и Медитеран из античког доба увели у средњовековни период. Мухамед и ислам. Експанзија Арапа у Средоземље. Омајади и Абасиди. Значај исламске културе на развој науке у Европи и на Медитерану. Сусретање хришћанства и ислама на Медитерану. Крсташки ратови и крсташке државе. Пиринејско полуострво у средњем веку. Андалузија као простор прожимања медитеранских цивилизација. Реконквиста. Историја Апенинског полуострва у средњем веку. Краљевина Сицилија-утицаји ислама, јудаизма и хришћанства. Градске републике Венеција и Ђенова. Историја Фиренце и Милана. Медитерански град. Култура и цивилизацијски утицаји, трговина, привреда и путне комуникације Средоземља у средњем веку. <i>Практична настава</i> – Обрада и анализа извора и литературе; семинарска читања, прикази реферата и активна расправа о изворима и одабраној литератури из историје Медитерана у средњем веку.
Литература 1. Hiti, F. (1986). <i>Istorija Arapa</i> . Sarajevo: Veselin Masleša. 2. Salvatoreli, L. (2006). <i>Istorija Italije, I-II</i> . Novi Sad: Platoneum. 3. Грусе, Р. (2004). <i>Крсташка епонеја</i> . Сремски Карловци-Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића. 4. Блок М. (2012). <i>Феудално друштво</i> . Сремски Карловци-Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића. 5. Тененти, А. (2001). <i>Италија у петнаестом веку</i> . Београд: CLIO. 6. Еспозито Џон, Л. (ур). (2016). <i>Оксфордска историја ислама</i> . Београд: CLIO. 7. Хити Ф. (2004). <i>Творци арапске историје</i> . Београд: Утопија. 8. Бахо Алварес, Ф, Гил Пећароман, Х. (2003). <i>Историја Шпаније</i> . Београд: CLIO. 9. Шастел А. (2015). <i>Уметност и хуманизам у Фиренци : у доба Лоренца Величанственог</i> . Сремски Карловци -Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића.

Студијски програм :
Назив предмета: Образовање за инклузију
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:-
Циљ предмета Стицање базичног корпуса знања о противречностима и перспективама образовања у глобалном друштву. Овладавање основним теоријским поставкама инклузивног образовања. Усвајање педагошке концепције инклузивног образовања и разумевање специфичности инклузивне наставе. Оспособљавање студената за разумевање различитих могућности и видова пружања додатне подршке ученицима у васпитном и образовном раду, као и улоге кључних актера у процесу пружања додатне подршке ученицима.
Исход предмета По завршетку овог курса студенти би требало да умеју да: – Критички просуђују и процењују савремене друштвене промене доводећи у везу противречности и перспективе образовања у различитости и за различитост; – Опишу и презентују основна, фундаментална знања из области инклузивног образовања; – Уочавају и критички анализирају имплементацију инклузивног образовања у савременим школским контекстима; – Заузму став по питању значаја и доступности образовања за све чланове друштва, са посебним освртом на право деце на васпитање и образовање.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Противречности и перспективе образовања у глобалном друштву. Различитост и образовање за све. Образовање у различитости и за различитост. Појам инклузивног образовања. Истраживања индивидуалних разлика и различити приступи разликама. Расне, родне, етничке, културне, когнитивне, ефективне, конативне, мотивационе и друге разлике међу ученицима. Ученици којима је неопходна додатна подршка. Одељење: хомогено, хетерогено. Педагошки одговор на плурализам разлика у настави: персонализација наставе. Принципи и услови инклузивне наставе. <i>Практична настава</i> вежбе: Практични сегмент рада односи се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред дефинисану тему и различита мишљења. Усмена презентација пројекта на предложеној или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје предмета.
Литература - Мрњаус, К., Рончевић, Н., Ивошевић, Л. (2013). [Интер]културална димензија у одгоју и образовању. Филозофски факултет, Ријека. - Хрњица, С. и сарадници (2007). Школа по мери детета. Приручник за рад са ученицима редовне школе који имају тешкоће у развоју, Београд: Институт за психологију Филозофског факултета у Београду и „Save the children“. - Salend, S.J. (2008). Creating Inclusive Classroom, Pearson Pentice Hall: New Jersey. - Илић, М. (2009). Инклузивна настава, Филозофски факултет, Источно Сарајево -Инклузивно образовање (2011). Тематски зборник (Ур. Мара Ђукић и др.), Филозофски факултет, Нови Сад. - Вујачић, М., Лазаревић, Е. и Ђевић, Р. (2015). Инклузивно образовање: од законске регулативе до практичне реализације. Теме, год. 39, бр. 1, 231-247. - Приручник за школе у реализацији стручног упутства за укључивање ученика избеглица/тражилаца азила у систем васпитања и образовања- <i>Различитост у школи 21. Века</i> (2017). Министарство просвете, науке и технолошког развоја. - Половина, Н. (2018). Парадигма позитивног развоја: могућност иновирања пракси инклузивног развоја. У: Р. Ђевић и Н. Гутвајн, Уважавање различитости у функцији позитивног развоја деце и младих. Београд: Институт за педагошка истраживања, стр. 17-31. - Национални извештај о инклузивном образовању у Републици Србији (2020). Министарство просвете, науке и технолошког развоја.

Студијски програм : Историја ОАС, Српска филологија: језик и књижевност ОАС
Назив предмета: АНТИЧКО НАСЛЕЂЕ У ЕВРОПСКОЈ КУЛТУРИ
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета: Студент треба да се упозна с културним наслеђем антике као темељом стварања европске културе, посебно рецепцијом античког образовања, античке књижевне традиције и античког хришћанства, који су оставили дуготрајне последице на обликовање културне традиције Европе.
Исход предмета: Студент познаје релевантне изворе и научну и стручну литературу везану за рецепцију античког наслеђа у европској култури. Стекао је темељна знања о античким узорима у области античког образовања, књижевне традиције и античког хришћанског наслеђа. Оспособљен је да препозна и прати сложене културно-историјске феномене, као и да уочи херитолошки значај античке културе у европској култури. Уочава и препознаје античке мотиве у контексту свевремености античке културе.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> – Појава античке писмености. Античке школе и образовање. Преглед основних тековина античке културе као релевантног чиниоца стварања европске културе, с посебним освртом на хеленску књижевност и њену традицију у српској, односно европској култури. Опште одлике и разлике античке и старооријенталне културе: рационализам, хуманизам, индивидуализам. Хришћанство и последице христијанизације античке културе. Појам класично. Појам рецепције. Пuteви преношења античког књижевног наслеђа и надахнућа античком књигом у европским књижевностима, по књижевно-историјским епохама. Византијска традиција и њен значај у очувању тековина античке културе. Преношење античке културе на Запад. Античка литерарна традиција у ренесансној књижевности. Класицизам у европским књижевностима. Неохеленски покрет у европској науци. <i>Практична настава</i> – Читање извора и литературе. Групни и тимски рад. Семинарски радови.
Обавезна литература: 1. Зјелински, Т. (2016). <i>Антички свет и ми. Чему учење латинског и грчког и упознавање са античком културом</i> . Лозница: Карпос 2. Матилде, М., Вестрхејм, Ј. (ур.). (2016). <i>Античко наслеђе и његова рецепција у европској култури</i> . Лозница: Карпос. 3. Јегер, В. (1991). <i>Paideia - Обликовање грчког човека</i> . Нови Сад: Књижевна заједница Новог Сада. 4. Будимир, М., Флашар, М. (1963). <i>Преглед римске књижевности. De auctoribus Romanis</i> . Београд: Завод за издавање уџбеника. 5. Курцијус, Е. Р. (1996). <i>Европска књижевност и латински средњи век</i> . Београд: СКЗ. 6. Ристовић, Н. (2010). <i>Хришћанство и античко наслеђе</i> . Београд: ПБФ. 7. Павић, М. (1979). <i>Историја српске књижевности барокног доба; Историја српске књижевности класицизма и предромантизма</i> . Београд: Нолит. 8. Смирнов-Бркић, А. (2008). Милош Н. Ђурић о античком наслеђу у европској култури. У: Марицки Гађански, К. (ур.). <i>Европске идеје, античка цивилизација и српска култура</i> , Београд: ДАСС. 393-407. 9. Еко, У. (2004). <i>Историја лепоте</i> . Београд: Плато.

Студијски програм: Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Основе академског писања
Статус предмета: О
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Студенти треба да овладају поступцима који се примењују у истраживању, академском читању и писању, као и да се особособе за писање основних облика стручних и научних радова.
Исход предмета Оспособљеност за писање основних облика стручних и научних радова као и за исправно налажење, коришћење и навођење литературе.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Избор теме академског рада и одређивање концепта и обима истраживања. Трагање за изворима и документацијом. Критичко читање и прављење бележака. План рада. Писање рада: избор језика и стила, кохерентност реченица и параграфа, граматичка коректност. Документарна подлога рукописа (фусноте, парентезе). Техничка обрада рукописа. <i>Практична настава</i> Израда огледне библиографије, избор кључних речи, састављање резимеа, писање семинарског рада.
Литература 1. Publication manual (2010). <i>Publication manual of the American Psychological Association</i> . Washington DC: American Psychological Association. 2. Еко, У. (2000). <i>Како се пише дипломски рад</i> . Београд: Народна књига – Алфа. 3. Поповић, З.В. (1999). <i>Како написати и публиковати научно дело</i> . Београд: Академска мисао. 4. Шамић, М. (1984). <i>Како настаје научно дјело</i> (одломци). Сарајево: Свјетлост.

Студијски програм : ОАС ЖК
Назив предмета: Дидактика
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов: /
Циљ предмета Усвајање знања о садржајима и елементима наставног процеса и увођење студената у основе планирања и реализације наставе; Упознавање са теоријским приступима и практичним импликацијама примене интерактивних наставних стратегија, метода, облика рада и наставних средстава; Оспособљавање студената за планирање, реализацију и (само)евалуацију квалитетне наставе и подстицања активности, интересовања и креативности ученика; Оспособљавање за наставни рад и интеракцију у циљу пружања подршке развоју личности ученика.
Исход предмета По завршетку курса студенти би требало да умеју да: – Дефинишу и објасне основне дидактичке појмове из области образовања и наставног процеса; – Идентификују елементе за квалитетну припрему, реализацију и (само)евалуацију наставе; – Разумеју улогу и значај наставника у реализацији квалитетне наставе и успостављању сарадње са ученицима; – Анализирају и процењују савремене наставне стратегије, методе и облике рада и њихову примену у настави; – Планирају и креирају план рада у настави са циљем реализације квалитетне наставе и пружања подршке ученицима у учењу и напредовању.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основни дидактички појмови; Садржај и елементи наставног процеса (ученик, наставник, наставни садржај, наставна средства); Наставне стратегије, методе наставе, облици рада - различити приступи, класификације и импликације у настави; Наставни садржаји (план и програм наставе и учења, структура, врсте). Планирање и припремање наставника за наставу (исходи учења, циљ и задаци наставе, израда годишњих, полугодишњих планова и припрема за наставни час). Реализација и евалуација наставног часа; Активност и креативност ученика у настави; Интеракција и комуникација у настави и управљање одељењем; Стварање подстицајног окружења за учење и подстицање интересовања ученика; Улога и значај наставника у наставном процесу; Оцењивање ученичког рада и домаћи радови. <i>Практична настава-Вежбе:</i> Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења уз менторско вођење наставника. Усмена презентација пројекта истраживања на предложено или слободно изабрану тему у вези са програмским садржајима.
Литература – Cindrić, M., Miljković, D. i Strugar, V. (2010). <i>Didaktika i kurikulum</i>. Zagreb: IEP-D2. – Vilotijević, M. (2008). <i>Didaktika I – Predmet didaktike</i>. Beograd: Školska knjiga. – Vilotijević, M. (2008). <i>Didaktika III – Organizacija nastave</i>. Beograd: Školska knjiga. – Vulfolk, A., Hjuz, M. i Volkap, V. (2015). <i>Psihologija u obrazovanju II, III</i>. Beograd: Clio. – Brofi, Dž. (2015). <i>Kako motivisati učenike da uče</i>. Beograd: Clio. – Jensen, E. (2003). <i>Super-nastava: nastavne strategije za kvalitetnu školu i uspješno učenje</i>. Zagreb: Educa.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Васпитно-образовни рад 1
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са областима и специфичностима професионалног рада дипломираног филолога у педагошким установама. Примена стечених знања и вештина у испуњавању радних задатака, како у организацији и реализацији наставних активности тако и у организацији и реализацији ваннаставних и административних активности.
Исход предмета Студенти су упознати са делокругом рада дипломираног филолога, његовим садржајем, видовима и специфичностима, и оспособљени су за испуњавање различитих радних задатака у педагошким установама. У стању су да критички анализирају улоге и обавезе дипломираног филолога у педагошком раду и да сагледавају проблеме у радном окружењу.
Садржај предмета У складу са индивидуалним планом реализације педагошке праксе и са концепцијом наставе на програму/модулу, студент се опредељује за једну од следећих активности: у циљу јачања и развијања својих педагошких компетенција одлази на студијске боравке, похађа летње школе и семинаре; учествује у припреми, организацији и извођењу радионица и другим ваннаставним активностима (представа, квизова, такмичења из језика и књижевности и сл.); волонтерски је укључен у различите облике рада у вртићима, основним и средњим школама, као и у школама страних језика; обавља различите облике друштвено-корисног рада – даје добровољну допунску наставу студентима који имају потешкоће са савладавањем градива из одређеног академског предмета и додатну наставу за студенте који показују већу мотивацију или таленат за одређени академски предмет на датој години; изводи онлајн наставу на различитим језичким нивоима и узрастима; учествује у организацији такмичења за ученике средњих школа из матерњег језика и културе; укључен је у промовисање наставног и научног рада те осталих активности Факултета итд.
Литература Литература релевантна за организацију и спровођење педагошке праксе формулише се у зависности од индивидуалног плана реализације праксе и концепције наставе на програму/модулу, а све у договору са наставником и у складу са планираним задацима на пракси.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Стручни рад 1
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са областима и специфичностима професионалног рада дипломираног филолога у васпитно-образовним установама, институцијама културе, културној индустрији, органима локалне управе и самоуправе, штампаним и електронским медијима итд. Примена стечених знања и вештина у испуњавању радних задатака.
Исход предмета Студенти су упознати са делокругом рада дипломираног филолога, његовим садржајем, видовима и специфичностима, и оспособљени су за испуњавање различитих радних задатака у васпитно-образовним установама, институцијама културе, културној индустрији, органима локалне управе и самоуправе, штампаним и електронским медијима итд. У стању су да критички анализирају улоге и обавезе дипломираног филолога у различитом институционалном окружењу и да објективно сагледавају проблеме у радном окружењу.
Садржај предмета У складу са индивидуалним планом реализације праксе и концепцијом наставе на програму/модулу, студент се опредељује за једну од следећих активности: волонтерски је ангажован на фестивалима који промовишу културу, науку и образовање; волонтерски је ангажован у студентским и грађанским акцијама који промовишу културу, науку и образовање (сакупљање и размена књига, музејске и галеријске акције, наступи и промоције по школама, вртићима, болницама); упознаје се са радом штампаних и електронских медија; обавља мање захтевне лекторске, коректорске и преводилачке задатке у оквиру матичне институције или спољних организација (компаније, НВО, културни центри, органи локалне управе и самоуправе); учествује у раду језичких, преводилачких, књижевних и драмских радионица и догађаја на Филозофском факултету или у културним и образовним центрима и институцијама; пише научне, критичке, новинарске, есејистичке или белетристичке радове у оквиру курса, води радионице и школе писања, самостално или под менторством наставника.
Литература Литература релевантна за организацију и спровођење стручне праксе формулише се у зависности од индивидуалног плана реализације праксе и концепције наставе на програму/модулу, а све то у договору са наставником и у складу са планираним задацима на пракси.

Студијски програм/студијски програми: Шпански језик, књижевност и култура
Врста и ниво студија: ЈКК ОАС
Назив предмета: Лексикологија и фразеологија шпанског језика
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов: положен испит Морфологија шпанског језика
Циљ предмета Упознавање студената са основним појмовима и јединицама шпанске лексикологије и фразеологије. Стицање основног знања о лексикологији као научној дисциплини и њеним поддисциплинама. Упознавање студената са лексичким саставом шпанског језика, начинима творбе речи, структуром и значењем најфреквентнијих фразеолошких јединица. Обогаћивање фонда речи. Примена стеченог знања у различитим говорним ситуацијама.
Исход предмета Након одслушаног предмета студенти су стекли основна знања из области лексикологије и фразеологије шпанског језика, упознати су са поддисциплинама лексикологије и њеним односом према другим наукама. Владају употребом речника. Препознају основу речи и начине деривације. Препознају туђице и позајмљенице. Разумеју значење најфреквентнијих фразеолошких јединица шпанског језика и умеју да их адекватно употребе.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Основни појмови и јединице у лексикологији. Лексички фонд шпанског језика. Речници и врсте речника. Лексеме и фраземе, позајмљенице, лексички синтагматски односи (слободни спојеви речи, колокације, фразеологизми), категорије синонимије, хомонимије, полисемије. Сфера употребе речи, друштвено раслојавање лексике. Фразеологија као лингвистичка дисциплина са степеном самосталности у односу на лексикологију. Појам и дефиниција фразеологије, обим фразеологије, фразеологизам у ужем смислу (идиом). <i>Практична настава:</i> Студенти активно прате наставу, све изложене примере лексичких и фразеолошких јединица вежбају у контексту. Раде самостално, у пару и у групи.
Литература • Gómez Torrego, Leonardo. (2002). <i>Gramática didáctica del español</i>. Madrid: Ediciones SM. (одломци) • Gómez Torrego, Leonardo. (2003). <i>Análisis sintáctico: teoría y práctica</i>. Madrid: Ediciones SM. (одломци) • Rajić, Jelena, Marcos Blanco, Hugo. (2009). <i>Gramática de la lengua española para serbiohablantes: con ejercicios</i>. Beograd, Zavod za udžbenike. • Valozić, Luiza. (2018). <i>Rečnik špansko-srpski; srpsko-španski</i>. Beograd: Zavod za udžbenike. • Higuera, Marta. (2008). <i>Vocabulario: de palabras al texto A1</i>. Madrid: Ediciones SM. • Higuera, Marta. (2009). <i>Vocabulario: de palabras al texto A2</i>. Madrid: Ediciones SM. • Vranić, Gordana. (2004). <i>Hablar por los codos: frases para un español cotidiano</i>. Madrid: Edelsa. • Martínez, M^a. Dolores, Ordeig, Isabel. (2007). <i>Practica tu español: las expresiones coloquiales</i>. Madrid: SGEL. • Dante Hernández, Ana. (2003). <i>¡Es pan comido!</i> Madrid: Edinumen. • Пејовић, Ађелка (2010). <i>La colocabilidad de los verbos en español son ejemplos contrastivos en serbio</i>. Крагујевац: ФИЛУМ. • Шипка, Данко. (2006). <i>Основи лексикологије и сродних дисциплина</i>. Нови Сад: Матица српска.

- Maričić Mesarović, Sanja, (2019). *Apelativi u govornom jeziku mladih u Srbiji i Španiji*, Novi Sad, Filozofski fakultet
- Buitrago Jiménez, Alberto. (1995). *Diccionario de dichos y frases hechas*. Madrid: Espasa-Calpe.

Студијски програм/студијски програми: Шпански језик, књижевност и култура
Врста и ниво студија: ЖК, ОАС
Назив предмета: Савремени шпански језик 4
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: стечени ниво знања шпанског језика А2.1
Циљ предмета Развијање граматичке и лексичке компетенције и усавршавање комуникативне компетенције студената на шпанском језику (ниво А2.2) кроз језичке вештине писменог и усменог разумевања и изражавања.
Исход предмета Студенти владају шпанским говорним и писаним језиком на нивоу А2.2 у складу са дескрипторима Заједничког европског референтног оквира. Примењују стечена знања у пракси, умеју да се прилагоде новим језичким ситуацијама и да спонтано учествују у конверзацији о свакодневним темама. Способни су да наслуте значење или препознају информације на основу контекста. Разумеју текстове написане свакодневним језиком. Користе информатичка средства за учење језика. Изражавају искуства и чињенице, снове, наде и амбиције. Описују и образлажу своје мишљење и смишљају планове. Описују и препричавају догађаје из прошлости. Пише текстове о различитим темама.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> Исказивање жеља (<i>me / te/ le / nos / os / les gustaría + infinitivo</i>) разлика у употреби прошлих глаголских времена <i>el pretérito perfecto / el pretérito indefinido</i> . Пружање савета и препорука. Исказивање расположења и душевног стања. Делови тела. Исказивање симптома болести. Употреба глагола <i>ser</i> и <i>estar</i> . <i>El imperativo afirmativo</i> : морфологија и употреба. Описивање догађаја, околности особа и предмета у прошлости. <i>El pretérito imperfecto</i> : морфологија и употреба. Приповедање и повезивање догађаја у прошлости, исказивање трајања радње. Употреба глаголске перифразе <i>estar + gerundio</i> у прошлости. Разлика у употреби прошлих времена (<i>el pretérito indefinido / el pretérito imperfecto</i>). Временске одреднице за исказивање радње у прошлости. Давање упутстава и инструкција. <i>Практична настава</i> Вежбе прате теоријску наставу и служе за утврђивање обрађеног градива Студенти се кроз комуникативну наставу оспособљавају да на шпанском језику комуницирају у складу са дескрипторима за ниво А2.2 Заједничког европског референтног оквира. Наставне јединице обухватају различите културне, лексичке и граматичке садржаје. Циљ часова вежби је оспособљавање студената за разумевање говорног језика, за правилно усмено и писмено изражавање на шпанском језику. За већину садржаја и активности користи се интернет платформа <i>Moodle</i> .
Литература <i>Примарна:</i> Corpas, Jaime, et al. (2014). <i>Aula Internacional 2. Nueva edición</i> . Barcelona: Difusión. Gómez Torrego, Leonardo. (2002). <i>Gramática didáctica del español</i> . Madrid: Ediciones SM. (одломци) Rajić, Jelena, Marcos Blanco, Hugo. (2009). <i>Gramática de la lengua española para serbiohablantes: con ejercicios</i> . Beograd: Zavod za udžbenike. <i>Секундарна:</i> Díaz Rodríguez, Lourdes, Yagüe Barredo Agustín. (2019). <i>Papeles. Gramática del español como lengua extranjera</i> . Nivel A1-A2. Ediciones MarcoELE. https://gramaticas.marcoele.com/papeles/ Miñano Lopez, Julia. (2005). <i>Practica tu español: la conjugación</i> . Madrid: SGEL Miñano Lopez, Julia. (2011). <i>Practica tu español: uso y contraste de tiempos verbales</i> . Madrid: SGEL. VV.AA. <i>Gramática básica del estudiante de español</i> . Edición revisada y ampliada. Madrid: Difusión. 2011. Castro Viúdez, Francisca. (2005). <i>Aprende gramática y vocabulario 2</i> . Madrid: SGEL. Valožić, Luiza. (2018). <i>Rečnik špansko-srpski; srpsko-španski</i> . Beograd: Zavod za udžbenike. Maričić Mesarović, Sanja, (2019). <i>Apelativi u govornom jeziku mladih u Srbiji i Španiji</i> , Novi Sad, Filozofski fakultet.

Студијски програм/студијски програми: Шпански језик, књижевност и култура
Врста и ниво студија: ЈКК, ОАС
Назив предмета: Шпански језик: језичке вештине 2
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов: положен испит Шпански језик: језичке вештине 1
Циљ предмета Оспособљавање студената за интеркултурну комуникацију на шпанском језику која је у складу са дескрипторима за ниво А2/Б1 (према Заједничком европском референтном оквиру за језике), и која је пре свега усмерена на развој језичких вештина а посебно на интеракцију и на усмену и писану продукцију. Циљ је омогућити студентима приступ актуелним друштвеним темама које ће им бити од користи за развој интеркултурно оријентисане комуникације.
Исход предмета Студенти су развили све четири језичке вештине на шпанском језику у складу са дескрипторима за ниво А2/Б1 са посебним фокусом на писану и усмену продукцију на шпанском језику; способни су да критички посматрају свет који их окружује и освесте интеркултуралност као оквир и контекст који је важан за комуникацију на шпанском језику.
Садржај предмета Интеркултуралност као оквир и контекст комуникативне наставе шпанског језика која је на овом курсу усмерена на интеракцију, кроз усмену и писану комуникацију студената у складу са дескрипторима за ниво А2/Б1. Студенти обрађују различите теме које се уводе кроз усмене и писмене активности коришћењем аутентичних материјала, израдом разноврсних задатака усмерених на употребу шпанског језика како у учионици тако и ван ње. Вежбе усмене и писмене продукције на шпанском језику, вежбе анализе културолошких елемената приликом комуникације на шпанском језику, вежбе тумачења, препричавања, сажимања усмених и писаних садржаја на шпанском језику; вежбе говора, слушања, читања и писања у реалним ситуацијама и кроз аутентичне материјале.
Литература: Примарна: VV.AA. (2017). Campus sur. Barcelona: Difusión. Barallo, Natalia, Liberal, Antonia. (2020). Las claves del DELE A2. Barcelona: Difusión. Martínez, María José, Sánchez, Daniel, Soria, María Pilar. (2011). Las claves del nuevo DELE A2. Barcelona: Difusión. Martínez, María José, Sánchez, Daniel, Soria, María Pilar. (2013). Las claves del nuevo DELE B1. Barcelona: Difusión. Секундарна: López, Gloria, López, María Rosa (2007). Conversemos en clase. Madrid: Edinumen. VV. AA. (2009). Clase de cine. Barcelona: Difusión. Carbó, Carme. (2002). Recursos funcionales. Cómo expresar opiniones. Madrid: Espasa Calpe.

Студијски програм: ЖК, модул Шпански језик, књижевност и култура
Врста и ниво студија: основне академске студије ОАС
Назив предмета: Ибероамеричке студије 2
Статус предмета: обавезни предмет
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета: Упознавање студената са елементима цивилизације, историје и културе Иберијског полуострва и Латинске Америке, од XVI века до данас.
Исход предмета: Студенти познају најзначајније одлике шпанске и латиноамеричке цивилизације, културе, уметности и развоја језика до XVI века до данас.
Садржај предмета: Најважније историјске личности и догађаји шпанске империје, колонијалног периода, епохе стицања независности и савременог доба. Историјски преглед развоја шпанске и латиноамеричке мисли у том периоду. Преглед уметности Иберијског полуострва и Латинске Америке кроз историјске епохе, од постренесансног периода до модерне уметности, правци и најважнија дела из сликарства, вајарства, архитектуре. Најважније политичке, уметничке, научне и културне институције тог периода. Геополитичка слика Латинске Америке, од диктатуре до демократије. Раса, етницитет, друштвени покрети, домородачко питање. Постоколонијализам и глобализација. Најзначајнији универзитети, институције и мас медији на шпанском говорном подручју. Шпански језик, књижевност, музика и филм у САД.
Литература: - Abellán, José Luis. <i>Historia del pensamiento español de Séneca a nuestros días</i>, Espasa-Calpe, Madrid, 1996. - Fuentes, Carlos. <i>El espejo enterrado</i>. Madrid: Alfaguara, 2010. - Beorlegui, Carlos. <i>Historia del pensamiento filosófico latinoamericano</i>. Bilbao: Universidad de Deusto, 2010. - Ramos, Jorge Abelardo. <i>Historia de la nación latinoamericana</i>. Buenos Aires: Ediciones Continente, 2012. - King, John (ed.). <i>The Cambridge companion to Latin American Culture</i>. Cambridge University Press, 2004. - Galeano, Eduardo. <i>Las venas abiertas de América Latina</i>. México: Siglo XXI Ediciones, 2010. - Soldatić, Dalibor i Donić, Željko. <i>Svet hispanistike. Uvod u studije</i>. Beograd: Zavod za udžbenike, 2011. - Janson, H. V, Entoni F. Janson. <i>Istorija umetnosti (dopunjeno izdanje)</i>, Beograd: Begen comerc, 2016. - Други мултимедијални материјали

Студијски програм : Језик, књижевност, култура (модул Српска књижевност)
Назив предмета: Традиционална култура Срба
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљеви предмета Проширивање знања о пореклу и историји Словена и оспособљавање студената за усвајање знања о традиционалној култури Срба и њеним основним елементима, категоријама и представама, односно систему знакова који чине „језик“ те културе.
Исходи предмета По успешном завршетку курса, студенти су оспособљени да: - изведу закључак о пореклу, историји и првобитним религијским веровањима Словена; - објасне значење појма традиционална култура (народна култура, етнокултура) - уочавају и разликују основне елементе који чине систем традиционалне културе; - реконструишу садржај традиционалне културе и њене слике света; - самостално идентификују и тумаче елементе традиционалне културе и њихову функцију и значење у одабраним примерима усмене књижевности у којима се они рефлектују.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Порекло и историја Словена (Словени и Срби у дијахронијској перспективи), религија старих Словена. Значење и садржај појма традиционална култура (народна култура, етнокултура); традиционална култура као израз јединствене слике света; реконструисање садржаја традиционалне културе и њене слике света; однос културе и природног језика као система знакова; семантичке јединице језика традиционалне културе: вербалне манифестације (песнички облици), радње, предмети и појаве; бинарне опозиције; традиционална култура као систем знакова (циклично поимање времена; просторни односи – горе/ доле, лево/ десно...; свој/ туђи, елементи природе (вода, земља, небо, небеска тела); бића – богови, демони, хероји, свеци, људи, њихове номинације и атрибуције; биљке; животиње, предмети, појаве; социјални односи и сродство. <i>Практична настава:Вежбе</i> Анализа одабраних дела усмене књижевности у којима се рефлектују поменуте представе.
Литература Гура, А. (2005). <i>Симболика животиња у словенској народној традицији</i> . Београд: Бримо, Логос, Глобосино – Александрија. Деретић, Ј. (2005). <i>Културна историја Срба</i> . Београд: Дерета. Elijade, M. (1980). <i>Sveto i profano</i> . Prev. Z. Stojanović. Vrnjačka Banja: Zamac kulture. Ђорђевић, Т. Р. (1953). <i>Вештица и вила у нашем народном веровању и предању/ Вампир и друга бића у нашем народном веровању и предању</i> . Српски етнографски зборник. LXVI, Београд: САНУ. Ђорђевић, Т. Р. (1958). <i>Природа у веровању и предању српског народа</i> , I-II. Београд: Научно дело. Зечевић, С. (2008). <i>Српска етномитологија</i> . Београд: Службени гласник. Кулишић, Ш., Петровић, П. Ж., Пантелић, Н., (ур.) (1998). <i>Српски митолошки речник</i> . Београд: Етнографски институт САНУ, Интерпринт. Lovmjanjski, H. (1996). <i>Religija Slovena</i> . Beograd: Biblioteka XX vek: Slovograf. Недељковић, М. (1990). <i>Годишњи обичаји у Срба</i> . Београд: „Вук Караџић“. Раденковић, Љ. (1996). <i>Симболика света у народној магији Јужних Словена</i> . Ниш: Просвета.

Толстој, С. , Раденковић, Љ. (ур.) (2001). *Словенска митологија: енциклопедијски речник*. Београд: Zepter Book World.

Чајкановић, В. (1994). *Сабрана дела из српске религије и митологије*, 1-5. Београд: СКЗ, БИГЗ, Просвета, Партенон М. А. М. (одабрана поглавља).

Студијски програм : ЖКК , Српска филологија: Српски језик и књижевност
Назив предмета: Светска књижевност од романтизма до модерне
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: Положене предиспитне обавезе и положена Светска књижевност од старог века до просветитељства
Циљ предмета Упознавање студената са главним токовима, појавама и делима романтичарске књижевности, реализма, натурализма и модерне; упућивање у избор и начин коришћења секундарне литературе; оспособљавање за самостално тумачење и вредновање књижевног текста.
Исход предмета Способност учачања најзначајнијих обележја класичне, средњовековне и нововековне књижевности и њихово разумевање у циљу примене стеченог знања у анализи дела из светске књижевности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> У фази припреме за наставу студенти читају дела обавезне литературе, а на предавањима професор врши њихову анализу и тумачење. Предавања на којима се тумаче следећа дела: Ј. В. Гете: <i>Патње младог Вертера</i>; <i>Фауст</i> I. Н. В. Гогољ, <i>Ревизор</i> [прев. М. Стојиљковић], Београд, 1975; <i>Мртве душе</i> [прев. М. и С. Глишић], Београд, 1966; 2) Ф. М. Достојевски, <i>Злочин и казна</i> [прев. М. Бабовић], Београд, 1964; 3) Г. Флобер, <i>Госпођа Бовари</i> [прев. В. Наумов], Београд, 1968; 4) Ш. Бодлер, <i>Цветови зла</i> [прев. Б. Живојиновић], Нови Сад, 2004; 5) Ц. Џојс, <i>Портрет уметника у младости</i> [прев. П. Ђурчија], Београд, 2005; 6) М. Пруст, <i>У Свановим крају</i> I [прев. Ж. Живојиновић], Београд, 1983; 7) Р. М. Рилке, <i>Изабране песме</i> [прев. Б. Живојиновић], Београд, 1986; 8) А. Ками, <i>Странац</i> [прев. З. Хаџи Видојковић], Београд, 1968; 9) С. Бекет, <i>Чекајући Годоа</i> [прев. А. Милићевић], Београд, 2004; 10) Х. Л. Борхес, <i>Алеф</i> [прев. А. Грујичић], Београд, 1999. <i>Практична настава (вежбе):</i> На вежбама се обрађују релевантни одломци књижевноисторијских и критичких студија и чланака наведених у секундарној литератури. Компаративно (релационо) читање и коментарисање књижевних текстова предвиђених лектиром и додатном литературом.
Литература Мартини, Фриц. <i>Историја немачке књижевности</i>. Београд: Нолит, 1971, поглавља о Гетеу. Меринг, Франц. <i>Прилози историји књижевности</i>. Београд: Рад, 1963, поглавља о Гетеу. Фриденгал, Рихард. <i>Гете – живот и дело</i>. Подгорица: ЦИД, 2003. Грубачић, Слободан. <i>Историја немачке културе</i>. Сремски Карловци –Нови Сад: Издвачка књижарница Зорана Стојановића, 2001. (поглавља о Гетеу). Екерман, Јохан Петер. <i>Разговори са Гетеом</i>, Београд: Дерета, 1970. Бахтин, Михаил. <i>Проблеми поетике Достојевског</i>. Београд: Нолит, 1967. Бут, Вејн. Проблем одрастања у <i>Портрету уметника</i>. <i>Реторика прозе</i>. Београд: Нолит, 1976, 352–364. Вулетић, Витомир. <i>Ревизор Николаја Гогоља</i>. Београд: Завод за уџбенике, 1983. Man, Paul de. Reading (Proust). <i>Allegories of Reading</i>. New Haven: Yale University Press, 1979, 57–78. Милошевић, Никола. <i>Књижевност и метафизика</i>. Београд: Филип Вишњић, 2003. Недељковић, Драган. <i>Гогољеве Мртве душе</i>. Врњачка бања: Замак културе, 1974. Рифатерм, Мајкл. Флоберова предодређења. <i>Летопис Матице српске</i> 164 (1988): 638–650. Фридрих, Хуго. <i>Структура модерне лирике</i>. Нови Сад: Светови, 2003. Хачион, Линда. <i>Поетика постмодернизма</i>. Нови Сад: Светови, 1996.

Студијски програм/студијски програми: ЖК, модул Шпански језик, књижевност и култура и Италијански језик, књижевност и култура
Врста и ниво студија: ОАС
Назив предмета: Увод у дигиталну књижевност
Статус предмета: изборни предмет
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Курс има за циљ упознавање са историјом, теоријом, поетиком, основним појмовима и најважнијим делима и ствараоцима дигиталне књижевности; упознавање са методама истраживања дигиталне књижевности; као и упознавање најрелевантнијих савремених елемената и алата дигиталне хуманистике.
Исход предмета Познавање природе, историје и поетике дигиталне и ергодицке (нелинеарне) књижевности, као и темељних елемената дигиталне хуманистике.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам и дефиниција експерименталне, вишемедијске књижевности. Појам дигиталне књижевности и дигиталне хуманистике. Претече дигиталне књижевности: порекло и развој вишемедијске и ергодицке књижевности. Историја књиге од свитка, преко кодекса, до електронске и звучне књиге. Појам ергодицке књижевности и књижевног хипертекста у савременој теорији. Компјутерска прозна и лирска експериментална књижевност у компаративном контексту. Стварање уз помоћ вештачке интелигенције и програмираних скрипти. Интерактивна фикција и теорија видео игара. Интернет књижевност: блогови и микро-блогови, фикционализовани профили на друштвеним мрежама, меми, фан-фикција. Дигитална хуманистика: основни појмови, идеје, алати.
Литература Aarseth, Espen. <i>Cybertext: Perspectives on Ergodic Literature</i> , The Johns Hopkins University Press, 1997. Barbije, Frederik. <i>Istorija knjige</i> , Clio, 2009. Gordić-Petković, Vladislava. <i>Virtuelna književnost</i> , Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 2004. Gordić-Petković, Vladislava. <i>Virtuelna književnost 2: Književnost, tehnologija, ideologija</i> , Gradska narodna biblioteka „Žarko Zrenjanin“, 2007. Kopiel, Vladimir (ur.). <i>Vrata panike: Telo, društvo i umetnost u mreži tehnološke derealizacije</i> , Orpheus, 2005. Mangel, Alberto. <i>Istorija čitanja</i> , Svetovi, 2005. Maravić, Manojlo. <i>Kritika politike i fenomenologije video-igara</i> , VANU, 2011. Radovanović, Vladan. <i>Vokovizuel</i> , Nolit, 1987. Ryan Marie-Laure. <i>Avatars of Story</i> , University of Minnesota Press, 2006. Ryan, Marie-Laure. <i>Narrative as Virtual Reality</i> , The Johns Hopkins University Press, 2001. Valjehe, Ireno. <i>Zapisano u beskraju: Nastanak knjige u antičkom svetu</i> , Laguna, 2021. Јоцић, Милош (ур.). Темат „Књижевност и интернет“, Летопис Матице српске, књига 496, свеска 3, 2015. maticasrpska.org.rs/letopis_496_3 .

Студијски програм : Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Креативно писање романа
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Полазници овог курса ће стећи практична знања о томе како да напишу роман. Посебна пажња ће се посветити жанровским самосвести и конструкцији фабуле, затим констукцији ликова, технике приповедања, стилу, стварању атмосфере у имагинарном свету, креирању дијалога, као и критичкој анализи написаног текста.
Исход предмета Предвиђено је да полазници на крају курса буду оспособљени да самостално напишу роман примењујући у пракси жанровске конвенције или пак заузимајући полемички став према њима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <i>Практична настава</i> Практична настава обухвата разлагање процеса стварања романа на неколико основних операција (стварање фабуле, креирање ликова, обликовање атмосфере имагинарног света, технике приповедања, питање функционалног стила) те увежбавање сваке од тих операција понаособ.
Литература Стивен Кинг, <i>О писању : белешке о занату</i> , Вулкан, Београд, 2018 (избор) Зоран Живковић, <i>Писац од глине : обликовати у креативном писању</i> , Филолошки факултет, Београд, 2013 (избор) Харуки Мураками, <i>Писац као професија</i> , Геополетика, Београд, 2019 (избор)

Студијски програм : Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Креативно писање сценарија
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Полазећи од чињенице да се један број писаца (без формалног драматуршког образовања) успешно окушао у писању филмских сценарија (Борислав Пекић, Владимир Кецмановић, Дејан Стојиљковић) овај курс има за циљ да блискост између књижевности и сценарија додатно продуби, пружајући могућност полазницима курса да стекну основна знања о писању сценарија, те да их примене у пракси.
Исход предмета На крају курса полазници ће бити упознати са основним правилима писања сценарија. Такође, захваљујући пажљиво осмишљеним вежбама, полазници ће бити оспособљени да стечена теоријска знања примене и у пракси.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <i>Практична настава</i> Структура курса је аналогна настанку сценарија: полази се од основне идеје (logline) затим ће се пажња посветити избору жанра и жанровским конвенцијама. У следећем кораку полазници се упознају са креирањем лика (са посебним освртом на везу између лика и архетипа), и израдом композиције радње, као и са правилима писања дијалога. Сваку фазу у развоју сценарија прате вежбе на којима полазници увежбавају пређене кораке у писању сценарија
Литература Мишел Шион, <i>Написати сценарио</i> , Научна књига, Београд, 1987. Петрит Имами, <i>Филмски сценарио у теорији и пракси</i> , (избор), Универзитет Уметности, Београд, 1978 Љубиша Ђокић, <i>Основи драматургије</i> , (избор) Универзитет Уметности, Београд, 1989 Blake Snyder <i>Save the Cat!</i> Michael Weis Production, 2005

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура, модули: Енглески језик и књижевност, Француски језик и књижевност са другим романским језиком, Немачки језик и књижевност и Руски језик и књижевност
Назив предмета: Стандардни српски језик 2
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Положен Стандардни српски језик: морфосинтакса
Циљ предмета Усвајање теоријских и практичних знања у области синтаксе сложене реченице српског језика, те овладавање вештинама примене различитих приступа у анализи текста.
Исход предмета Усвојена теоријска и практична знања студент уме да примени, како у самосталном истраживачком раду тако и у настави страног језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам, дефиниција и критеријуми класификације сложених реченица. Реченица и клауза. Напоредно и зависно сложена реченица. Независне и зависне, управне и главне клаузе. Типови напоредних клауза и критеријуми класификације: саставне, супротне, раставне, закључне, искључне и градационе. Типови зависних клауза и критеријуми њихове класификације: допунске, односне и прилошке. Поткласификација допунских клауза: субјекатске, објекатске, атрибушке и предикативне. Поткласификација односних клауза: одредбене и безантецедентне, рестриктивне и нерестриктивне. Прилошке клаузе: временске, начинско-поредбене, узрочне, последичне, намерне, погодбене, допусне. Посебни типови зависних клауза: контрастне, ексцептивне и др. Кондензација и номинализација. Парцелација и интерполација. Појам текста и његова структурна обележја. Укључивање у текст и повезивање реченица у тексту. Врсте конектора. <i>Практична настава</i> Сва теоријска знања са предавања студент проверава и примењује на различитим типовима текстова.
Литература Ковачевић, Милош (1998). <i>Синтакса сложене реченице у српском језику</i> . Београд – Србиње: Рашка школа – Српско просвјетно и културно друштво <i>Просвјета</i> . Пипер, Предраг и Иван Клајн (2013). <i>Нормативна граматика српског језика</i> . Нови Сад: Матица српска. Пипер, Предраг и др. (2018). <i>Синтакса сложене реченице у савременом српском језику</i> . Нови Сад – Београд: Матица српска – Институт за српски језик САНУ. Станојчић, Живојин и Љубомир Поповић (2014). <i>Граматика српског језика за гимназије и средње школе</i> . Београд: Завод за уџбенике. Стевановић, Михаило (1979). <i>Савремени српскохрватски језик I, II</i> . Београд: Научна књига. * Mrazović, Pavica (2009). <i>Gramatika srpskog jezika za strance</i> . Novi Sad – Sremski Karlovci: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. Velčić, Mirna (1987). <i>Uvod u lingvistiku teksta</i> . Zagreb: Školska knjiga.

Студијски програм: Мађарски језик и књижевност, Културологија, Одсек за германистику, Одсек за романистику, Српски као нематерњи и страни језик и књижевност, Комуникологија и односи са јавношћу
Назив предмета: Мађарки језик: Функционални стилови
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Упознавање основних појмова стилистике, коришћење стеченог знања у анализи и обради текстова. Састављање текстова према разним критеријумима.
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени да разликују стилистичке нијансе, препознају и користе разне функционалне стилове.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Студенти ће се упознати са теоријским питањима савремене стилистике, као што су раслојавање стандардног језика, стилистичке нијансе, стилска функција језичких јединица свих нивоа: стилска функција гласова, речи, реченица, текста, екстралингвалних појава. Функционални стилови. <i>Практична настава:</i> У оквиру предмета студенти анализирају стилску функцију језичких јединица свих нивоа, разликују функционалне стилове. Сами стварају текстове са разним карактеристикама. Литература <i>A magyar nyelv kézikönyve.</i> (Szerk.: Kiefer Ferenc) 2003. Budapest: Akadémiai Kiadó. L. Aczél Petra. 2001. <i>Retorika. A szóból épült gondolat. Gyakorlókönyv.</i> Budapest: Krónika Nova Kiadó. <i>Magyar szókincstár</i> (Szerk.: Kiss Gábor). 1998. Budapest: Tinta Könyvkiadó. Pethő József. 2011. <i>Alakzat és jelentés. Az alakzatok stílus- és jelentésképző szerepe a szövegben,</i> Budapest: Tinta. Szathmári István (szerk.). 2008. <i>Alakzatlexikon. A retorikai és stilisztikai alakzatok kézikönyve.</i> Budapest: Tinta. Szathmári István. 2004. <i>Stilisztikai lexikon.</i> Budapest: Tinta Könyvkiadó. Szikszainé Nagy Irma. 1994. <i>Stilisztika.</i> Budapest: Tankönyvkiadó. Szikszainé Nagy Irma. 2001. <i>Szövegértés – szövegelemzés – szövegalkotás.</i> Budapest: Osiris Kiadó. Szikszainé Nagy Irma. 2007. <i>Magyar stilisztika.</i> Budapest: Osiris. Tolcsvai Nagy Gábor. 1996. <i>A magyar nyelv stilisztikája.</i> Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.

Студијски програм: Језик, књижевност и култура (См) ОАС
Назив предмета: Савремени словачки језик 2
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Одслушана настава из предмета Савремени словачки језик 1
Циљ предмета Упознавање студената са структуром и законитостима словачког као западнословенског језика, који је и језик словачке националне заједнице у Војводини. Студенти треба да се оспособе за самостално, језички коректно усмено и писмено комуницирање и праћење одговарајуће стручне литературе на словачком језику. У оквиру овог курса треба да продубљују знање из правописа, фонетике и фонологије, да савладају градиво из лексикологије и упознају се са основним појмовима морфологије.
Исход предмета Примена практичних знања из словачког језика из области фонетике, фонологије и лексикологије.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. - 2. Једначење сугласника по звучности. 3. Једначење сугласника по месту и начину творбе. 4. Лексикологија. Лесика - богаћење фонда речи. 5. Диференцијација речи - семантичка структура. Морфематска структура речи. 6. Основи лексикографије. 7. Морфологија. Врсте речи - класификација и основне карактеристике. 8. Именице - класификација и основне карактеристике. 9. Придеви - класификација и основне карактеристике. 10. Заменице - класификација и основне карактеристике. 11. Бројеви - класификација и основне карактеристике. 12. Глаголи – класификација и основне карактеристике. <i>Практична настава</i> Прати наставно-методичке јединице из теоријске наставе. Комуникативна компетенција: Теме покривене лекцијама из уџбеника (одлазак код лекара, одлазак у куповину, одлазак у ресторан, путовање, празници).
Литература PAULINY, E: Krátka gramatika slovenská. Bratislava: LIC 2001. TIBENSKÁ, E.: Gramatika slovenského jazyka pre nositeľov slovinského, chorvátskeho a srbského jazyka. Diel 1, Morfológia = Gramatika slovačkoga jezika za govornike slovenskoga, hrvatskoga i srpskoga jezika. Dio 1, Morfologija. Ljubljana : Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2018 [i. e.] 2019. KAMENÁROVÁ, R. et al.: Krížom, krážom. Slovenčina A1. Univerzita Komenského, Bratislava 2007. IVORÍKOVÁ, H. et al.: Krížom, krážom. Slovenčina A1 + A2. Cvičebnica. Univerzita Komenského, Bratislava 2009. HORÁK, E.: Srbochorvátsko-slovenský a slovensko-srbochorvátsky slovník. Bratislava – Nový Sad 1991.
*максимална дужна 2 странице А4 формата

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Савремени правци у лингвистици
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са главним постструктуралистичким правцима, њиховим представницима те идејама, циљевима, методолошким поставкама и думетима.
Исход предмета Студент је усвојио главна теоријска начела и овладао основним методолошким поступцима у анализи типичним за најважније савремене лингвистичке правце.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Структурализам и његов утицај на развој модерне лингвистичке мисли: Женевска школа, Прашки лингвистички круг, америчка дескриптивна лингвистика. Формалне граматике и методи дескриптивне лингвистике. Депенденцијална граматика и теорија валентности – Манхајмска и Лајпцишка школа: појмовник и аспекти језичке анализе. Генеративна граматика: теорија фразних структура, Х-бар теорија, минималистички програм. Падежна граматика: Чарлс Филмор и дубински падежни систем. Когнитивна лингвистика: учење о метафорама Лејкофа и Џонсона, просторно-процесна семантика Л. Талмија, когнитивна граматика Р. Ланакера. Конструкциона граматика: теоријски модели А. Голдберг и В. Крофта. Лексичко-функционалне граматике: модели С. Дика, М. А. К. Халидеја, А. В. Бондарка, Г. А. Золотове и др. лексикалистичке теорије. Теорија граматикализације: фазе граматикализације и граматикализациони канали у језику.
Литература Ивић, М. (2001). <i>Правци у лингвистици</i> . Београд: XX век. Мунен, Ж. (2001). <i>Историја лингвистике</i> . Београд: XX век. * Bugarski, R. (2003). <i>Uvod u opštu lingvistiku</i> . Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva – Novi Sad: Zavod za izdavanje udžbenika. Croft, W., Cruse, A. D. (2004). <i>Cognitive Linguistics</i> . Cambridge: Cambridge University Press. Glovacki-Bernardi, Z. i dr. (2001). <i>Uvod u lingvistiku</i> . Zagreb: Školska knjiga. De Sosir, F. (1969). <i>Opšta lingvistika</i> . Beograd: Nolit. Mihaljević, M. (1998). <i>Generativna sintaksa i semantika</i> . Zagreb: HFD. Yule, G. (2000). <i>The Study of Language</i> . Cambridge: Cambridge University Press. Литература за студенте на мађарском наставном језику: Chomsky, Noam. 1985. <i>Generatív grammatika</i> , Budapest: Európa Könyvkiadó. Kálmán László–Trón V.–Varasdy Károly. 2002. <i>Lexikalista elméletek a nyelvészetben</i> . Budapest: Tinta Könyvkiadó. Kertész András–Pelyvás Péter. 2005. Tanulmányok a kognitív szemantika köréből. In <i>ÁNYT. XXI</i> . Budapest: Akadémiai Kiadó. Kiefer Ferenc főszerk. 1992. <i>Strukturális magyar nyelvtan I. Mondattan</i> . Budapest: Akadémiai Kiadó. Kövecses Zoltán–Benczes Réka. 2010. <i>Kognitív nyelvészet</i> . Budapest: Akadémiai Kiadó. É. Kiss Katalin–Kiefer Ferenc–Siptár Péter. 1998. <i>Új magyar nyelvtan</i> . Budapest: Osiris. Máté Jakab. 1998. <i>A 20. századi nyelvtudomány történetének főbb elméletei és irányzatai</i> . Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó Rt. Saussure, Ferdinand de. (1967)1997. <i>Bevezetés az általános nyelvészetbe</i> . Budapest: Gondolat.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Актуелне теме у англистичкој лингвистици
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов: Положен испит из предмета Увод у англистичку лингвистику, Граматика енглеског језика 1–4
Циљ предмета Упознавање студената са поставкама из англистичке лингвистике, гранама лингвистике, проучавањем језика и поделама језика у свету.
Исход предмета Оспособљеност студената да примењују поставке англистичке лингвистике, да критички користе лингвистичку литературу и припремају стручна саопштења из ове области.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Лингвистика као наука о језику, поделе лингвистике и поједине њене интердисциплинарне гране (социолингвистика, психолингвистика). Одлике и функције језика. Кратак преглед проучавања језика од старог века до данас. Језички модели и приступи проучавању језика (дубински падежи, трансформационо-генеративна граматика и други). Језици у свету и поделе језика (генетска и типолошка). Порекло језика и писма. Усвајање језика. Језици у контакту, ареална лингвистика. Пиджин и креолски језици. Језик и мишљење, језичке универзалије и језички релативизам, емпирицизам и ментализам. Језик и друштво, раслојавање језика (територијално, друштвено и функционално, сленг), језичко позајмљивање и пуризам. <i>Практична настава</i> Студентске презентације на одабрану тему, вежбе за рекапитулацију и проширивање тема обрађених на часу.
Литература Clackson, J. (2012). <i>Indo-European Linguistics</i> . Cambridge: CUP. Crystal, D. (1997). <i>The Cambridge Encyclopedia of Language</i> . Cambridge: CUP. Fromkin, V., Rodman, R and Hyams, N. (2013), <i>An Introduction to Language</i> , Fort Worth: Harcourt Brace College Publishers Ivić, M. (2001), <i>Pravci u lingvistici</i> , Beograd: BIGZ. Radford, A. et al. (1999), <i>Linguistics</i> , Cambridge: CUP. Robins, R.H. (1984), <i>A Short History of Linguistics</i> , London: Longman. Yule, G. (2000), <i>The Study of Language</i> , Cambridge: CUP.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Савремена лингвистичка русистика: комуникативно-семантичка синтакса
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 5
Услов: Положен испит из предмета Руски језик 1 и 2, те Увод у славистику 1 и 2
Циљ предмета Упознавање студената са појмовима, терминологијом и комуникативним и прагматичким аспектима синтаксе. Актуелизација и активизација основних реченичних модела, интерпретационих механизма, овладавање синонимским трансформацијама.
Исход предмета Усавршавање теоријских и практично-оперативних језичких знања. Постизање вишег нивоа језичке компетенције и дубље разумевање сложених комуникативних аспеката средстава језичког израза и укупне структуре руског и српског језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основни појмови комуникативне синтаксе. Реченица и исказ. Текст и дискурс. Типови исказа. Пропозиција/диктум, модални оквир/модус, комуникативни циљ (интенција говорника). Предикатско-аргументска структура исказа. Деикса и актуелизација реченице. Квалификативне и социјалне категорије модуса. Функционално-комуникативна перспектива исказа (актуелно рашчлањивање реченице – тема и рема) и ред речи у реченици. Модификације реченице по линији изражавања субјекта – имперсонализација. Инфинитивне, номинативне, императивне реченице. Теорија говорних чинова. Прагматичке пресупозиције. Повезаност реченичних модела и лексичко-семантичких група глагола. Монопредикативне и полипредикативне структуре. Комплексна анализа перформативних исказа у руском и другим словенским језицима. Изражавање апелативности у руском и другим словенским језицима. Трансформација управног у неуправни говор. Синонимичност агентивних и неагентивних реченица (конверзија). Декомпоновање предиката. Кондензација, номинализација, парцелација реченице. Прагматичка интерпретација дескрипције са становишта адресанта и адресата. Монолог, дијалог, полилог. <i>Практична настава</i> Читање, превод и комуникативно-синтаксичка анализа одабраних текстова. Вежбе решавања синтаксичких тестова са аспекта комуникативно-семантичке и прагматичке интерпретације реченица-исказа. Модификације и трансформације различитих типова реченица-исказа. Провере израде домаћих задатака. Презентације самосталног студентског рада.
Литература Крылова О.А. (2009) Коммуникативный синтаксис русского языка. Москва: ЛИБРОКОМ Золотова Г.А. (2007) Коммуникативные аспекты русского синтаксиса. Москва: Наука Золотова Г.А. и др. (2004) Коммуникативная грамматика русского языка, Москва: МГУ Арутюнова Н.Д. (2005) Предложение и его смысл: логико-семантические проблемы. Москва: Эдиториал УРСС Белошапкова В.А. (ред.). (2003) Современный русский язык. Москва: Азбуковник Всеволодова М.В. (2000) Теория функционально-коммуникативного синтаксиса. Москва: МГУ Иссерс О.С. (2012) Коммуникативные стратегии и тактики русской речи. Москва: URSS: ЛКИ Сидорова М.Ю. (2001) Современный русский язык. Сборник упражнений к "Коммуникативной грамматике". Москва: МГУ Шмелева Т.В. (1994) Семантический синтаксис. Красноярск: Красноярский гос. ун-т Маслова А.Ю. (2010) Введение в прагмалингвистику. Москва: Флинта/Наука Пипер П. и др. (2005) Синтакса савременог српског језика: проста реченица. Београд: САНУ; Нови Сад: Матица српска Тошковић В. (2001) Korelaciona sintaksa: projekcional. Graz: Institut für Slavistik der Karl-Franzens-Universität

Graz

Войводич Д. (2001) Перформатив как объект полиаспектной лингвистической интерпретации. В: Актуальные проблемы преподавания филологических дисциплин. Саранск: "Красный Октябрь" (с. 69–73)

Войводич Д.П. (2003) Функционально-семантическое поле перформативности в славянских языках. Сборник Матице српске за славистику 63. Нови Сад: Матица српска (с. 45–77)

Войводич Д.П. (2012) Обращение на фоне других разновидностей апеллятивности (на материале русского и других славянских языков). В: *Славянская историко-культурная и языковая ситуация* : колл. монография. Славянск-на-Кубани: Изд. центр филиала ФГБОУ ВПО „КубГУ“ (с. 266–285)

Студијски програм/студијски програми: Шпански језик, књижевност и култура; Француски језик и књижевност са другим романским језиком и културом
Врста и ниво студија: ЈКК ОАС
Назив предмета: Граматика шпанског језика 1
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Стицање знања из морфосинтаксе шпанског језика. Упознавање студената са морфолошким и синтаксичким структурама шпанског језика. Састављање сложених реченица и текстова. Развијање и надоградња граматичке и лексичке компетенције студената на шпанском језику (ниво Б1.1 <i>Заједничког европског референтног оквира за језике</i>).
Исход предмета Након одслушаног предмета студенти су стекли основна знања о основним морфосинтаксичким и синтаксичким појмовима и структурама. Познају глаголске перифразе у шпанском језику. Владају употребом простих и сложених глаголских времена у индикативу и познају основне облике и употребу субјунктива. Изражавају претпоставке, жеље, забране. Дају савете и упутства уз правилну употребу времена и начина. Студенти владају шпанским говорним и писаним језиком на нивоу Б1.1 у складу са дескрипторима <i>Заједничког европског референтног оквира</i>. Примењују стечена знања у пракси, умеју да се прилагоде новим језичким ситуацијама и да спонтано учествују у конверзацији о свакодневним темама.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет проучавања синтаксе у шпанском језику; основни синтаксички појмови и структуре. Прошла времена (<i>el indefinido, el imperfecto y el pretérito perfecto</i>). Глаголске перифразе. Одреднице за исказивање количине и безлични облици. Исказивање будућности <i>El futuro imperfecto</i>. Исказивање жеља и потреба. <i>El presente de subjuntivo</i>. Давања савета. Правила, права и забране: исказивање забрана и обавеза. <i>El imperativo afirmativo y negativo</i>. Заменице директног и индиректног објекта. Давање инструкција и упутстава. Приповедање догађаја у прошлости. Значајни тренуци у животу једне особе. Стереотипи. Састављање радне биографије и мотивационог писма. Исказивање мишљења и потреба. <i>Практична настава</i> Вежбе прате теоријску наставу и служе за утврђивање обрађеног градива Студенти се кроз теоријску и комуникативну наставу оспособљавају да на шпанском језику комуницирају у складу са дескрипторима за ниво Б1.1 <i>Заједничког европског референтног оквира</i>. Наставне јединице обухватају различите граматичке и лексичке садржаје. Циљ часова вежби је оспособљавање студената за разумевање стандардног шпанског језика, за правилно усмено и писмено изражавање, тумачење и анализу текстова. За већину додатних садржаја користи се интернет платформа Moodle.
Литература • Corpas, Jaime, et al. <i>Aula Internacional 3. Nueva edición</i>. Barcelona: Difusión. 2014. • Troitiño, C., P. Seijas y Tonnelier, B. <i>Cuadernos de Gramática española B1</i>. Barcelona: Difusión. 2011. • Díaz, L y Yagüe, A. <i>eleFANTE, Gramática del español como lengua extranjera</i>, Nivel B. Valencia: MarcoELE. 2019. • Real Academia Española. <i>Nueva gramática de la lengua española. Morfología y sintaxis</i>. Madrid: Espasa. 2009. • Martí Sánchez, M., Penadés Martínez, И. y Ruiz Martínez. A. M. <i>Gramática española por niveles: A1-C1</i>.

Madrid: Edinumen. 2008.

- Rajić, Jelena, Hugo Marcos Blanco. *Gramática de la lengua española para serbiohablantes con ejercicios*. Beograd: Zavod za udžbenike. 2009.
- VV.AA. *Gramática básica del estudiante de español*. Edición revisada y ampliada. Madrid: Difusión. 2011.
- CLAVE: *Diccionario de uso del español actual*. Madrid: SM 2002.

Студијски програм: ЖК, модул Шпански језик, књижевност и култура
Врста и ниво студија: ОАС
Назив предмета: Периодизација хиспанских књижевности
Статус предмета: обавезни предмет
Број ЕСПБ: 6
Услов: /
Циљ предмета: Упознавање са књижевним доприносом најзначајнијих шпанских и хиспаноамеричких аутора од 12. века до савременог доба. Развијање способности читања, анализирања и аргументације одабраних књижевних текстова.
Исход предмета Студент поседује сазнања о основним епохама, токовима, стилевима и писцима из Шпаније и Хиспанске Америке, од 12. века до данас. Разуме појам шпанске и хиспаноамеричке књижевности. Има представу о свим важним аспектима, периодима и ауторима тог подручја. Уочава разноликост књижевности шпанског говорног подручја. Самостално их увиђа и тумачи писмено и усмено, уз развијено критичко мишљење
Садржај предмета: Преглед шпанске и хиспаноамеричке књижевности и историјског контекста у којем су настајале. • Појмови: хиспанистика, шпанска књижевност, хиспаноамеричка књижевност... • Најстарији сачувани текстови на шпанском језику • Кратак преглед развоја шпанске књижевности. Средњи век. Предренесанса. Ренесанса. Барок, Неокласицизам, Романтизам. Постромантизам. Реализам, натурализам, модернизам, Генерација 1898, књижевни часописи, авангарда (креационизам, надреализам, ултраизам), поставангарда, Генерација 1927, књижевност егзила, савремена књижевност, шпанска књижевност XXI века. • Преглед хиспаноамеричке књижевности, најзначајнији представници и дела • Историјске прилике, писмо и књижевност најзначајнијих народа преколумбовске Америке. • Кратак преглед развоја хиспаноамеричке књижевности: колонијална књижевност, први писци Хиспанске Америке, разлике између шпанског и хиспаноамеричког барока. XVIII век: период просветитељства, зачеци хиспаноамеричког романа, неокласицизам, предромантизам, романтизам, костумбризам, американизам. XIX век: стицање независности и стварање новог друштва. Књижевност о гаучима. Историјски роман. Индихенизам. XX век: модернизам, реализам, регионализам, постмодернизам, поставангарда, савремена проза. • Друга половина XX века: нови хиспаноамерички роман (бум). • Књижевност XXI века: најновије тенденције.
Литература: 1. Pavlović-Samurović Ljiljana i Soldatić, Dalibor. <i>Španska književnost I</i> (Srednji vek i renesansa), Sarajevo: Svjetlost, Beograd: Nolit, 1985. 2. Markos Blanco, Ugo. <i>Kratka istorija savremene španske književnosti</i>. Beograd: Španska ambasada, 2004. 3. Samardžić, Nikola <i>Uvod u istoriju Španije: periodizacija i hronologija</i>, Beograd: Naučna knjiga, 2004. 4. Gros Torente. Hose David: <i>Sažeta istorija savremene Španije</i> (1808 - 2000), Više izdavača, Beograd 2004. 5. Pavlović-Samurović, Ljiljana. <i>Leksikon hispanoameričke književnosti</i>, Beograd, Savremena administracija, 1993. 6. González Herrán, José Manuel. <i>Cronología de la literatura española. Siglos XVIII y XIX</i>. Madrid : Cátedra, 1992. 7. Izquierdo-Todorović, Silvia <i>Introducción a la Civilización Latinoamericana = Uvod u latinoameričku civilizaciju</i>. Belgrado: Megatrend univerzitet primenjenih nauka, 2005. 8. Лектира по избору

Студијски програм: Француски језик, књижевност са другим романским језиком и културом ОАС Румунски језика и књижевности са другим романским језиком и културом ОАС
Назив предмета: Латински језик 1
Статус предмета: О
Број ЕСПБ: 3
Услов:---
Циљ предмета Студент треба да се упозна са основама граматичког система латинског језика и са местом латинског језика у групи индоевропских језика и његовим даљим развојем.
Исход предмета Студент је усвојио основна знања из латинске граматике и оспособљен је да чита, анализира и преводи једноставније књижевне текстове на латинском. Усвојио је одређен фонд речи. Тиме студент уочава семантичке, фразеолошке и морфолошке сличности и разлике као суштинске везе са другим индоевропским језицима, посебно романским. Усвајање филолошко-лингвистичке терминологије.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> УВОДНИ ДЕО Индоевропски језици и порекло латинског језика. Важност проучавања латинског језика. Кратак преглед компаративних студија индоевропских студија и латинске филологије. Утицај осачког, умбријског и фалишћанског на латински. Утицај неиталских језика, грчког и етрурског. Вулгарни латински. Писмо, изговор (класичан и традиционални), тон речи. ФОНЕТИКА Систем гласова. Основне гласовне промене (лабиовелари, ротацизам, асимилација, дисимилација, трагови ИЕ апофоније, иницијални нагласак и промена вокала (стежање, дифтонзи, синкопа и анапикс). МОРФОЛОГИЈА Морфолошки систем – врсте речи и типови флексије. Именски и глаголски систем. Род, број. Падежни систем и типови деklinација. Морфемска анализа (корен, основа, наставци) и промена именица и придева: О, А, У, Е и мешовите деklinације. Глаголи: стање, аспект, начини. Лични наставци. Конјугације. Образовање основа. Времена презентске основе. Инфектум. Помоћни глагол. СИНТАКСА И СТИЛИСТИКА Делови реченице и ред речи. Атрибутски и предикатски положај. Конгруенција. Синтакса падежа: номинатив, акузатив, вокатив. Коришћење речника. Основе лексикологије и фразеологије. Латински фонд у ромаским језицима. <i>Практична настава</i> Вежбање читања, писање, промена и превођење на одабраним књижевним текстовима.
Литература 1. Popović, M., (2014). Istorija francuskog jezika: od latinskog do savremenog jezika (Pogl.1.) Beograd: Jasen. 2. Martine, A. (1987). Indoevropski jezik i "Indoevropljani". Novi Sad: Knjevena zajednica Novog Sada. 3. Ивић, М. (1978). Правци у лингвистици, Љубљана: Државна zaloжба Словеније. 4. Меје, А. (1965). Увод у упоредно проучавање индоевропских језика, Београд: Научна књига. 5. Будимир, М. (1972). Litterae Latinae. Београд: Завод за заучбенике и наставна средства. 6. Невенић-Грабовац, Д. (1988). Liber Latinus. Београд: Савремена администрација.

7. Недељковић, В. (2016). Латински на универзитету: studium.Београд:Академска мисао, Филозофски факултет
8. Шијачки Маневић, Б. (1996). Граматика латинског језика, Београд: Завод за за уџбенике и наставна средства.
9. Ђорђевић, Ј. (1997). Латинско-српски речник. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства (репринт)
10. Milinković, S. (2019). OMNIBUS. Standardni latinsko-srpksi rečnik. Novi Sad: USSTPS.

Студијски програм : ЖК, модули Италијански језик, књижевност и култура и Шпански језик, књижевност и култура
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Култура и глобализација
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов:
Циљ предмета Предмет има за циљ да упозна студенте са различитим аспектима и процесима које обухвата појам глобализације и са најважнијим теоријским концептима и приступима у истраживању културе и глобализације. Посебна пажња биће посвећена темама капитализма и модерности, масовних и нових медија, рационализације друштвених односа, потрошње, регионализације и урбанизације, као и анализи културних димензија наведених процеса. Циљ курса је и упознавање студената са импликацијама глобализације у свакодневном животу, односно проблематизација глобалне трансформације простора, идентитета (националног, родног, класног, расног, сексуалног) и значења културе.
Исход предмета Студенти су упознати са најважнијим глобалним друштвеним процесима и културним димензијама глобализације. На основу стечених знања, студенти ће бити у могућности да критички промишљају глобализацијске процесе, односно да буду самостални у конципирању истраживања културе као глобалног феномена.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Теоријска настава обухвата следеће тематске целине: појам глобализације; увод у терминологију (култура, глобализација, модернизација, односи поверења, идентитети, итд.); преглед студија културе и глобализације; концепти модернизације, културе капитализма и глобалне културе; потрошачка култура и глобализација; миграције и глобализација; регионализација, урбанизација и трансформације окружења; простори, идентитети (родни, етнички, религијски и др.) и трансформације глобалне економије, политике и културе; анализа глобализацијских процеса у контексту нашег друштва. <i>Практична настава</i> Проучавање основне литературе из области студија културе и глобализације; анализе и дискусије у вези са литературом, анализа видео грађе, медијских текстова и извештаја
Литература Владимир Вулетић, 2003. <i>Глобализација – мит или стварност</i>. Београд: Завод за уџбенике. Ентони Гиденс, 1998. <i>Последице модерности</i>. Београд: Филип Вишњић. Арџун Ападурај, 2011. <i>Култура и глобализација</i>. Београд: XX век. Зигмунт Бауман, 2009. <i>Флуидни живот</i>. Нови Сад: Медитеран Пабблишинг. Каспар Мазе, 2008. <i>Безгранична забава</i>. Успон масовне културе 1850-1970. Београд: Службени гласник. Френсис Фукујама, 1997. <i>Судар култура. Поверење: друштвене врлине и стварање просперитета</i>, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства

Студијски програм: ЖК, модули Италијански језик, књижевност и култура и Шпански језик, књижевност и култура
Назив предмета: Рецепција регионалне културе и уметности у европском контексту
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са елементима контекста у којима се одвијала рецепција регионалне културе у европском културном простору.
Исход предмета Познавање репрезентативних случајева рецепције регионалне културе и оспособљавање за подстицање културне политике промовисања дела и аутора препознатљивих у европском културном простору.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Преглед најзначајнијих примера рецепције српске књижевности на немачком говорном подручју од 19. века до данас. Конституисање и транснационално превазилажење регионалне књижевности војвођанских Мађара (Корнел Сентелеки, Ласло Вегел, Каталин Ладик, Мелинда Нађ Абоњи). Проза Павела Виликовског у европском контексту. Стваралаштво Виђазослава Хроњеца и Јарослава Супека у контексту превазилажења граница регионалне словачке војвођанске књижевности. Рецепција поезије Васка Попе на енглеском говорном подручју. Рецепција црног таласа југословенске кинематографије. Румунски књижевно-културни идентитет у регионалном и европском контексту. Михај Еминеску – фундаментални митови. <i>Практична настава:</i> Анализа разнородних примера (књижевност, филм, музика, ликовне уметности, популарна култура...) рецепције регионалне културе у европском контексту према избору студената.
Литература Цидилко, Весна. „Српска књижевност у немачким преводима. Жанр као фактор рецепције“. <i>Зборник Матице српске за књижевност и језик</i> , књ. 51, св. 3, 2003, стр. 741-749. Бабић, Сава. „У родном граду Костолањија и Корнела Вечерњег“. У: Костолањи, Деже. <i>Корнел Вечерњи</i> . Београд: Дерета, 1999, стр. 285-295. Толди, Ева. „Интеркултуралност и европска књижевна оријентација у делу Корнела Сентелекија“. У: <i>Сусрет култура</i> (уред. Ивана Живанчевић-Секеруш, Биљана Шимуновић Бешлин, Жељко Милановић). Нови Сад: Филозофски факултет, 2016, стр. 353-362. Timothy Beasley-Murray. „Postmodernism of Resistance in Central Europe: Pavel Vilikovský's "Večne je zelený..." <i>The Slavonic and East European Review</i> , Vol. 76, No. 2 (Apr., 1998), pp. 266-278. Светлик, Адам. „Књижевнокритичка рецепција стваралаштва Виђазослава Хроњеца“. У: <i>Сусрет култура</i> (уред. Ивана Живанчевић-Секеруш, Небојша Мајсторовић). Нови Сад: Филозофски факултет, 2014, стр. 377 - 383. Ђерговић-Јоксимовић, Зорика. <i>Pevanja Vuka i Vrane</i> . Београд: Geopoetika, 2016. Simion, Eugen. <i>Umoran je demon teorije</i> . Izbor i prevod sa rumunskog jezika Adam Puslojić. Београд: Apostrof, 2004. Eminesku, Mihaj. <i>Domovina života</i> . Београд: Filip Višnjić, 2017.

Студијски програм: Шпански језик, књижевност и култура
Врста и ниво студија: ОАС
Назив предмета: Технике и методе превођења са шпанског и на шпански језик
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 5
Услов: ниво знања шпанског језика Б1
Циљ предмета Упознавање студената са основним теоријама, техникама и методама превођења са шпанског на српски језик и обратно. Оспособљавање студената за самостално превођење једноставних текстова. Упознавање студената са теоретским и практичним принципима и основама општег и стручног превођења, пружање знања о принципима директног и обратног превођења с акцентом на различита лингвистичка решења у шпанском и матерњем језику. Усвајање правила и техника усменог превођења са акцентом на шпанско-српску језичку комбинацију. Оспособљавање студената за употребу дигиталних преводачких алата.
Исход предмета Студенти стичу знања о основним врстама писменог превођења (информативно, публицистичко, књижевно превођење...) и усменог превођења (консекутивно и симултано) за шпанско-српску језичку комбинацију. Оспособљени су за активну употребу преводачких алата и помагала, за претраживање база података у сврху тражења елемената који су им потребни за превођење. Развиће вештине за самостално превођење различитих врста текстова на или са шпанског.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Преплитање језика, културе и ванјезичких фактора приликом превођења. Врсте и технике превођења. Логичке и методолошке фазе превођења. Систем преводачких метода. Анализа текста и представљање преводачких алата. Теоријско-методолошки приступ симултаном и консекутивном превођењу (шпански<српски). Судско превођење; превођење прозе, поезије и драме; превођење филмова (шпански<српски).. Вредновање (евалуација) превода. <i>Практична настава:</i> Анализа појава које су разматране у оквиру теоријске наставе. Анализа превода, увежбавање употребе преводачких алата и техника за усмено превођење. Припрема студената за самостално превођење текста и говора (шпански<српски).
Литература Основни приручници: Сибиновић, Миодраг. (1990). <i>Нови оригинал. Увод у превођење</i> . Београд: Научна књига Сибиновић, Миодраг. (2007). <i>Нови живот оригинала</i> . Београд: Удружење научних и стручних преводаца Србије, Просвета, Алтера Hlebec, B. <i>Opšta načela prevodenja</i> . Beograd: Beogradska knjiga, 2009. Hlebec, B. <i>Prevodilačke tehnike i postupci</i> . Beograd: EBG, 2009. Hurtado Albir, A. <i>Traducción y Traductología: introducción a la traductología</i> . Madrid: Cátedra, 2004. Pokorn, Nike 2005 Challenging the traditional axioms: Translation into a NonMother Tongue Amsterdam, Filadelfia: J. Benjamins Publishing; Додатна литература: Bosque, I. <i>Redes: diccionario combinatorio del español contemporáneo</i> . Madrid: Ediciones SM, 2006. Munday, J. <i>Introduction to Translation Studies</i> . New York: Routledge, 2001. Nolan, J. <i>Interpretation: Techniques and Exercises</i> . Bristol: Multilingual Matters, 2012. Newmark, P. <i>About Translation</i> . Clevedon, Buffalo, Toronto, Sydney: Multilingual Matters, 1992. Различити додатни материјали и веб сајтови.

Студијски програм/студијски програми: Шпански језик, књижевност и култура			
Врста и ниво студија: ЖК; ОАС			
Назив предмета: Шпански језик: језичке вештине и компетенције 3			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Положен испит <i>Шпански језик: језичке вештине и компетенције 2</i>			
Циљ предмета Унапређење језичких компетенција студената са нивоа А2/Б1 за све четири језичке вештине кроз активну примену анализе текста. Оспособљавање студената за интеркултурну комуникацију на шпанском језику која је у складу са дескрипторима за ниво Б1 (према Заједничком европском референтном оквиру за језике), и која је пре свега усмерена на развој језичких вештина а посебно на интеракцију и на усмену и писану продукцију. Циљ је омогућити студентима приступ актуелним друштвеним темама које ће им бити од користи за развој интеркултурно оријентисане комуникације.			
Исход предмета Студенти су развили све четири језичке вештине на шпанском језику у складу са дескрипторима за ниво Б1 са посебним фокусом на писану и усмену продукцију на шпанском језику; способни су да критички посматрају свет који их окружује и освесте интеркултуралност као оквир и контакт који је важан за комуникацију на шпанском језику.			
Садржај предмета Интеркултуралност као оквир и контекст комуникативне наставе шпанског језика која је на овом курсу усмерена на интеракцију, кроз усмену и писану комуникацију студената у складу са дескрипторима за ниво Б1. Студенти обрађују различите теме које се уводе кроз усмене и писмене активности коришћењем аутентичних материјала, израдом разноврсних задатака усмерених на употребу шпанског језика како у учионици тако и ван ње. Вежбе усмене и писмене продукције на шпанском језику, вежбе анализе културолошких елемената приликом комуникације на шпанском језику, вежбе тумачења, препричавања, сажимања усмених и писаних садржаја на шпанском језику; вежбе говора, слушања, читања и писања у реалним ситуацијама и кроз аутентичне материјале.			
Литература VV.AA. (2017). <i>Campus sur</i> . Barcelona: Difusión. Martínez, María José, Sánchez, Daniel, Soria, María Pilar. (2013). <i>Las claves del nuevo DELE B1</i> . Barcelona: Difusión. Bech Tormo, Alejandro, Pareja López, María José, Calderón Torró, Pedro, López Tapia, Francisco Javier. (2013). <i>El cronómetro</i> , nivel B1. Madrid: Edinumen. Santos Gargallo, Isabel, Santos Gargallo, Alfonso. (2005). De cine. Fragmentos cinematográficos para el aula. Madrid: SGEL. Arnal, Carmen, Ruiz da Garibay, Araceli. (2006 [1996]). <i>Español por destrezas: escribe bien en español</i> . Madrid: SGEL. Lázaro, Olga Juan. (1997). <i>Idiomas hoy: ¿Qué sabes? Gramática, vocabulario, cultura</i> . Barcelona: Difusión.			
Присуство	5		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			
Максимална дужна 1 страница А4 формата			

Спецификацију треба дати за сваки предмет из студијског програма. Ако постоје заједнички предмети за више студијских програма тада се у Књизи предмета, предмет приказује само један пут. Књига предмета представља јединствен прилог за све студијске програме првог и другог нивоа студија.

Сваки предмет мора бити одвојени фајл, да би могао да се хиперлинком повеже са наставним особљем (Књига наставника) и планом студија Табела 5.1, односно 5.1а.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Савремени правци у проучавању књижевности
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 5
Услов: нема
Циљ предмета Упознати студенте са савременим правцима у проучавању књижевности и оспособити их за њихову примену у истраживању књижевног дела.
Исход предмета Студенти познају основне могућности које пружају савремени правци у проучавању књижевних дела и оспособљени су за њихову примену у сопственим истраживањима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Најбитнији појмови праваца у проучавању књижевности (психоанализа, феноменологија, руски формализам, нова критика, структурализам, семиологија, херменеутика, постструктурализам, деконструкција, прагматизам, историцизам, студије културе, феминизам, gender/queer, постколонијалне студије). <i>Практична настава</i> Психоанализа (С. Фројд, „Тумачење снова“; Ж. Лакан, „Четири темељна појма психоанализе“); Феноменологија (Р. Ингарден, „Књижевно дело као вишеслојна појава“, Г. Башлар, „Поетика простора“); Руски формализам (В. Шкловски, „Уметност као поступак“, Б. М. Ејхенбаум, „Теорија формалне методе“, „Како је направљен Гогољев Шинел“); Нова критика („В. Емпсон, „Седам типова двосмислености“; К. Берк, „Симболичка акција у једној Китсовој песми“); Структурализам (Ј. Мукаржовски, „Структурализам у естетици и у науци о књижевности“; Ц. Тодоров, „Поетика“); Семиологија (Р. Барт, „Митологије“, Ј. Кристева „Семиотика – критичка наука и/или критика науке“); Херменеутика (Х.Г. Гадамер, „Истина и метод“, П. Рикер, „Сукоб тумачења“); Постструктурализам (М. Фуко, „Ко је аутор“; Ж.Ф. Лиотар, „Постмодерно стање“); Деконструкција (Ж. Дерида, „Структура, знак и игра у дискурсу хуманистичких наука“; П. Д. Ман, „Алегија читања“); Прагматизам (Р. Рорти, „Консеквенце прагматизма“, С. Фиш, „Има ли текста на овом курсу?“); Историцизам – Нова теорија историографије („Р. Барт, „Дискурс историје“) – Нови историзам (В. Гринблат, „Самообликовање у ренесанси“); Студије културе (П. Бурдије, „Правила уметности“; М. Фуко, „Надзирати и кажњавати“); Феминизам (С. Бовоар, „Други пол“, Л. Иригарај, „Спекулум – свака теорија субјекта је увек била прилагођена <i>мушком</i> “); Gender/Queer (М. Фуко, „Историја сексуалности“, Ц. Батлер, „Невоља с родом: феминизам и субверзија идентитета“); Постколонијалне студије (Е. Саид, „Оријентализам“, Г. Ч. Спивак, „Критика постколонијалног ума“). Примери у којима се рефлектују савремени правци у националним књижевностима. Sigmund Freud: <i>Álomfejtés</i> , Helikon, Budapest, 2016; Jacques Lacan: <i>A tükörszárny mint az én funkciójának kialakítása</i> . = A posztmodern irodalom kialakulása. Szerk. Bókay Antal et al. Osiris Kiadó, Budapest, 2002; Roman Ingarden: <i>Az irodalmi műalkotás kétdimenziós szerkezete</i> . = Strukturalizmus II. Szerk. Hankiss Elemér. Európa, é. n., 2008. 27–40; Gaston Bachelard: <i>A tér poétikája</i> . Kijarat, Budapest, 2011; Borisz Eichenbaum: <i>A „formális módszer” elmélete</i> . = Az irodalmi elemzés, Gondolat, Budapest, 1974. 5–41; Borisz Eichenbaum: <i>Hogyan készült Gogol köpönyege</i> . = Az irodalmi elemzés. Gondolat Kiadó, Budapest, 1974, 58–78; Thomas Stearns Eliot: <i>Káosz a rendben</i> . Gondolat, Budapest, 1981; Jan Mukařovský: <i>Az esztétikai funkció, norma és érték mint társadalmi tények</i> . = Bojtár Endre (szerk.) Struktúra, jelentés, érték. A cseh és a lengyel strukturalizmus az irodalomtudományban. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1988; Tzvetan Todorov: <i>Az irodalomról való gondolkodás a</i>

mai Franciaországban = Irányzatok a mai francia irodalomtudományban. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1983 [1984], 386-401; Roland Barthes: *Mitológiák*. Európa, Budapest, 1983; Julia Kriszteva: *A szemiológia: Kritikai tudomány vagy a tudomány kritikája*. Helikon, 1971/2. 161–170; Hans-Georg Gadamer: *Igazság és módszer*, Gondolat Kiadó, Budapest, 1984; Paul Ricœur: „Az interpretációk konfliktusa” = *Ikonológia és Műértelmezés* 3. A hermeneutika elmélete. Szerk. Fabiny Tibor, Szeged, JATEPress, 1998. 139–150; Jean François Lyotard: *A posztmodern állapot*. In: Habermas, Lyotard, Rorty: *A posztmodern állapot* (Bujalos István szerk.), Századvég Kiadó – Gondolat, Budapest, 1993; Michel Foucault: *Mi a szerző?* = *Nyelv a végtelenhez*. Latin Betűk, Debrecen, 1999. 119–145; Jacques Derrida: *A struktúra, a jel és a játék az embertudományok diszkurzusában*. Helikon 1994/1–2, 21–35; Paul de Man: *Az olvasás allegóriái*. Ictus-JATE, Szeged. 1999; Stanley Fish: *Van szöveg ezen az órán?* Kiss A. A. – Kovács S. – Odorics F. (szerk.), *Testes könyv I*. Ictus, Szeged, 1996. 265–283; Richard Rorty: *Esetlegesség, ironia és szolidaritás*. Jelenkor, Pécs, 1994; Roland Barthes: *A történelem diskurzusa*. = Kisantal T. (szerk.): *Tudomány és művészet között. A modern történelemelmélet problémái*. L’Harmattan-Atelier, Budapest, 2003. 87–98; Helikon, 44(1998)/1–2 (*Az újhistorizmus*); [Pierre Bourdieu](#): *A művészet szabályai: az irodalmi mező genezise és struktúrája*. Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola, Budapest, 2013; Michel Foucault: *Felügyelet és büntetés*. Gondolat, Budapest, 1990; Simone de Beauvoir: *A második nem*. Gondolat, Budapest, 1969; Luce Irigaray: *A diskurzus hatalma, a nőiség alárendeltsége*. = *A posztmodern irodalomtudomány kialakulása*. Szerk. Bókay Antal et al., Osiris, Budapest, 2002, 483–491; Michel Foucault: *A szexualitás története I-III*, [Atlantisz Könyvkiadó](#), Budapest, 1999; Judith Butler: *Problémás nem. Feminizmus és az identitás felforgatása*. Balassi, Budapest, 2006; G.Ch. Spivak: *Szóra bírható-e az alárendelt?* = *Helikon*, 1996. 4; Edward W. Said: *Orientalizmus*. Európa Könyvkiadó, Budapest, 2000; Helikon, 42(1996)/4 (*A posztkoloniális művelődéstudomány*).

Литература за студенте на српском наставном језику

Јуван, М. (2011). *Наука о књижевности у реконструкцији: увод у савремене студије књижевности*. Београд: Службени гласник.

Милић, Н. (2006). *Šta je teorija?*. Beograd: Institut za književnost i umetnost/Čigoja štampa.

Шутић, М. (прир.) (2004). *Књижевне теорије XX века*. Београд: Институт за књижевност и уметност.

Буџинска, А. и Марковски, М. Р. (2009). *Književne teorije XX veka*. Beograd: Službeni glasnik.

Литература за студенте на мађарском наставном језику

LACAN, Jacques Lacan: *A tükörstádium mint az én funkciójának kialakítása*. = *A posztmodern irodalom kialakulása*. Szerk. Bókay Antal et al. Osiris Kiadó, Budapest, 2002

INGARDEN, Roman Ingarden: *Az irodalmi műalkotás kétdimenziós szerkezete*. = *Strukturalizmus II*. Szerk. Hankiss Elemér. Európa, é. n., 2008. 27–40.

BACHELARD, Gaston: *A tér poétikája*. Kijarat, Budapest, 2011.

EICHENBAUM, Borisz: *A „formális módszer” elmélete*. = *Az irodalmi elemzés*, Gondolat, Budapest, 1974. 5–41.

MUKAROVSKY, Jan: *Az esztétikai funkció, norma és érték mint társadalmi tények*. = Bojtár Endre (szerk.) *Struktúra, jelentés, érték. A cseh és a lengyel strukturalizmus az irodalomtudományban*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1988.

TODOROV, Tzvetan: *Az irodalomról való gondolkodás a mai Franciaországban* = *Irányzatok a mai francia irodalomtudományban*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1983 [1984], 386-401.

BARTHES Roland: *Mitológiák*. Európa, Budapest, 1983.

KRISZTEVA, Julia: *A szemiológia: Kritikai tudomány vagy a tudomány kritikája*. Helikon, 1971/2. 161–170.

GADAMER, Hans-Georg: *Igazság és módszer*, Gondolat Kiadó, Budapest, 1984.

DERRIDA, Jacques: *A struktúra, a jel és a játék az embertudományok diszkurzusában*. Helikon 1994/1–2, 21–35

MAN, Paul de: *Az olvasás allegóriái*. Ictus –JATE, Szeged. 1999.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност, култура
Назив предмета: Теоријско-методолошки правци у проучавању савремене англофоне књижевности
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов: Положен испит из предмета Увод у студије англофоне књижевности, Енглеска књижевност 1–4
Циљ предмета Упознавање са савременим теоријско-методолошким правцима у проучавању англофоне књижевности и са њиховим темељним поставкама. Студенти стичу увид у актуелно стање књижевно-теоријске мисли, и оспособљавају се за критичко процењивање књижевног текста и за процес тумачења и вредновања дела савремене англофоне књижевности.
Исход предмета Студент се оспособљава да тумачи англофону књижевност двадесетог и двадесет првог века из мултифокалне теоријско-методолошке перспективе
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Интердисциплинарна методологија постструктуралистичких књижевних теорија: перцепција Другог, концепти културе, рода, тела и идентитета. Истраживање естетике рецепције. Компаратистичка имагологија. Културни стереотипи, културолошки обрасци и рецепција књижевног дела. Превођење и интертекстуалност. Књижевност и интермедијалност. Књижевност у интеракцији са другим уметностима и дигиталним технологијама. <i>Практична настава</i> Анализа одломака репрезентативних дела из англофоне књижевности свих жанрова и њихова теоријска промишљања; пројекти писања интерпретативних есеја.
Литература Bal, Mieke (1991). <i>On Story-Telling: Essays in Narratology</i> . Sonoma: Polebridge Press. Biti, Vladimir (1997). <i>Pojmovnik suvremene književne teorije</i> . Zagreb: Matica hrvatska. Гордић Петковић Владислава, Ђурић Пауновић Ивана (2019). <i>Књижевност с прага века: огледи и из англофоне књижевности</i> . Филозофски факултет. Eagleton, Terry (1996). <i>Literary Theory</i> . Blackwell. Leitch V. B. (2001). <i>The Norton Anthology of Theory and Criticism</i> . New York–London. Lodge, David (1977). <i>The Modes of Modern Writing</i> . Selden, R. (2005). <i>The Cambridge History of Literary Criticism</i> , vol. 7: <i>From Formalism to Poststructuralism</i> , Cambridge. Wolfreys, J. (2002). <i>Introducing Criticism at the 21st Century</i> . Edinburgh University Press.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Васпитно-образовни рад 2
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са областима и специфичностима професионалног рада дипломираног филолога у педагошким установама. Примена стечених знања и вештина у испуњавању радних задатака, како у организацији и реализацији наставних активности тако и у организацији и реализацији ваннаставних и административних активности. Остваривање континуитета у стицању знања и вештина у вези са активностима предвиђеним у оквиру свих циклуса педагошке праксе.
Исход предмета Студенти су упознати са делокругом рада дипломираног филолога, његовим садржајем, видовима и специфичностима, и оспособљени су за испуњавање различитих радних задатака у педагошким установама. У стању су да критички анализирају улоге и обавезе дипломираног филолога у педагошком раду и да сагледавају проблеме у радном окружењу.
Садржај предмета У складу са индивидуалним планом реализације педагошке праксе и концепцијом наставе на програму/модулу, студент се опредељује за једну од следећих активности: у циљу настављања јачања и развијања својих педагошких компетенција одлази на студијске боравке, похађа летње школе и семинаре, учествује у радионицама и другим ваннаставним активностима (у представама, квизовима, такмичењима из језика и књижевности и сл.); волонтерски је укључен у различите облике рада у вртићима, основним и средњим школама, у школама страних језика и центрима за социјални рад, као и на факултету; обавља различите облике друштвено-корисног рада – даје добровољну допунску наставу студентима који имају потешкоће са савладавањем градива из одређеног академског предмета и додатну наставу за студенте који показују већу мотивацију или таленат за одређени академски предмет на датој години; изводи онлајн наставу на различитим језичким нивоима и узрастима; учествује у симулацији часа у оквиру методичких предмета као виду развијања практичних вештина и способности рефлексije и саморефлексije студената; учествује у организацији такмичења за ученике средњих школа из матерњег језика и културе; укључен је у промовисање наставног и научног рада и осталих активности Факултета.
Литература Литература релевантна за организацију и спровођење педагошке праксе формулише се у зависности од индивидуалног плана реализације праксе и концепције наставе на програму/модулу, а све у договору са наставником и у складу са планираним задацима на пракси.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Стручни рад 2
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са областима и специфичностима професионалног рада дипломираног филолога у васпитно-образовним установама, институцијама културе, културној индустрији, органима локалне управе и самоуправе, штампаним и електронским медијима итд. Примена стечених знања и вештина у испуњавању радних задатака.
Исход предмета Студенти су упознати са делокругом рада дипломираног филолога, његовим садржајем, видовима и специфичностима, и оспособљени су за испуњавање различитих радних задатака у васпитно-образовним установама, институцијама културе, културној индустрији, органима локалне управе и самоуправе, штампаним и електронским медијима итд. У стању су да критички анализирају улоге и обавезе дипломираног филолога у различитом институционалном окружењу и да објективно сагледавају проблеме у радном окружењу.
Садржај предмета У складу са индивидуалним планом реализације праксе и концепцијом наставе на програму/модулу, студент се опредељује за једну од следећих активности: волонтерски је ангажован на фестивалима који промовишу културу, науку и образовање; волонтерски је ангажован у студентским и грађанским акцијама које промовишу културу, науку и образовање (сакупљање и размена књига, музејске и галеријске акције, наступи и промоције по школама, вртићима, болницама); упознаје се са радом штампаних и електронских медија; обавља лекторске, коректорске и преводилачке задатке у оквиру матичне институције или спољних организација (компаније, НВО, културни центри, органи локалне управе и самоуправе); учествује у раду и организацији језичких, преводилачких, књижевних и драмских секција, радионица и догађаја на Филозофском факултету или другим културним и образовним центрима и институцијама; пише научне, критичке, новинарске, есејистичке или белетристичке радове у оквиру курса, води радионице и школе писања, самостално или под менторством наставника; објављује текстове у студентским, научним, медијским, културно-уметничким публикацијама (електронским и штампаним); учествује у уређивању и организацији часописа, волонтерских група и културних акција; волонтира и учествује на конференцијама и скуповима; упознаје се поступком креирања пројеката који подстичу културу, науку, омладински активизам и међукултурну сарадњу; волонтира у музејима, галеријама, библиотекама; упознаје се са библиотечким и каталожским фондовима Филозофског факултета или других културних и образовних установа (Матица српска, Библиотека Матице српске, Галерија Матице српске, Музеј града Новог Сада, Музеј Војводине, Музеј савремене уметности Војводине, Градска библиотека у Новом Саду итд.); упознаје се са уредничко-организационим пословима у издавачким кућама и институцијама културе (приређивање рукописа за штампу, организација догађаја, комуникација са медијима).
Литература Литература релевантна за организацију и спровођење стручне праксе формулише се у зависности од индивидуалног плана реализације праксе и концепције наставе на програму/модулу, а све то у договору са наставником и у складу са планираним задацима на пракси.

Студијски програм/студијски програми: Шпански језик, књижевност и култура; Француски језик и књижевност са другим романским језиком и културом
Врста и ниво студија: ЈКК ОАС
Назив предмета: Граматика шпанског језика 2
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов: положен испит <i>Граматика шпанског језика 1</i>
Циљ предмета Проширивање знања о синтаксичким структурама и оспособљавање студената за анализу просте реченице у шпанском језику. Развијање граматичке и лексичке компетенције на шпанском језику (ниво Б1.2) у складу са дескрипторима Заједничког европског референтног оквира.
Исход предмета <i>Теоријска настава</i> Након одслушаног предмета студенти познају структуру просте реченице у шпанском језику са формалног и функционалног аспекта, и у стању су да изврше анализу просте реченице.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет проучавања синтаксе у шпанском језику; основни појмови синтаксичке анализе; синтакса глагола: функције речи у реченици; синтакса просте реченице у шпанском језику (одлике и класификација). Индиректни говор. Индиректна питања. Резимирање и преношење туђих порука. Неформални и формални телефонски разговори. Исказивање узрока и последице, узрочне и последичне реченице. Допусне реченице. Препричавање анегдота. <i>El pretérito pluscuamperfecto</i> . Употреба прошлих времена. <i>El presente de subjuntivo</i> у функцији исказивања осећања и интересовања. Исказивање слагања / неслагања са саговорником. Описивање предмета. <i>El superlativo absoluto</i> . Релативне реченице. Временске реченице. <i>El futuro perfecto</i> . <i>El condicional simple</i> . Исказивање претпоставке и сумње прошлости и садашњости. Разлике у употреби презент индикатива и субјунктива. <i>El pretérito perfecto de subjuntivo</i> . <i>Практична настава</i> Вежбе прате теоријску наставу и служе за утврђивање обрађеног градива Студенти се кроз теоријску и комуникативну наставу оспособљавају да на шпанском језику комуницирају у складу са дескрипторима за ниво Б1.2 Заједничког европског референтног оквира. Наставне јединице обухватају различите граматичке и лексичке садржаје. Циљ часова вежби је оспособљавање студената за разумевање стандардног шпанског језика, за правилно усмено и писмено изражавање.
Литература • Corpas, Jaime, et al. <i>Aula Internacional 3. Nueva edición</i>. Barcelona: Difusión. 2014. • Troitiño, C., P. Seijas y Tonnelier, B. <i>Cuadernos de Gramática española B1</i>. Barcelona: Difusión. 2011. • Real Academia Española. <i>Nueva gramática de la lengua española. Morfología y sintaxis</i>. Madrid: Espasa. 2009. • Díaz, L y Yagüe, A. <i>eleFANTE, Gramática del español como lengua extranjera</i>, Nivel B. Valencia: MarcoELE. 2019. • Martí Sánchez, M., Penadés Martínez, I. y Ruiz Martínez. A. M. <i>Gramática española por niveles: A1-C1</i>. Madrid: Edinumen. 2008. • Rajić, Jelena, Hugo Marcos Blanco. <i>Gramática de la lengua española para serbiohablantes con ejercicios</i>. Beograd: Zavod za udžbenike. 2009. • VV.AA. <i>Gramática básica del estudiante de español</i>. Edición revisada y ampliada. Madrid: Difusión. 2011. • CLAVE: Diccionario de uso del español actual Madrid: SM 2002.

Студијски програм : ЖК, модул Шпански језик, књижевност и култура
Врста и ниво студија: ЖК, ОАС
Назив предмета: Шпанска књижевност
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: -
Циљ предмета Упознавање, анализа и свеобухватно разумевање особености, тенденција и токова шпанске књижевности од 12. до 20. века. Кроз анализу књижевних дела студент се упознаје са културним и друштвеним токовима у Шпанији. Студент стиче способност да анализира и критички сагледа најзначајније текстове и ауторе шпанске књижевности у историјским друштвеним контекстима.
Исход предмета Студент је способан да тумачи и вреднује најзначајнија књижевна дела настала у периоду од 12. до 20. века, као и за самостално стицање знања из наведених књижевноисторијских периода и њихову примену у различитим професионалним областима и преношење у образовном процесу.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Историјска епика, <i>Cantar de mio Cid</i> . Шпанска средњовековна поезија: Архипрезвитер из Ите, <i>Libro de buen amor</i> . Дидактичка проза: <i>La Celestina</i> и зачетак пикарског романа: <i>Lazarillo de Tormes</i> . Сервантес: <i>Novelas ejemplares</i> . Златно доба шпанске књижевности. Стварање националног позоришта: Лопе де Вега: <i>Fuenteovejuna</i> . Тирсо де Молина: <i>El burlador de Sevilla y convidado de piedra</i> . Калдерон де ла Барка: <i>La vida es sueño</i> . Бенито Перес Галдос: <i>Doña Perfecta</i> . Генерација 1898. Генерација 1914 и Генерација 1927. <i>Практична настава</i> Анализирање текста и самостална примена научне методологије. Часови вежби прате садржај часова теоријске наставе.
Литература 1. Pavlović-Samurović, Lj., Soldatić, Dalibor (1985). <i>Španska kniževnost</i>. Sarajevo, Beograd: Svjetlost, Nolit 1. Alborg, J.L. (1978). <i>Historia de la Literatura Española</i>. 1-4. Madrid: Gredos. 2. Aguinaga, C.B. (1978). <i>Historia social de la literatura española</i> 1-3. Madrid: Editorial Castalia. 3. Pedraza, F.B. (2000). <i>Historia esencial de la literatura española e hispanoamericana</i>. Madrid: Edaf. 4. Canavaggio, J. (1994): <i>Historia de la literatura española</i>. 1-8. Madrid: Ariel. 5. Rico, F. (1979): <i>Historia y crítica de la literatura española</i>. Barcelona. Editorial Crítica 6. Stojanović, J. (2012): <i>Špansko pozorište baroka</i>. Beograd: Filološki fakultet. 7. Karanović, V. (2018): <i>Španska književnost realizma</i>. Beograd: Filološki fakultet. 8. Donić, Ž. (2018): <i>Španska narodna lirika</i>. Beograd: Filološki fakultet. 9. Šulović, K. (2019). <i>Hose Ortega i Gaset: život i delo sa bibliografijom</i>. Novi Sad: Filozofski fakultet 10. Литература по избору

Студијски програм: Француски језик, књижевност са другим романским језиком и културом ОАС Румунски језика и књижевности са другим романским језиком и културом ОАС
Назив предмета: Латински језик 2
Статус предмета: О
Број ЕСПБ: 3
Услов: положен Латински језик 1
Циљ предмета Студент треба да прошири знања из граматичког система латинског језика и да се упозна са основама теорије превођења.
Исход предмета Студент је усвојио шира знања латинских граматичких категорија и лексике, и оспособљен је да чита, анализира и преводи сложеније књижевне текстове на латинском различитих књижевних периода чиме уочава развојне фазе латинског језика, вулгаризацију и утицаје нелатинског супстрата на латински језик.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> УВОДНИ ДЕО Понављање. МОРФОЛОГИЈА Именски систем. Изузеци (неправилности) у деклинацијама. Песнички облици. Грчке именице. Компарација придева и прилога. Заменице. Бројеви. Предлози. Глаголи и времена. Времена перфекатске основе, конфектум. Перифрастични облици и времена. Стања: актив и пасив. Начини: индикатив и императив. Депонентни и семидепонентни глаголи. Дефектни, непотпуни глаголи и безлични (прави и неправи). СИНТАКСА И СТИЛИСТИКА Синтакса падежа – значење и употреба генитива и датива. Основно о синтакси реченице-независне реченице. Синтакса глагола – времена и начини, њихово значење и употреба. Основне стилске карактеристике: реторске фигуре и тропи. <i>Практична настава</i> Вежбање читања, анализе и превођење на одабраним књижевним текстовима.
Литература 1. Будимир, М. (1972). <i>Litterae Latinae</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. 2. Невенић-Грабовац, Д. (1988). <i>Liber Latinus</i> . Београд: Савремена администрација. 3. Недељковић, В. (2016). Латински на универзитету: <i>studium</i> . Београд: Академска мисао, Филозофски факултет 4. Шијачки Маневић, Б. (1996). Граматика латинског језика, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. 5. Popović, M., (2014). <i>Istorija francuskog jezika: od latinskog do savremenog jezika (Poglavlje 1.)</i> Beograd: Jasen. 6. Martine, A. (1987). <i>Indoevropski jezik i "Indoevropljani"</i> . Novi Sad: Knjevena zajednica Novog Sada. 7. Меје, А. (1965). Увод у упоредно проучавање индоевропских језика, Београд: Научна књига. 8. Solar, M. (2005) <i>Teorija književnosti</i> . Zagreb: Školska knjiga. 9. Ђорђевић, Ј. (1997). Латинско-српски речник. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства (репринт) 10. Milinković, S. (2019). <i>OMNIBUS. Standardni latinsko-srpski rečnik</i> . Novi Sad: USSTPS.

Студијски програм/студијски програми: ЖК, модул Шпански језик, књижевност и култура
Врста и ниво студија: ОАС
Назив предмета: Превођење са шпанског језика на српски
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов: Минимални ниво познавања шпанског језика А2.2
Циљ предмета: Детаљније упознати студенте са писаним превођењем и преводилачким техникама и оспособити их за самостално превођење општих, књижевних и стручних текстова уз употребу методе директног превођења; као и са основама усменог превођења. Такође, упознати га теоретски и практично са књижевним, општим и стручним превођењем и пружити му опширније знање о принципима превођења општих правно-економских, техничких, медицинских текстова као и о детаљнији преглед дигиталних алата присутним у преводилачкој индустрији.
Исход предмета: Студент ће самостално моћи да преводи са шпанског на матерњи језик књижевне текстове, компликованије опште и стручне текстове, као и једноставније дискурсе усменим преводом. Развиће вештине за самостално претраживање базе података у сврху тражења елемента у духу матерњег језика, као и основне стратегије усменог превода. Студент ће бити компетентан да разликује различита значења речи зависно о контексту у којем се налазе и да прилагођава стил текстова у духу матерњег језика. Такође, имаће опширнија знања о преводилачким вештима потребним за књижевне опште и стручне текстове као и о практичној употреби дигиталних алата.
Садржај предмета На овом предмету студенти теоретски и практично обрађују следеће теме: теорије и технике превођења; израда глосара; контекст у преводу; стилови у различитим врстама писменог и усменог превода; преводилачки интернет ресурси; културне компетенције у превођењу; употреба дигиталних преводилачких алата; различити фактори који одређују преводилачки писмени и усмени процес.
Литература Примарна: • Интерна збирка текстова. • Asensio, Mayoral Roberto. (2003). <i>Translating Official Documents</i>. Manchester: St. Jerome Publishing. • González Davies, María. (2003). <i>Secuencias: tareas para el aprendizaje interactivo de la traducción especializada</i>. Barcelona: Octaedro. • Hurtado Albir, Amparo. (2001). <i>Traducción y traductología</i>. Madrid: Cátedra. • Iiescu Gheorghiu, Catalina. (2001). <i>Introducción a la interpretación. La modalidad Consecutiva</i>. Alicante : Universidad de Alicante. • Newmark, Peter. (1992). <i>About Translation</i>. Clevedon, Buffalo, Toronto, Sydney: Multilingual Matters; • Robinson, Douglas. (2012 [1997]). <i>Becoming a Translator: An Introduction to the Theory and Practice of Translation</i>. New York: Routledge. • Ивир, Владимир. (1985). <i>Теорија и техника превођења</i>. Сремски Карловци: Центар „Карловачка гимназија”; Нови Сад: Завод за издавање уџбеника. • Тошић, Драгана. (2005). <i>Српско – шпански речник пословних и правних термина</i>. Београд: Службени гласник; Секундарна: • Чавошки, Александра, Андрић Ивана. (2012). <i>Приручник за превођење правних аката Европске уније</i>. Београд: Канцеларија за европске интеграције. • Filipović, Jelena, Díez Plaza, César Luis. (2004). <i>Diccionario didáctico español-serbio, serbio-español</i>. Embajada de España en Belgrado. • Vinja, Vojmir. (2005). <i>Španjolsko-hrvatski rječnik</i>. Zagreb: Školska knjiga. • Различити додатни материјали и веб сајтови.

Студијски програм/студијски програми: Шпански језик, књижевност и култура
Врста и ниво студија: ЈКК, ОАС
Назив предмета: Шпански језик: језичке вештине и компетенције 4
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов: положен испит на предмету <i>Шпански језик: језичке вештине и компетенције 3</i>
Циљ предмета Унапређење језичких компетенција студената са нивоа Б1 до нивоа Б2 за све четири језичке вештине кроз активну примену анализе текста. Оспособљавање студената за интеркултурну комуникацију на шпанском језику која је у складу са дескрипторима за ниво Б1/Б2 (према Заједничком европском референтном оквиру за језике), и која је пре свега усмерена на развој језичких вештина а посебно на интеракцију и на усмену и писану продукцију. Циљ је омогућити студентима приступ актуелним друштвеним темама које ће им бити од користи за развој интеркултурно оријентисане комуникације.
Исход предмета Студенти су развили све четири језичке вештине на шпанском језику у складу са дескрипторима за ниво Б1/Б2 са посебним фокусом на писану и усмену продукцију на шпанском језику; способни су да критички посматрају свет који их окружује и освесте интеркултуралност као оквир и контекст који је важан за комуникацију на шпанском језику.
Садржај предмета Интеркултуралност као оквир и контекст комуникативне наставе шпанског језика која је на овом курсу усмерена на интеракцију, кроз усмену и писану комуникацију студената у складу са дескрипторима за ниво Б1/Б2. Студенти обрађују различите теме које се уводе кроз усмене и писмене активности коришћењем аутентичних материјала, израдом разноврсних задатака усмерених на употребу шпанског језика како у учионици тако и ван ње. Вежбе усмене и писмене продукције на шпанском језику, вежбе анализе културолошких елемената приликом комуникације на шпанском језику, вежбе тумачења, препричавања, сажимања усмених и писаних садржаја на шпанском језику; вежбе говора, слушања, читања и писања у реалним ситуацијама и кроз аутентичне материјале.
Литература: <i>Примарна:</i> Martínez, María José, Sánchez, Daniel, Soria, María Pilar. (2014). <i>Las claves del nuevo DELE B2</i>. Barcelona: Difusión. Bech Tormo, Alejandro, Blanco, Isabel, Pérez Bernal, Rosa M^a, García, Carlos Salvador (2013). <i>El cronómetro</i>, nivel B2. Madrid: Edinumen. <i>Секундарна:</i> Artuñedo Guillén, Belén, González Sáinz, Mª Teresa (2009). <i>Taller de escritura. Cuaderno de actividades</i>. Santos Gargallo, Isabel, Santos Gargallo, Alfonso. (2005). <i>De cine. Fragmentos cinematográficos para el aula</i>. Madrid: SGEL. Arnal, Carmen, Ruiz da Garibay, Araceli. (2006 [1996]). <i>Español por destrezas: escribe bien en español</i>. Madrid: SGEL.

Студијски програм : Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Семиотика културе
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Упознавање студената са основним поставкама семиотичких истраживања и њихове примене на подручју проучавања културе.
Исход предмета Студент је способан да сам изврши семиотичку анализу неке појаве у култури.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> I Појмови семиотике и културе. Основе семиотике: учења о знаку (Де Сосир, Пирс). Типологија знакова. Денотација, конотација, идеологија. Опозиције: дигиталне, аналогне; деконструкција опозиција. Парадигматика и синтагматика. Метафорични и метонимијски пол. Код и систем, енкодирање и декодирање, сигнал и језик, код и субкод, првостепени и другостепени. Врсте кодова: друштвени (вербални и невербални); текстуални; интерпретативни (перцептивни, идеолошки). II Општа семиотика и посебне семиотике: семиотика града, семиотика историје, књижевна семиотика, семиотика свакодневног живота, визуелна семиотика, семиотика рекламе. Семиотика културе (границе културе, спољашње/унутрашње; функционисање културе; динамизам културе; типологија културе). III Како урадити семиолошку анализу? <i>Практична настава</i> Самосталан рад студента; презентација семиотичке анализе једне појаве у култури (реклама, фотографија, књ. дело, архитектуре, слике, новина, итд.).
Литература 1. Семиотика културе (студент добија скрипту у електронском облику са изабраним текстовима и одломцима из књига које обавезно мора да прочита). Студент добија предавања у пауер-поинту. Студент бира по сопственом избору књигу коју ће да прочита: 1. Ј. Лотман, <i>Семиосфера</i>, Нови Сад 2005. 2. Огледи из типологије културе, <i>Трећи програм</i>, бр. 4, Београд 1974. 3. Р. Барт, <i>Књижевност, митологија, семиологија</i>, Београд 1977. 4. Ч. Морис, <i>Основе теорије о знацима</i>, Београд 1975. 5. У. Еко, <i>Култура, информација, комуникација</i>, Београд 1973. 6. Н. Петковић, <i>Елементи семиологије</i>, Београд 1995.

Студијски програм: ОАС – Језик, књижевност, култура (модул: Енглески језик и књижевност) / ОАС – Енглески језик и књижевност са другом страном филологијом
Назив предмета: Лексичка семантика и прагматика
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов: Граматика енглеског језика 1 и 2
Циљ предмета да студенти овладају основним терминима и појмовима из области лексичке семантике и прагматике, да разумеју принципе устројства лексикона енглеског језика, да разумеју структуру значења речи ван контекста и унутар контекста, да овладају парадигматским и синтагматским лексичким односима
Исход предмета теоријски аспекти – усвојеност релевантних термина и појмова; практични аспекти – примена горе наведених знања, путем сналажења у конкретним ситуацијама
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Структура лексикона; речи и имена. Порекло и развој. Лексикон и речници; типови речника. Дескриптивно значење; прототипи. Асоцијативно значење. Речи у контексту. Лексичка двозначност; појмовна метафора и метонимија. Парадигматски лексички односи: хипонимија, синонимија, антонимија; лексичка поља и лексички скупови. Синтагматски лексички односи: колокације и идиоми. <i>Практична настава</i> <i>Вежбе, други облици наставе, студијски истраживачки рад:</i> Рад с речником, излагање и анализа студентских пројеката, увежбавање обрађеног градива.
Литература Aitchison, J. (2012). <i>Words in the Mind. An Introduction to the Mental Lexicon</i> . 4th edition. Chichester: Wiley-Blackwell. Crystal, D. (2018). <i>The Cambridge Encyclopedia of the English Language</i> . 3rd edition. Cambridge: Cambridge University Press. Kövecses, Z. (2010). <i>Metaphor. A Practical Introduction</i> . 2nd edition. Oxford: Oxford University Press. Lehrer, A. (1974). <i>Semantic Fields and Lexical Structure</i> . Amsterdam, London: North-Holland. Lipka, L. (2002). <i>English Lexicology. Lexical Structure, Word Semantics and Word-Formation</i> . Tübingen: Narr. Nida, E. (1975). <i>Componential Analysis of Meaning</i> . The Hague, Paris: Mouton. Прћић, Т. (2016). <i>Семантика и прагматика речи</i> . 3., електронско, издање. Нови Сад: Филозофски факултет. Taylor, J. R. (2003). <i>Linguistic Categorization. Prototypes in Linguistic Theory</i> . 3rd edition. Oxford: Clarendon Press.

Студијски програм: Филозофија ОАС, ОАС Језик, књижевност и култура (модул Компаративна књижевност)
Назив предмета: Савремена естетика
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: Циљ курса је да систематизује филозофско промишљање савремених естетичких проблема. Тај циљ може бити постигнут изучавањем основних дела и текстова из естетичког подручја савремене епохе. Разумевање савремених естетичких проблема уједно представља и проширивање знања о поиетичкој филозофији, као и о подручјима њеног деловања и примене.
Исход предмета: Исход наставе је обучавање студената за самостално естетичко истраживање. Студент је способан да самостално препозна, одреди и објасни специфичности савремене естетике. Зна да наведе и прикаже најважније представнике естетике савременог доба. Студент показује значајан ниво самосталности у приступу историји савремене естетике и њеним кључним представницима.
Садржај предмета: Теоријска настава укључује упознавање са главним естетичким текстовима савремене филозофије, као и са фундаменталним проблемима који још увек заузимају централно место у естетици (уметност, лепота, укус, итд). Практична настава: изучавање оригиналних текстова. Теме: Ничеово разумевање трагедије. Хартманово одређење перцепције. Хартманово учење о слојевима у уметничком делу. Лукач и одређење романа. Хајдегерово схватање уметничког дела. Ингарденова онтологија уметности. Сартрово разумевање ангажоване књижевности. Адорнова филозофија музике. Бењаминово схватање уметничког дела. Рансијерово одређење уметности . Делезова филозофија филма.
Литература: 1. Ниче, Ф. (2012). <i>Рођење трагедије</i> . Београд: Дерета. 2. Хартман, Н. (2004). <i>Естетика</i> . Београд: Дерета. 3. Лукач, Г. (1968). <i>Теорија романа : један филозофскоисторијски покушај о формама велике епске литературе</i> . Сарајево: Веселин Маслеша. 4. Хајдегер, М. (1996). <i>Извор уметничког дела</i> . Врбас: Слово. 5. Ингарден, Р. (1991). <i>Онтологија уметности</i> . Нови Сад: КЗНС. 6. Сартр , Ж.П.. (1984). <i>Шта је књижевност</i> . Београд: Нолит. 7. Адорно, Т. (1968). <i>Филозофија нове музике</i> . Београд: Нолит. 8. Бењамин, В. (1971) "Уметничко дело у доба своје техничке репродуктивности", у: <i>Уз критику силе</i> ,. Загреб: Студентски центар свеучилишта. 9. Рајковић, М. (2018) „Уметност и стварност савремене епохе: Бењамин, Делез и Рансијер”. у: <i>Естетско и стварно</i> . Београд: Естетичко друштво Србије.

Студијски програм : Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност, Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Фразеологија српског језика
Статус предмета: обавезни на модулу Српски језик и књижевност / изборни на модулу Српски као нематерњи и страни језик и књижевност
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: Усвајање, проширивање и систематизовање знања из фразеологије српског језика.
Исход предмета: Оспособљеност за примену усвојених знања у настави српског језика, лекторском послу и научноистраживачком раду.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Увод: лексички синтагматски односи (слободни спојеви речи, колокације, окамењени спојеви речи). 2. Фразеологија као лингвистичка дисциплина с високим степеном самосталности у односу на лексикологију: историјат развоја, обим фразеологије и типови њених јединица; фразеологизам у ужем смислу (идиом): дефиниција и основна обележја. 3. Извори за настанак фразеолошких јединица. 4. Граматичка структура и лексички састав фразеологизама (варирање). 5. Денотативни и конотативни аспекти фразеолошког значења. 6. Појам структурно-семантичког модела у фразеологији. 6. Семантичка и синтаксичка фразеологизација. 7. Компонентни и глобални фразеологизми. 8. Иновације у фразеолошком систему српског језика. 9. Интердисциплинарни карактер фразеологије. 10. Фразеологизми као предмет лексикографије. <i>Практична настава:</i> Разматрање особености употребе фразеологизама на примерима из текстова који припадају различитим функционалним стиливима.
Литература 1. Драгана Мршевић Радовић, <i>Фразеолошке глаголско-именичке синтагме у савременом српскохрватском језику</i>, Београд: Филолошки факултет, 1987. 2. Драгана Мршевић Радовић, <i>Фразеологија и национална култура</i>, Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије, 2008. 3. Владислава Петровић, <i>Новинска фразеологија</i>, Нови Сад: Књижевна заједница Новог Сада, 1989. 4. Наташа Вуловић, <i>Српска фразеологија и религија. Лингвокултуролошка истраживања</i>, Београд: Институт за српски језик САНУ, 2015. 5. Гордана Штрбац и Гордана Штасни, <i>Соматизми и концептуализација стварности у српском језику (глава и њени делови)</i>, Нови Сад: Филозофски факултет, 2017. 6. Гордана Штрбац, <i>Фразеологија о човеку и човек у фразеологији</i>, Нови Сад: Филозофски факултет, 2018. 7. В. Н. Телия, <i>Русская фразеология (семантический, прагматический и лингвокультурологический аспекты)</i>, Москва: Языки русской культуры, 1996. 8. В. М. Мокиенко, <i>Славянская фразеология</i>, Москва: Высшая школа, 1989.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе француског језика 1
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Савремени француски језик 1–4
Циљ предмета Упознавање са теоријским сазнањима о учењу и подучавању страног језика уопште, као и са појединим методама које су обележиле историју наставе француског као страног језика (традиционална, директна, аудио-орална, АВГС метода).
Исход предмета Студент разуме опште теоријске поставке процеса учења и подучавања страног језика и уме да издвоји основне одлике различитих метода које су обележиле наставу француског као страног језика (традиционална, директна, аудио-орална, АВГС метода).
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Методика наставе француског као страног језика: дефиниција предмета и основна терминологија. Циљеви и задаци наставе француског као страног језика. Наука о језику и учење страног језика. Основне теорије учења/усвајања страног језика. Критеријуми за типологију метода. Учење/подучавање граматике у различитим методама: експлицитно/имплицитно, дедуктивно/индуктивно. Историјски преглед основних метода у настави француског као страног језика закључно са АВГС методом (традиционална метода, директна метода, аудио-орална метода, АВГС метода). Структуралне вежбе. АВГС метода и основни француски речник: израда првог корпуса француског говорног језика и критеријуми селекције наставне грађе. АВГС метода и верботонална метода фонетске корекције. Опште карактеристике аудитивне перцепције. Фонолошка решетка. АВГС метода и фазе у наставном процесу. <i>Практична настава: вежбе</i> Систематизација и проширивање теоријских знања стечених на предавањима кроз анализу дидактичког материјала различитих методолошких оријентација. Критички осврт на основне методе које су обележиле наставу француског као страног језика (традиционална метода, директна метода, аудио-орална метода, АВГС метода), те њихово поређење са савременим методама и приступима у настави француског као страног језика.
Литература Bertocchini, P., Constanzo, E. (2008). <i>Manuel de formation pratique pour le professeur de FLE</i> . Paris: CLE International. Boyer, H., Butzbach-Rivera, M., Pendanx, M. (1990). <i>Nouvelle introduction à la didactique du français langue étrangère</i> . Paris: CLE International. Cuq, J.-P. (dir.) (2003). <i>Dictionnaire de didactique du français langue étrangère et seconde</i> . ASDIFLE (Association de Didactique du Français Langue Étrangère). Paris: CLE International. Cuq, J.-P., Gruca, I. (2005). <i>Cours de didactique du français langue étrangère et seconde</i> . Grenoble:

PUG.

Galisson, R. (1980). *D'hier à aujourd'hui: la didactique générale des langues étrangères. Du structuralisme au fonctionnalisme*. Paris: CLE International.

Gaonac'h, D. (1991). *Théories d'apprentissage et acquisition d'une langue étrangère*. Paris: Hatier / Didier.

Germain, C. (2001). *Évolution de l'enseignement des langues: 5000 ans d'histoire*. Paris: CLE International.

Puren, C. (1988). *Histoire des méthodologies de l'enseignement des langues*. Paris: CLE International.

Точанац-Миливојев, Д. (1997). *Методе у настави и учењу страног језика*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе руског језика 1
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положени испити из Руског језика 2 (Морфологија руског језика 1 и Морфологија руског језика 2)
Циљ предмета: Упознавање студената са теоријом и праксом извођења наставе руског језика у најбитнијим образовним профилима у српској говорној и социокултурној средини.
Исход предмета: Након овог курса студент влада теоријским знањима из методике наставе руског језика и спреман је за хоспитовање – праћење васпитно-образовног рада у школи и за самостално држање часа.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Методика наставе руског језика као научна дисциплина. Руски језик као наставни предмет. Базичне категорије методике. Систем наставе руског језика. Циљеви и задаци. Садржаји наставе. Организациони облици наставе. Методи наставе руског језика. Принципи наставе руског језика. Обучавање аспектама руског језика у српској говорној средини. Настава фонетике са прозодијом, графије, ортографије и интерпункције; настава граматике, лексике; настава културе. Обучавање видовима говорне делатности. Рецептивни и продуктивни видови говорне делатности: аудирање, читање, говорење и писање; превођење у настави руског језика. Управљање наставним процесом (препаративна етапа). Наставни планови и програми. Уџбеничка литература у настави руског језика. Аудио-визуелна средства и компјутерска технологија у настави руског језика. <i>Практична настава:</i> Организација наставе (оперативна етапа). Час руског језика: организација и облици. Припремање наставника за наставу и планирање наставног процеса. Проверавање и оцењивање у настави руског језика. Тестирање у настави руског језика. Индивидуализација и диференцијација наставе руског језика.

Посебне форме извођења наставе. Орална настава руског језика. Ваннаставни рад у оквиру предмета Руски језик. Дидактичке игре у настави руског језика.

Текст у настави руског језика.

Наставник руског језика. Перманентно стручно усавршавање наставника руског језика.

Литература

Основна литература:

Раичевић В. (2007) Општа методика наставе словенских језика у инословенској средини. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства

Кончаревић, К. (2004) Савремена настава руског језика: садржаји, организација, облици. Београд: Славистичко друштво Србије

Допунска литература:

Кончаревић К. (2002) Савремени уџбеник страног језика: структура и садржај. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства

Точанац-Миливојев Д. (1997) Методе у настави и учењу страног језика. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства

Верещагин Е.М., Костомаров В.Г. (1993) Язык и культура. Лингвострановедение в преподавании русского языка как иностранного. Методическое руководство. Москва: Русский язык

Раичевић В. (2011) Речник лингводидактичке терминологије. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства

У допунску литературу улазе и часописи који третирају проблематику учења страних језика, као и методике наставе других страних језика.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе књижевности и српског језика 1
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Теорија књижевности: стилистика, версификација, генологија
Циљ предмета Студенти ће стећи теоретска и практична знања из методике наставе књижевности и српског језика, развијати стручне компетенције и њихову апликативну примену као вид стицања професорских умења, професионалних способности и вештина.
Студент ће: • примењивати основна методичка знања и вештине, • умети самостално да структурира наставни час, • бити спреман за извођење наставе књижевности и српског језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <u>Теоријска настава:</u> Појам, значај и циљеви наставе српског језика и књижевности; наставни принципи, методологија наставне књижевности и методички системи (аналитичко-интерпретативни, корелацијско-интеграцијски, интегративна настава, проблемска настава, учење путем откривања) аплицирани на књижевноуметничком делу; наставна средства, ИКТ у настави, типологија наставних часова; планирање и програмирање наставног градива и улога наставника у наставном процесу, припремни и радни задаци и други видови увежбавања и обнављања знања, докимологија у настави српског језика и књижевности; интерактивна настава, ученик као партиципацијент у наставном процесу, индивидуализација наставе књижевности; мотивација као наставни поступак; примена мапа ума у настави књижевности; култура изражавања као могућност ученичког усменог и писменог изражавања; праћење ученичких постигнућа и оцењивање. <u>Практична настава:</u> Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад Креирање наставних активности при интерпретацији књижевног дела уз поштовање узрасних могућности ученика и пројекција на три нивоа постигнућа; апликативна примена теоретских стручних и методичких знања; развијање студентских умења и функционална примена усвојених знања и вештина, индивидуална презентација књижевних дела у наставном процесу.
Литература Илић, Павле.(1997). <i>Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси</i>. Нови Сад: Прометеј (избор); Николић, Милија. (1992). <i>Методика наставе српског језика и књижевности</i>, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства; Јакшић Провчи, Бранка (2017). <i>Текст у калейдоскопу</i>. Нови Сад: Филозофски факултет.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе румунског језика и књижевности 1
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Савремени румунски језик 1–6
Циљ предмета: Проширивање знања о комуникативном приступу у настави румунског језика уопште, развијање практичних вештина везаних за избор и израду језичког материјала. Упознавање проблематике учења ове дисциплине, овладавање терминологијом, упознавање технике и методе које се примењују на часу у циљу организовања предавања румунског језика и књижевности.
Исход предмета: Студенти примењују знања за израду и примену комуникативних активности, владају стратегијама и техникама рада на часу активне (проблемске и интерактивне) наставе румунског језика и књижевности.
Садржај предмета Теоријска настава: Значај наставе Румунског језика и књижевности; Појам, предмет и задаци методике; Методика наставе румунског језика и књижевности (Методика и друге научне дисциплине, задаци наставе); Принципи наставе румунског језика и књижевности; Методе наставе румунског језика и књижевности; Припрема за час; Праћење и вредновање ученичког рада; Домаћи задатак (дугорочни, краткорочни, писмени састави); Слободне активности (форме, организовање и вођење секција): Школска документација.
Литература Илић, Павле. (2003). <i>Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси</i> . Нови Сад: Змај. Marcușanu, I.; Dumitru, V.; Marcușanu, E. D. (2002). <i>Limba română pentru educatoare, învățători și profesori – ghid metodic</i> . București: Editura Didactică și Pedagogică. Николић, Миља. (1999). <i>Методика наставе српског језика и књижевности</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. Parfene, Konstantin. (1999). <i>Metodica studierii limbii și literaturii române în școală</i> . București: Polirom.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност, култура
Назив предмета: Методика наставе енглеског језика 1
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Обједињене језичке вештине 3 и 4 те Граматика енглеског језика 3 и 4
Циљ предмета: Овладавање теоријским основама учења и подучавања енглеског као страног језика и оспособљавање студената за извођење практичне делатности у разреду.
Исход предмета: Оспособљавање студената за разумевање процеса учења и подучавања енглеског као страног језика; упознавање студената с различитим теоријама, наставним методама и стратегијама учења и подучавања енглеског као страног језика; оспособљавање студената да критички оцењују примену разних приступа и техника у настави енглеског језика; оспособљавање студената да дискутују о корелацији теорије и праксе и анализирају потребе за новим методичким правцима и истраживањима; развијање свести о различитим аспектима наставничке компетенције и потреби њеног континуираног развоја; оптимално стицање квалификација за бављење наставничким позивом на предшколском, основношколском и средњошколском нивоу.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Циљеви и задаци наставе енглеског као страног језика. Предмет методике наставе енглеског језика. Наставни метод, приступ, технике. Основне теорије учења/усвајања страног језика. Историјски преглед теорија, метода и поступака у настави страних језика. Алтернативне наставне методе учења страних језика. Крашенова теорија усвајања страног језика. Комуникативни приступ настави страних језика. Улоге ученика и наставника у наставном процесу. Фактори успешног учења страног језика. Когнитивни, афективни и друштвени фактори у настави страних језика. Улога афективних фактора у настави страних језика. Мотивација и интересовање ученика. Мотивационе технике у настави страних језика. Стратегије и стилови учења страног језика. Гарднерова теорија вишеструких интелигенција. <i>Практична настава: Вежбе:</i> Демонстрација представљених наставних метода, активности и стратегија које покривају предочене моделе у наставном процесу; микронастава.
Литература 1. Brown, D. H. (2007). Principles of Language Learning and Teaching. New York: Pearson Longman. 2. Harmer, J. (2007). The Practice of English Language Teaching. Harlow: Pearson Education Limited. 3. Krashen, S. D. (1987). The Input Hypothesis: Issues and Implications. London: Longman. 4. Larsen-Freeman, D. (2000). Techniques and Principles in Language Teaching. Oxford: Oxford University Press. 5. Lightbown, P., Spada, N. (2006). How Languages are Learned. Oxford: Oxford University Press.

6. Nunan, D. (1995). *Language Teaching Methodology*. Hemel Hempstead: Phoenix ELT.
7. Richards, J. C., Rodgers, T. S. (1986). *Approaches and Methods in Language Teaching: a description and analysis*. Cambridge: Cambridge University Press.
8. Scrivener, J. (2011). *Learning Teaching*. Oxford: Macmillan.
9. Ur, P. (2012). *A Course in Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика са основама глотодидактике
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Прегледна граматика српског језика као страног
Циљ предмета: Стицање знања о теоријским основама глотодидактике.
Исход предмета: Студент је усвојио теоријске основе глотодидактике.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појмови: матерњи и нематерњи језик (страни, други, језик средине). Билингвизам, мултилингвизам; бикултурализам, мултикултурализам. Настава матерњег и настава нематерњег језика: значај, циљ и задаци. Дидактика и методика: појам, предмет и задаци. Примењена лингвистика, глотодидактика, методика наставе језика: однос. Глотодидактички принципи. Чиниоци наставе. Приступ, метод, техника рада. Повезаност методике наставе нематерњег језика с другим наукама: лингвистика, психологија, педагогија, социolingвистика, психolingвистика, контрастивна анализа, дидактика. Преглед историјата теорије и метода наставе страних (других) језика. Граматичко-преводна метода, природна метода, директна метода, структурализам у настави страних језика, аудио-лингвална метода, аудио-визуелна метода, комуникативни приступ. Хипотезе о учењу и усвајању страних језика. Рецептивне (разумевање на слух, читање) и продуктивне (говор, писање) језичке делатности. Језичка грађа: акустичко-артикулациони оквир, граматика, лексика. Језичка и комуникативна компетенција. Учење/усвајање језика код деце и код одраслих. Наставна средства: врсте, функција, примена. Практична настава (вежбе): Приказ и анализа литературе.
Литература Дурбаба, Оливера. <i>Теорија и пракса учења и наставе страних језика</i>. Београд: Завод за уџбенике, 2011. Илић, Павле. <i>Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси (Методика наставе)</i>. Нови Сад: Змај, 1998. Kremzer Nikola. <i>Osnove metodike nastave nemačkog jezika</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 1983. Николић, Милија. <i>Методика наставе српског језика и књижевности</i>. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1996. Petrović, Elvira. <i>Teorija nastave stranih jezika</i>. Zagreb: Školska knjiga, 1988. Prebeg-Vilke, Mirjana. <i>Uvod u glotodidaktiku</i>. Zagreb: Školska knjiga, 1978. Раичевић, Вучина. <i>Општа методика наставе словенских језика у инословенској средини</i>. Београд: Завод за уџбенике, 2007. Točanac-Milivojev, Dušanka. <i>Metode u nastavi i učenju stranog jezika</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 1997. Vučo, Julijana. <i>Kako se učio jezik</i>. Beograd: Filološki fakultet, 2009. <i>Zajednički evropski okvir za učenje, nastavu i ocjenjivanje jezika</i>. Podgorica, 2002.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе матерњег језика и књижевности 1
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Морфологија русинског језика 1–2 и Синтакса русинског језика 1
Циљ предмета Упознавање с основним одликама и специфичностима методике наставе матерњег језика. Овладавање методичким радњама за обраду граматичких садржаја на свим језичким нивоима у настави матерњег језика. Примена теорије инструкције у методичкој обради граматичких наставних јединица. Овладавање методологијом наставе матерњег језика.
Исход предмета Стицање теоријске основе за практичну примену теоријских знања у настави матерњег језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет проучавања методике матерњег језика. Значај наставе матерњег језика. Концепција, циљеви, задаци и исходи наставе матерњег језика. Примена дидактичких принципа и општих (логичких) и стручних (лингвистичких) метода у настави матерњег језика. Наставни план и програм и његове специфичности по ступњевима (основна и средња школа). Наставниково планирање градива (глобално и оперативно). Примена образовних стандарда у настави матерњег језика и књижевности. Методичка обрада граматичких садржаја. <i>Практична настава</i> Увежбавање програмских садржаја. Израда писмене припреме за час, која се на вежбама презентује и дискутује. Симулација наставних ситуација.
Литература Петровачки, Љиљана и Гордана Штасни. <i>Методичке апликације. Планирање, програмирање и припремање наставе српског језика и књижевности</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. Штасни, Гордана. <i>Методика наставе српског језика – Методичка обрада граматичких садржаја</i> . Београд: Завод за уџбенике, 2018.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе матерњег језика и књижевности 1
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Морфологија русинског језика 1–2 и Синтакса русинског језика 1
Циљ предмета Упознавање с основним одликама и специфичностима методике наставе матерњег језика. Овладавање методичким радњама за обраду граматичких садржаја на свим језичким нивоима у настави матерњег језика. Примена теорије инструкције у методичкој обради граматичких наставних јединица. Овладавање методологијом наставе матерњег језика.
Исход предмета Стицање теоријске основе за практичну примену теоријских знања у настави матерњег језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет проучавања методике матерњег језика. Значај наставе матерњег језика. Концепција, циљеви, задаци и исходи наставе матерњег језика. Примена дидактичких принципа и општих (логичких) и стручних (лингвистичких) метода у настави матерњег језика. Наставни план и програм и његове специфичности по ступњевима (основна и средња школа). Наставниково планирање градива (глобално и оперативно). Примена образовних стандарда у настави матерњег језика и књижевности. Методичка обрада граматичких садржаја. <i>Практична настава</i> Увежбавање програмских садржаја. Израда писмене припреме за час, која се на вежбама презентује и дискутује. Симулација наставних ситуација.
Литература Петровачки, Љиљана и Гордана Штасни. <i>Методичке апликације. Планирање, програмирање и припремање наставе српског језика и књижевности</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. Штасни, Гордана. <i>Методика наставе српског језика – Методичка обрада граматичких садржаја</i> . Београд: Завод за уџбенике, 2018.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе словачког језика 1
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Лексикологија словачког језика и Морфологија словачког језика 1 и 2
Циљ предмета Упознавање методике наставе словачког језика као матерњег. Овладавање специфичностима учења у настави словачког језика са циљем развијања способности студената за успешно извођење наставе словачког језика и језичке културе у основним и средњим школама, тј. у наставној пракси.
Исход предмета Стицање теоријске основе за практичну примену теоријских знања у настави словачког језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет проучавања методике словачког језика. Значај наставе словачког језика као матерњег. Концепција, циљеви, задаци и исходи наставе словачког језика. Примена дидактичких принципа и општих (логичких) и стручних (лингвистичких) метода у настави словачког језика. Наставни план и програм и његове специфичности по ступњевима (основна и средња школа). Наставниково планирање градива (глобално и оперативно). Типови часова словачког језика. Мисаона и говорна активизација ученика. Мотивација ученика. Могућности индивидуализације и диференцијације наставе. Примена образовних стандарда у настави словачког језика и књижевности. Развијање одговарајућег односа према локалном говору и књижевном језику, говорне вежбе (прозодијске и др.). Различите облици писмених вежби и школски писмени задаци. Класификација ученичких грешака и њихово отклањање. <i>Практична настава</i> Развијање смисла и способности ученика за правилно, течно, економично и уверљиво писмено и усмено изражавање. Осмишљање и примена фонетских, фонолошких, морфолошких, лексичких, семантичких, стилских и правописних вежбања. Функционално комбиновање наставних метода са циљем усвајања, обнављања и систематизовања знања из језика. Мотивисање ученика у самосталном коришћењу уџбеника. Израда писмене припреме за час, која се на вежбама презентује и дискутује. Симулација наставних ситуација.
Литература LIPTÁKOVÁ, Ľ. a kol: <i>Integrovaná didaktika slovenského jazyka a literatúry</i> . Prešov: Pedagogická fakulta, 2011

LIPTÁKOVÁ, Ľ., KLIMOVIČ, M.: *Inovácie vo vyučovaní jazyka a literatúry*. Prešov: Pedagogická fakulta, 2008

PAVLOKIN, M., MACKOVÁ, Z.: *Žiak a učebnica*. Bratislava: SPN, 1989

Студенти ће користити и уџбенике словачког језика за више разреде ОШ и за четири разреда гимназије.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе српског језика и књижевности 1
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испити из предмета: Фонетика и ортоепија српског језика, Фонологија српског језика, Морфологија српског језика, Дериватологија српског језика, Синтакса и семантика падежа, Лексикологија српског језика 1 и 2, Синтакса и семантика глаголских облика; Педагошка психологија, Интерактивна педагогија, Дидактика
Циљ предмета Упознавање с основним одликама и специфичностима методике наставе српског језика као матерњег. Овладавање методичким радњама за обраду граматичких садржаја на свим језичким нивоима у настави српског језика. Примена теорије инструкције у методичкој обради граматичких наставних јединица. Овладавање методологијом наставе српског језика.
Исход предмета Стицање теоријске основе за практичну примену теоријских знања у настави српског језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет проучавања методике српског језика. Значај наставе српског језика као матерњег. Концепција, циљеви, задаци и исходи наставе српског језика. Примена дидактичких принципа и општих (логичких) и стручних (лингвистичких) метода у настави српског језика. Наставни план и програм и његове специфичности по ступњевима (основна и средња школа). Наставничково планирање градива (глобално и оперативно). Примена образовних стандарда у настави српског језика и књижевности. Методичка обрада садржаја из области фонетике и ортоепије, морфологије, творбе речи, синтаксе и семантике падежа, синтаксе глаголских облика, синтаксе просте реченице, синтаксе сложене реченице и лексикологије. <i>Практична настава</i> Увежбавање програмских садржаја. Израда писмене припреме за час, која се на вежбама презентује и дискутује. Симулација наставних ситуација.
Литература Илић, Павле. <i>Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси (Методика наставе)</i> . Нови Сад: Змај, 2003, 15–169. Петровачки, Љиљана. <i>Синтакса у настави српског језика и књижевности</i> (одабрана поглавља). Нови Сад: Змај, 2000. Петровачки, Љиљана. <i>Методичка истраживања у настави српског језика и књижевности</i> . Лингвистичке свеске 7. Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. Петровачки, Љиљана и Гордана Штасни. <i>Методичке апликације. Планирање, програмирање и припремање наставе српског језика и књижевности</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. Штасни, Гордана. <i>Творба речи у настави српског језика</i> . Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије, 2008. Штасни, Гордана. <i>Методика наставе српског језика – Методичка обрада граматичких садржаја</i> . Београд: Завод за уџбенике, 2018.

Студијски програм: ОАС ЈЕЗИК, КЊИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА
Назив предмета: МЕТОДИКА НАСТАВЕ НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА 1
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положени испити из следећих језичких предмета са I и II године: Фонетика и фонологија немачког језика, Немачки језик 1, 2, 3, 4, Морфологија немачког језика 1 и 2, Синтакса немачког језика 1 и 2.
Циљ предмета Упознавање студената са основама методике и дидактике немачког као страног језика, добијање увида о историјском развоју метода у настави немачког као страног језика, упознавање са принципима комуникативне методе, стицање теоријског знања о језичким вештинама (слушање, читање, писање и говор) и језичким средствима (граматика и вокабулар) као и оспособљавање студената да дате језичка вештине и средства ефективно подстиче и развија код ученика немачког језика.
Исход предмета Студент уме да наведе разлику између учења и усвајања првог, другог и страног језика. Он такође уме да објасни утицај теорија учења на наставу страног језика, као и утицај спољашњих и унутрашњих фактора на процес усвајања језика. Студент познаје историјски развој метода и уме да организује наставу у складу са принципима савремене комуникативне методе. Упознавајући се са језичким вештинама (читањем, слушањем, говором и писањем) студент уме да обради како штампане, тако и аудио текстове и да на основу датих текстова уз адекватне дидактичке поступке подстиче код ученика како поменуте вештине тако и знања вокабулара. Студент, такође уме на адекватан начин да уведе и обради граматику као и да осмисли граматичке вежбе у складу са принципима комуникативне наставе страног језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Дефинисање предмета проучавања методике наставе немачког као страног језика. Утврђивање разлика између учења и усвајања првог, другог и страног језика (DaM, DaZ, DaF). Теорије учења (бихевиоризам, нативизам, когнитивизам и конструктивизам) и настава страног језика. Утицај друштвених и индивидуалних фактора на процес учења и усвајања страног језика. Мотивација и фактори мотивације. Историјски развој метода наставе страног језика: граматичко-преводна метода, директна метода, аудио-лингвална, аудио-визуелна метода, комуникативна и интеркултурална метода, алтернативне методе. Памћење и учење (структура памћења, декларативна и процедурална знања, теорија обраде информације). Подстицање вештине читања, слушања, говора, писања, као и знања граматике и вокабулара. <i>Практична настава</i> Усвајање поменутих наставних садржаја кроз вежбе са конкретним задацима.
Литература Bausch, K; R., Christ, H. & Krumm, H-J. (Hrsg.) (2007). <i>Handbuch Fremdsprachenunterricht</i> . Tübingen: Narr. Bohn, R. (2003). <i>Probleme der Wortschatzarbeit. Fernstudieneinheit 22</i> . München: Langenscheidt. Dahlhaus, B. (1998). <i>Fertigkeit Hören. Fernstudieneinheit 5</i> . München: Langenscheidt. Funk, H. & Koenig, M. (1997). <i>Grammatik lehren und lernen. Fernstudieneinheit 1</i> . München: Langenscheidt.

Funk, H., Kuhn, Ch., Skiba, D., Spaniel-Weise, D. & Wicke, R. E. (2014). *Aufgaben, Übungen, Interaktion. DLL 4*. München:Klett-Langenscheidt.

Hallet, W. & Königs, F. (Hrsg.) (2010). *Handbuch Fremdsprachendidaktik*. Seelze-Velber: Kallmeyer.

Kast, B. (2003). *Fertigkeit Schreiben. Fernstudieneinheit 12*. München: Langenscheidt.

Neuner, G. & Hunfeld, H. (1999). *Methoden des fremdsprachlichen Deutschunterrichts. Fernstudieneinheit 4*. München: Langenscheidt

Rösler, D. & Würffel, N. (2014). *Lernmaterialien und Medien. DLL 5*. München: Klett-Langenscheidt.

Schatz, H. (2001). *Fertigkeit Sprechen. Fernstudieneinheit 20*. München: Langenscheidt.

Storch, G. (1999). *Deutsch als Fremdsprache. Eine Didaktik*. Paderborn: Fink.

Surkamp, C. (Hrsg.) (2010). *Metzler Lexikon Fremdsprachendidaktik*. Stuttgart: Metzler.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе мађарског језика и књижевности 1
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Мађарски језик: морфологија мађарског језика, Савремени правци у лингвистици и Савремени правци у проучавању књижевности
Циљ предмета Интензивно и савремено образовање будућег наставног кадра. Упознавање савремених метода у методици, теоријских аспеката предмета и наставе као процеса.
Исход предмета Студент стиче потребу за перманентним усавршавањем у будућем наставном позиву, како у теоријском, тако и у практичном смислу. Усвојио је савремене методе у методици, теоријске аспекте предмета и наставе као процеса.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет и задаци проучавања методике наставе мађарског језика и књижевности. Мотивација. Стратегије, методе, поступци. Култура наставе. Интердисциплинарност и ужа струка. Стратегије наставе језика ван нашег региона. Школа и глобална политика школства. Однос науке и наставе. Дидактички принципи у настави мађарског језика и књижевности. Методе и методски поступци који се користе у настави мађарског језика и књижевности. Типови, модели и организација наставних часова. Планирање, модели планирања. Компетенција резумевања текста, интерпретација лектира. Настава језика из аспекта модерне лингвистике. Методика писања састава, писмених задатака и креативно писање. Дигитална педагогија. <i>Практична настава</i> Проблеми наставника почетника. Организацијске форме наставе: разред, распоред часова, наставни час, ритуали на часовима итд. Циљеви и задаци наставе мађарског језика и књижевности. Наставни облици и наставне методе. Наставна средства, уџбеници, интернет. Планирање у настави: наставни план и програм, периодички план рада, планирање наставног часа. Писмени задаци ученика: исправљање, оцењивање. Креативне-продуктивне вежбе. Проверавање и оцењивање. Методика наставе мађарског као језика друштвене средине и страног језика и неговања матерњег језика.
Литература Az Élményközpontú irodalomtanítás-sorozat kötetei. Budapest: PONT Kiadó. Benedek András. 2008. <i>Digitális pedagógia – tanulás IKT-környezetben</i>. Budapest: Tipotex. Bruner, Jerome. 2004. <i>Az oktatás kultúrája</i>. Budapest: Gondolat. Csapó Benő. 2002. <i>Az iskolai műveltség</i>. Budapest: Osiris. Csapó Benő. 2002. <i>Az iskolai tudás</i>. Budapest: Osiris. Falus Iván szerk. 1998. <i>Didaktika</i>. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. Fűzfa Balázs. 2012. <i>Mentés másként. Tanulmányok, esszék irodalomról, olvasásáról, tanításról</i>. Budapest: PONT. Karikó Sándor szerk. 2012. <i>Középpontban a pedagógus. Régi értékek – új kihívások</i>. Szeged: Áron Kiadó. Kovács Eszter szerk. 2019. <i>A Fausttól a Szívlakáig</i>. Budapest: Tilos az Á Könyvek. Mikonya György. 2005. <i>A tanításművészet módszere</i>. Budapest: Gondolat–ELTE BTK. M. Nádas Mária. 2003. <i>Projektoktatás. Elmélet és gyakorlat</i>. Budapest: Gondolat. Sipos Lajos szerk. 1998. <i>Irodalomtanítás az ezredfordulón</i>. Celldömölk: Pauz-Westermann. Sipos Lajos szerk. 2006. <i>Irodalomtanítás a harmadik évezredben</i>. Budapest: Krónika Nova Kiadó. Vámos Ágnes. 2003. <i>Metafora a pedagógiában</i>. Budapest: Gondolat. Wolf Emőke. 2011. <i>Hogyan taníts interaktív táblával?</i> Budapest: Humán Műhely.

Blok 2

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе руског језика 2
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положени испити из Руског језика 2 (Морфологија руског језика 1 и 2), Руског језика 3 (Синтакса руског језика 1 и 2), Методике наставе руског језика 1 и попуњен евиденциони картон методичке праксе са потписима наставника-ментора.
Циљ предмета: Оспособљавање студената за стручно и компетентно планирање и извођење наставе руског језика у школама.
Исход предмета: Након овог курса студент поседује потребна знања и влада неопходним вештинама за аналитичко посматрање, планирање и самостално извођење васпитно-образовног процеса.
Садржај предмета <i>Практична настава</i> У VIII семестру у оквиру хоспитовања студенти посматрају васпитно-образовни рад искусних наставника и то: укупно 16 часова у основној и средњој школи, након чега држе самостално по један пробни час у једној од школа у којима су пратили наставу. На часовима вежби на факултету, у међусобној интеракцији и интеракцији са руководиоцем праксе, врши се анализа одслушаних часова, припремање за пробне часове, као и анализа тих пробних часова. Крајем семестра студент држи испитни час у једној од школа (у истој оној у којој је држао пробни час) у којима је хоспитовао. Студент је обавезан да редовно похађа угледне часове у школама, да води дневник хоспитовања и да се припрема за извођење часова.
Литература Основна литература: 1. Кончаревић, К. (2004) Савремена настава руског језика: садржаји, организација, облици. Београд: Славистичко друштво Србије 2. Раичевић В.(2007) Општа методика наставе словенских језика у инословенској средини. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства Допунска литература: 1. Кончаревић К. (2002) Савремени уџбеник страног језика: структура и садржај. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства

2. Точанац-Миливојев Д. (1997) Методе у настави и учењу страног језика. Београд.
 3. Верещагин Е.М., Костомаров В.Г. (1993) Язык и культура. Лингвострановедение в преподавании русского языка как иностранного. Методическое руководство. Москва: Русский язык
 4. Раичевић В. (2011) Речник лингводидактичке терминологије. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства
- У допунску литературу улазе и часописи који третирају проблематику учења страних језика, као и методике наставе других страних језика.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе књижевности и српског језика 2
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Методика наставе књижевности и српског језика 1
Циљ предмета: Усвање и развјање стручних знања из домена методике наставе књижевности и језика; повезивање наставе књижевности и језика; систематско и континуирано изучавање наставом писмености; даље овладавање интерпретацијом књижевних дела из школских програма.
Исход предмета: Оспособљеност за примену методичких интерпретативних модела у настави књижевности и језика. Развијена способност за примену стечених знања у наставној пракси.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Наставна обрада књижевног дела (појам, нивои обраде), методичке радње у проучавању књижевног текста, мотивисање ученика, читање, врсте читања, истраживачки задаци и пројекти, локализовање текста, тумачење непознатих речи и израза, план рада на тексту, проучавање вредносних чинилаца текста, интерпретација, интеграциони чиниоци у тумачењу књижевног дела. Интерпретативно-аналитички систем у настави, принципи корелације и интеграције и повезивања у наставне системе. Књижевно дело у средишту наставног процеса, рад на тексту, стварање проблемских ситуација и вођење ка самосталном решавању проблема. Афирмација индивидуалне иницијативе. Различити методолошки приступи у зависности од књижевне врсте, књижевноисторијског периода и поетичких одлика књижевног дела. Подстицање креативности, развијање читалачких и аналитичких компетенција, неговање естетског сензибилитета. Систематски и континуиран рад у настави писмености. <i>Практична настава. Самостални истраживачки рад:</i> Осмишљавање интерпретативно-аналитичких модела у складу са научним захтевима. Уочавање разлика у методичком приступу на различитим нивоима наставе.
Литература: М. Николић, (1999): <i>Методика наставе српског језика и књижевности</i>, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, стр. 405–629; П. Илић, (2003): <i>Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси</i>, Змај, Нови Сад, стр. 173 – 249; Д. Росандић, (1986): <i>Методика књижевног одгоја и образовања</i>, Школска књига, Загреб. Стр. 202–256, 473–575, 577–635; В. Брборић. <i>Правопис српског језика у наставној пракси</i>. Београд: Филолошки факултет. 2004. стр. 242–289. О. Радуловић, <i>Нове научне методологије у настави књижевности</i>. Нови Сад: Orpheus. 2011 (избор).

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе француског језика 2
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Методика наставе француског језика 1
Циљ предмета Упознавање са теоријским принципима комуникативног приступа у настави француског језика. Припрема и израда комуникативних активности. Планирање организације часа на принципима комуникативног приступа.
Исход предмета Студент познаје теоријске принципе комуникативног приступа у настави француског језика. Студент самостално припрема комуникативне активности, планира и организује часове на принципима комуникативног приступа.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Развој и принципи комуникативног приступа. Комуникација и интеракција. Невербална и вербална комуникација. Теорија комуникације Романа Јакобсона. Теорија комуникације школе Пало-Алто. Језичка компетенција. Комуникативна компетенција. Језичке потребе. Психолошка концепција комуникативног приступа: когнитивна психологија. Конструктивизам Жана Пијажеа. Категорије знања. Фазе у усвајању страног језика. Лингвистичка концепција комуникативног приступа: генеративна граматика и прагматика. Теорија говорних чинова. Језичке вештине. Рецептивне и продуктивне језичке вештине. Вежбе за развијање језичких вештина. Педагошки материјал. Аутентични документ. Комуникативна активност. Улога наставника у комуникативном приступу. Евалуација знања у комуникативном приступу. Комуникативни приступ у односу на <i>approche actionnelle</i> . <i>Практична настава: вежбе</i> Систематизација теоријских знања кроз практичне активности и вежбе на педагошком материјалу и аутентичним документима. Припрема и израда комуникативних активности. Планирање, организовање и симулација часа на принципима комуникативног приступа.
Литература Courtyllon, J. (2003). <i>Élaborer un cours de FLE</i> . Paris: Hachette FLE. Cuq, J.-P., Gruca, I. (2005). <i>Cours de didactique du français langue étrangère et seconde</i> . Grenoble: PUG. Cyr, P. (1998). <i>Les stratégies d'apprentissage</i> . Paris: CLE International. Galissou, R. (1980). <i>D'hier à aujourd'hui la didactique générale des langues étrangères. Du structuralisme au fonctionnalisme</i> . Paris: CLE International. Germain, C. (2001). <i>Évolution de l'enseignement des langues: 5000 ans d'histoire</i> . Paris: CLE International. Јакобсон, Р. (1966). <i>Лингвистика и поетика</i> . Београд: Нолит. Tagliante, C. (1994). <i>La classe de langue</i> . Paris: CLE International. Точанац, Д. (1997). <i>Методе у настави и учењу страног језика</i> . Београд: ЗУНС. Watzlawick, P. et al. (1972). <i>Une logique de la communication</i> . Paris: Éditions du Seuil.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе српског као нематерњег и страног језика
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Методика са основама глотодидактике
Циљ предмета: Стицање знања о специфичностима, основним теоријским поставкама и достигнућима наставе српског као нематерњег и страног језика. Развијање способности за практичну примену стечених теоријских знања.
Исход предмета: Студент зна специфичности, основне теоријске поставке и достигнућа наставе српског као нематерњег и страног језика. Способан је да примени теоријска знања у пракси.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Историјски преглед наставе српског као нематерњег језика. Српски као нематерњи језик у наставном плану и програму за основну и средњу школу: концепција, структура, циљеви и задаци. Фактори који утичу на наставу другог (српског) језика. Однос система матерњег и предметног језика. Изграђивање четири умења: разумевање на слух, говор, читање, писање. Усвајање акустичког оквира српског језика. Изграђивање вербалних способности на српском језику: језичке/граматичке вежбе, комуникативне вежбе. Типологија говорних вежби. Рад на богаћењу лексичког фонда. Улога граматике у настави. Обрада текста. Типологија писмених вежби. Домаћи задаци: циљ, врсте и облици. Праћење и вредновање ученичког рада. Индивидуализација и диференцијација наставе. Планирање наставног процеса: макро (глобални, годишњи) план, оперативни (месечни) планови, микро планови (план наставне јединице). Концепција уџбеничког фонда. Образовни стандарди за Српски као страни језик и Српски као нематерњи језик. Програм за Српски као страни језик и Српски као нематерњи језик. Практична настава (вежбе): Анализа литературе, наставног програма и уџбеника. Осмишљавање, израда и анализа различитих типова лексичких, граматичких и комуникативних вежби. Израда глобалног плана, оперативног плана и плана наставне јединице.
Литература Бурзан, Мирјана. <i>Методички приручник за наставу српскохрватског као језика друштвене средине</i>. Нови Сад: Педагошки завод Војводине, 1979. Звекић-Душановић, Душанка, Н. Добрић. <i>Приручник за наставнике српског као нематерњег језика уз уџбенике за 3. и 4. разред основне школе</i>. Београд: Завод за уџбенике, 2008. Звекић-Душановић, Душанка, Н. Добрић, <i>Приручник за наставнике српског као нематерњег језика уз уџбенике од 5. до 8. разреда основне школе са оријентационим распоредом градива</i>. Београд: Завод за уџбенике, 2010. Крајишник, Весна, Душанка Звекић-Душановић. <i>Општи стандарди постигнућа за предмет Српски као нематерњи језик за крај првог и другог циклуса обавезног образовања, општег средњег образовања и основног образовања одраслих: Приручник за наставнике</i>. Београд: Мисија ОЕБС-а у Србији, 2017. Кочиш, Никола, А. Чипкар, Ј. Јерковић, Е. Брунет. <i>Српскохрватски у школама народности, Приручник за учитеље и наставнике</i>. Нови Сад: Покрајински завод за издавање уџбеника, 1966. <i>Образовни стандарди и Програми за Српски као нематерњи језик и Српски као страни језик.</i>

Петровачки, Љиљана, Г. Штасни. *Методичке апликације. Планирање, програмирање и припремање наставе српског језика и књижевности*. Нови Сад: Филозофски факултет, 2008.

Петровачки, Љиљана, Г. Штасни. *Методички системи у настави српског језика и књижевности*. Нови Сад: Филозофски факултет, 2010.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе словачког језика 2
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из Методике наставе словачког језика 1
Циљ предмета Стицање базичних теоријско-методолошких знања из методике наставе словачког језика и књижевности. Развијање способности студената за успешно извођење наставе књижевности у основним и средњим школама, тј. у наставној пракси.
Исход предмета Стицање теоријске основе за практичну примену знања у настави словачког језика и књижевности у основној и средњој школи.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Карактеристике наставних метода и њихова примена у настави словачког језика и књижевности. Настава књижевности. Ученик као читалац. Индивидуално доживљавање књижевног текста и његово колективно изучавање и тумачење. Упућивање ученика у самостално тумачење књижевног текста. Методички приступ књижевнотеоријским појмовима. Лирика у настави. Наставно тумачење епских дела. Драма у настави. Наставно тумачење књижевно-научне прозе. Методичка обрада лектире. Примена методичких радњи у проучавању књижевног дела (мотивисање ученика за читање, врсте читања, давање истраживачких задатака, локализовање текста, сачињавање плана текста, тумачење непознатих речи и израза, интерпретацију дела). Јединство наставе језика и књижевности. Култура изражавања у наставној пракси. Усмено према писменом изражавању. Примена образовних стандарда у настави словачког језика и књижевности. <i>Практична настава</i> Припремање ученика за школску интерпретацију књижевног дела. Реализовање различитих методичких приступа књижевноуметничким делима у школској обради књижевних дела. Израда писмене припреме за час, која се на вежбама презентује и дискутује. Симулација наставних ситуација.
Литература LIPTÁKOVÁ, Ľ. a kol: <i>Integrovaná didaktika slovenského jazyka a literatúry</i> . Prešov: Pedagogická fakulta, 2011 LIPTÁKOVÁ, Ľ., KLIMOVÍČ, M.: <i>Inovácie vo vyučovaní jazyka a literatúry</i> . Prešov: Pedagogická fakulta, 2008 OBERT, V. : <i>Rozvíjanie literárnej kultúry žiakov</i> . Bratislava: Vydavateľstvo Pol'ana, 2003 OBERT,V.: <i>Detská literatúra a čitateľský rozvoj dieťaťa</i> . Nitra: Aspekt, 2002 Студенти ће користити и словачке читанке за више разреде ОШ и за четири разреда

гимназије.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе румунског језика и књижевности 2
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Методика наставе румунског језика и књижевности 1
Циљ предмета: Проширивање знања о комуникативном приступу у настави румунског језика уопште, развијање практичних вештина везаних за избор и израду језичког материјала. Упознавање проблематике учења ове дисциплине, овладавање терминологијом, упознавање технике и методе које се примењују на часу у циљу организовања предавања румунског језика и књижевности.
Исход предмета: Студенти поседују вештине и знања за израду и примену комуникативних активности, владају стратегијама и техникама рада на часу активне (проблемске и интерактивне) наставе румунског језика и књижевности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Карактеристике наставних метода и њихова примена; Организација дидактичког процеса учења румунског језика и књижевности у школи; Наставни план; Наставни програм; Уџбеници; Планирање дидактичке активности; Наставна средства; Лекција; Типови часова; Планирање и програмирање наставног градива из румунског језика и књижевности (Степен планирања и програмирања, начела планирања наставног градива из румунског језика и књижевности, наставничко планирање градива, припремање наставника за рад);
Литература Илић, Павле. (2003). <i>Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси</i> . Нови Сад: Змај. Marcușanu, I.; Dumitru, V.; Marcușanu, E. D. (2002). <i>Limba română pentru educatoare, învățători și profesori – ghid metodic</i> . București: Editura Didactică și Pedagogică. Николић, Миља. (1999). <i>Методика наставе српског језика и књижевности</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. Parfene, Konstantin. (1999). <i>Metodica studierii limbii și literaturii române în școală</i> . București: Polirom.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност, култура
Назив предмета: Методика наставе енглеског језика 2
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Методика наставе енглеског језика 1
Циљ предмета: Овладавање теоријским и практичним приступима настави језичких вештина и елемената и оспособљавање студената за извођење практичне делатности у разреду.
Исход предмета: Упознавање студената с различитим методама и стратегијама учења и подучавања рецептивних и продуктивних језичких вештина; упознавање студената с основним принципима успешног планирања и извођења наставног часа; развијање свести о различитим аспектима наставничке компетенције и потреби њеног континуираног развоја; оптимално стицање квалификација за бављење наставничким позивом на предшколском, основношколском и средњошколском нивоу.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Настава рецептивних језичких вештина (слушања и читања). Настава продуктивних језичких вештина (говорења и писања). Настава језичких елемената (граматике, вокабулара и изговора). Преглед метода презентирања рецептивних и продуктивних језичких вештина. Култура у настави страних језика. Комуникација и интеракција у разреду. Употреба матерњег језика у настави страног језика. Управљање разредом. Наставни план и програм. Стандарди квалитета уџбеника и упутства о њиховој употреби у настави страних језика. Организација наставних садржаја. Анализа језичких грешака и приступ грешкама. Тестирање и оцењивање ученика. Примена савремене технологије у наставном процесу. <i>Практична настава: Вежбе:</i> Демонстрација наставних метода, активности и стратегија које покривају предочене моделе у наставном процесу.
Литература 1. Brown, D. H. (2007). Principles of Language Learning and Teaching. New York: Pearson Longman. 2. Harmer, J. (2007). The Practice of English Language Teaching. Harlow: Pearson Education Limited. 3. Lightbown, P., Spada, N. (2006). How Languages are Learned. Oxford: Oxford University Press. 4. Nunan, D. (1995). Language Teaching Methodology. Hemel Hempstead: Phoenix ELT. 5. Scrivener, J. (2011). Learning Teaching. Oxford: Macmillan. 6. Spratt, M., Pulverness, A., & Williams, M. (2005). The TKT Teaching Knowledge Test Course. Cambridge: Cambridge University Press. 7. Tanner, R., Green, C. (1998). Tasks for Teacher Education. London: Longman. 8. Ur, P. (2012). A Course in Language Teaching. Cambridge: Cambridge University Press. 9. Woodward, T. (2001). Planning Lessons and Courses. Cambridge: Cambridge University Press.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе српског језика и књижевности 2
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испити из предмета Методика наставе српског језика и књижевности 1; Теорија књижевности 1 и 2, Српска усмена књижевност 1 и 2; Средњовековна књижевност, Српска књижевност 1 и 2, Светска књижевност од старог века до просветитељства
Циљ предмета Сстицање базичних теоријско-методолошких знања из методике наставе књижевности која треба да буду основа за развој професионалних компетенција будућих наставника. Развијање критичког мишљења студената и подстицање њиховог стваралачког односа према методичкој теорији и пракси.
Исход предмета Сстицање теоријске основе за практичну примену теоријских знања у настави српског језика и књижевности у основној и средњој школи.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Методика наставе српског језика и књижевности и наука о књижевности. Карактеристике наставних метода и њихова примена у настави српског језика и књижевности. Настава књижевности. Ученик као читалац. Индивидуално доживљавање књижевног текста и његово колективно изучавање и тумачење. Упућивање ученика у самостално тумачење књижевног текста. Методички приступ књижевнотеоријским појмовима. Лирика у настави. Наставно тумачење епских дела. Драма као наставни проблем. Наставно тумачење књижевно-научне прозе. Методичка обрада лектире. Место историје књижевности у настави. Јединство наставе језика и књижевности. Култура изражавања у наставној пракси. Усмено према писменом изражавању. Примена образовних стандарда у настави српског језика и књижевности. <i>Практична настава</i> Увежбавање програмских садржаја. Израда писмене припреме за час, која се на вежбама презентује и дискутује. Симулација наставних ситуација.
Литература Илић, Павле. <i>Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси (Методика наставе)</i> . Нови Сад: Змај, 2003. Петровачки, Љиљана. <i>Методичка истраживања у настави српског језика и књижевности</i> . Лингвистичке свеске 7. Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. Петровачки, Љиљана и Гордана Штасни. <i>Методичке апликације. Планирање, програмирање и припремање наставе српског језика и књижевности</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. Штасни, Гордана. <i>Творба речи у настави српског језика</i> . Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије, 2008. Штасни, Гордана (2017). <i>Методика наставе српског језика и књижевности – Методичка обрада књижевног дела</i> . Београд: Завод за уџбенике.

Студијски програм: ОАС ЈЕЗИК, КЊИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА
Назив предмета: МЕТОДИКА НАСТАВЕ НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА 2
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: положени испити из следећих језичких предмета са I и II године: Фонетика и фонологија немачког језика, Немачки језик 1, 2, 3, 4, Морфологија немачког језика 1 и 2, Синтакса немачког језика 1 и 2.
Циљ предмета Упознавање студената са обележјима добре наставе немачког језика, документима и правилницима неопходним у раду у основним и средњим школама, структуром часа наставе страног језика, различитим облицима и концептима наставе као и техникама успешне модерације наставног часа. Осим тога, циљ предмета је развијање вештине критичке анализе и адаптације уџбеника, оспособљавање студената на дидактизовање аутентичних текстова и њихову примену у настави, усмено и писмено исправљање грешака, тестирање и оцењивање ученика, као и задавање адекватног домаћег задатка.
Исход предмета Студент уме да наведе обележја добре наставе немачког језика, познаје правилнике и документа и уме да организује наставни час у складу са њима. Студент уме да напише глобални, оперативни и детаљни план часа и организује и модерира наставни час примењујући широк спектар наставних метода који подстичу активност и интеракцију на часу. Студент, такође познаје правила за кориговање писмених и усмених грешака, уме да зада адекватан контролни, писмени и домаћи задатак којим ће се тестирати различите вештине код ученика као и да вреднује њихова постигнућа. Студент уме критички да користи уџбенике, дидактизује аутентичне текстове и успешно их интегрише у наставни процес.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Обележја добре наставе немачког језика, предуслови за учење (ученици; просторни, организацијски и материјални услови школе), наставни план и програм, годишњи програм рада школе, индивидуални образовни план (ИОП), циљеви наставе страних језика, Заједнички европски референтни оквир за језике, Стандарди постигнућа. Планирање васпитно-образовног рада (глобално, оперативно, детаљно), артикулација наставног часа, структура наставног процеса и типологија часова. Наставне методе и методички системи, концепти наставе, облици рада и интеракција у настави немачког језика. Узроци грешака приликом учења страног језика, писмена и усмена коректура грешака, вредновање грешака. Домаћи задаци, тестирање и провера знања, оцењивање. Уџбеник и додатни материјали и њихова адаптација. Улога и значај аутентичних текстова у настави немачког језика. Комуникација и сарадња, подстицање и неговање демократског духа у учионици, атмосфера и међуљудски односи. <i>Практична настава</i> Усвајање поменутих наставних садржаја кроз вежбе са конкретним задацима. Симулација часова немачког језика и њихова критичка анализа.
Литература Brand, Tilman von (2010). <i>Deutsch unterrichten: Einführung in die Planung, Durchführung und Auswertung in den Sekundarstufen</i> . Seelze-Velber: Kallmeyer-Klett. Funk, Hermann et al.(2014). <i>Deutsch Lehren Lernen 4: Aufgaben, Übungen, Interaktion</i> . München:

Klett-Langenscheidt.

Kleppin, K. (2001). *Fehler und Fehlerkorrektur. Fernstudieneinheit 19*. München: Langenscheidt.

Kuveljić, D. & Jović, N. (2013). *101 odgovor na 101 pitanje o tome šta svaki nastavnik treba da zna*. Beograd: Kreativni centar.

Najdanović Tomić, J. (2015). *Opšti standardi postignuća za kraj opšteg srednjeg i srednjeg stručnog obrazovanja i vaspitanja u delu opšte obrazovnih predmeta. Za predmet strani jezik. Priručnik za nastavnike*. Beograd: Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja.

Mrše, S. & Jerotijević, M. (2012). *Priručnik za planiranje i pisanje individualnog obrazovnog plana*. Beograd: Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja R. Srbije.

Petrovački, Lj. & Štasni, G. (2008). *Metodičke aplikacije: Planiranje, programiranje i pripremanje nastave srpskog jezika i književnosti*. Novi Sad: Filozofski fakultet.

Petrovački, Lj. & Štasni, G. (2010). *Metodički sistemi u nastavi srpskog jezika i književnosti*. Novi Sad: Filozofski fakultet.

Rösler, D. & Würffel, N. (2014). *Lernmaterialien und Medien. DLL 5*. München: Klett-Langenscheidt.

Stanisavljević, N.; Momčilović, A. & Milojević, Z. (b.g). *Dobra priprema za čas – uspešan čas*. Obrazovni kreativni centar.

Stipančević, A. (2018). Uloga i značaj autentičnih tekstova u nastavi nemačkog jezika – rezultati kvalitativnog istraživanja. *Zbornik radova Filozofskog fakulteta, Univerziteta u Prištini*. XLVIII (1), 43-58.

Storch, G. (1999). *Deutsch als Fremdsprache. Eine Didaktik*. Paderborn: Fink.

Surkamp, C. (Hrsg.) (2010). *Metzler Lexikon Fremdsprachendidaktik*. Stuttgart: Metzler.

Trim, J. et al. (2001). *Gemeinsamer europäischer Referenzrahmen für Sprachen: Lernen, lehren, beurteilen* (GER), München: Langenscheidt.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе мађарског језика и књижевности 2
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Савремени правци у лингвистици, Савремени правци у проучавању књижевности и Методика наставе мађарског језика и књижевности 1
Циљ предмета Оспособљавање студената за примену и развој научних и стручних знања из области методике наставе мађарског језика и књижевности. Интензивније, савременије образовање наставног кадра. Укључивање у живот школе, у образовно-васпитни процес. Упознавање најновијих метода наставе (e-learning).
Исход предмета Студент познаје облике наставног и ван-наставног образовно-васпитног рада, способан је за практичну примену теорије, развијање самосталности, критичности и инвентивности у употреби метода.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Историја школства и развијање стратегија и метода у настави језика и књижевности. Етика, толеранција и идентитет у настави. Наставна средства и помагала. Проверавање и оцењивање. Конструктивна педагогија. Наука о књижевности и настава књижевности. Разумевање и интерпретација текстова. Лингвистика и учење граматике на часовима матерњег језика. Аспекти и методе учења правописа. Педагог као модел. Проблеми e-learning-a. Школска администрација. Ван-наставне активности, такмичења, додатна и допунска настава. Час у библиотеци. Култ и настава књижевности. Рад са надареном децом и инклузивна настава. <i>Практична настава</i> Анализа уџбеника. Састављање тестова и интерактивних тестова. Организација ван-наставних активности. Интерпретација текстова и модерна лингвистика у пракси. Развијање компетенција на часу матерњег језика. Наставне вежбе на часу и у одељењима основне и средње школе, састављање портфолиа на основу извођења наставе и других активности. Учествовање на стручним усавршавањима професора мађарског језика.
Литература Barták Balázs–Bokányi Péter et al. 2002. <i>Irodalomtankönyv ma</i> . Budapest: Pont Kiadó. Fenyő D. György. 2010. <i>Hézagpótlás – A kortárs magyar irodalom tanítása</i> . Budapest: Aula.info. Gordon Győri János. 2004. <i>Tehetségpedagógiai módszerek</i> . Budapest: Gondolat. Hózsá Éva–Horváth Futó Hargita. 2017. <i>A tanórába foglalt Arany János</i> . Újvidék: Bölcsészettudományi Kar. Hózsá Éva–Horváth Futó Hargita. 2017. <i>Órasoroló. Tanári kézikönyv</i> . Újvidék: Bölcsészettudományi Kar. Hózsá Éva–Horváth Futó Hargita. 2014. <i>Tanítástaktika. Magyar tanárok kézikönyve</i> . Újvidék: BTK. Karlovitcz János. 2001. <i>Tankönyv. Elmélet és gyakorlat</i> . Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. Katona Edit–Horváth Futó Hargita. 2018. <i>A kötelező általános középiskolai és szakközépiskolai oktatás végén elvárt tanulói teljesítmény általános tudásszabványai – képzési standardjai az általános tantárgyakból. Magyar nyelv és irodalom. Tanári kézikönyv</i> . Belgrád: Oktatási és Nevelési Minőségellenőrző Intézet. Mészáros I.–Németh A.–Pukánszky B. 2004. <i>Neveléstörténet</i> . Budapest: Osiris. Petriné Feyér Judit. 2004. <i>A problémaközpontú csoportmunka</i> . Budapest: Gondolat. Veszprémi László. 2005. <i>Didaktika</i> . Szeged: SZTE.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе матерњег језика и књижевности 2
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Методика наставе матерњег језика и књижевности 1
Циљ предмета Сстицање базичних теоријско-методолошких знања из методике наставе књижевности која треба да буду основа за развој професионалних компетенција будућих наставника. Развијање критичког мишљења студената и подстицање њиховог стваралачког односа према методичкој теорији и пракси.
Исход предмета Сстицање теоријске основе за практичну примену теоријских знања у настави матерњег језика и књижевности у основној и средњој школи.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Методика наставе матерњег језика и књижевности и наука о књижевности. Карактеристике наставних метода и њихова примена у настави матерњег језика и књижевности. Настава књижевности. Ученик као читалац. Индивидуално доживљавање књижевног текста и његово колективно изучавање и тумачење. Упућивање ученика у самостално тумачење књижевног текста. Методички приступ књижевнотеоријским појмовима. Лирика у настави. Наставно тумачење епских дела. Драма као наставни проблем. Наставно тумачење књижевно-научне прозе. Методичка обрада лектире. Место историје књижевности у настави. Јединство наставе језика и књижевности. Култура изражавања у наставној пракси. Усмено према писменом изражавању. Примена образовних стандарда у настави матерњег језика и књижевности. <i>Практична настава</i> Увежбавање програмских садржаја. Израда писмене припреме за час, која се на вежбама презентује и дискутује. Симулација наставних ситуација.
Литература Петровачки, Љиљана. <i>Методичка истраживања у настави српског језика и књижевности</i> . Лингвистичке свеске 7. Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. Петровачки, Љиљана и Гордана Штасни. <i>Методичке апликације. Планирање, програмирање и припремање наставе српског језика и књижевности</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. Штасни, Гордана (2017). <i>Методика наставе српског језика и књижевности – Методичка обрада књижевног дела</i> . Београд: Завод за уџбенике.

Студијски програм: ЈКК, модул Италијански језик, књижевност и култура и Шпански језик, књижевност и култура
Врста и ниво студија: ОАС
Назив предмета: Дидактика италијанског и шпанског језика, књижевности и културе
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: -
Циљ предмета Стицање теоријских и практичних основа за извођење савремене наставе италијанског и шпанског језика, књижевности и култура ових романских народа. Припрема наставе, одабир и обликовање аутентичног материјала у дидактичке сврхе уз примену стратегија најсавременијих метода у настави страних језика. Усвајање елемената стране културе и књижевне продукције преко наставе језика.
Исход предмета Студенти познају најважније методе, приступе и стратегије у настави италијанског и шпанског језика. Владају основним појмовима релевантним за методiku наставе страних језика, књижевности и културе. Упознати су са савременим приступима у настави страних језика, књижевности и култура. Умеју да изврше припрему часа, обликују језички, књижевни и културолошки материјал према нивоу знања и потребама ученика, као и да га користе у наставне сврхе, у учионици и у онлајн настави. Умеју да користе савремени књижевни текст у настави.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Основни појмови у методици наставе страних језика (приступи, методе, стратегије, технике; процес усвајања страног језика, стицање и развој језичких компетенција, интерференција и метајезик, језички трансфер, фосилизација грешака). Кратак историјски преглед развоја методике наставе страних језика, књижевности и култура као научних дисциплина (од граматичко-преводног метода до комуникативног и интерактивног присуца настави, те интегративног метода). Савремене тенденције у настави страних језика, документи Савета Европе и препоруке, дигитализација наставног материјала, методика наставе на даљину и у раду са е-платформама. <i>Практична настава:</i> Критичко тумачење и анализа наставних садржаја представљених у уџбеницима шпанског/ италијанског као страног језика. Анализа елемената културе у уџбеницима за шпански/ италијански као страни језик . Примена стечених знања за осмишљавање наставне јединице и извођење наставе. Прилагођавање индивидуалним потребама ученика. Употреба информационих технологија у настави страног језика. Вежбе прате наставне садржаје обрађене на предавањима. За рад код куће користи се интернет платформа Мудл (<i>Moodle</i>).
Литература Balboni, Paolo, <i>Didattica dell'italiano come lingua seconda e straniera</i> , Torino: Loescher, 2014. Moreno Fernández, Moisés. <i>Cine y competencia léxica en la enseñanza del español como lengua extranjera</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet, 2020. Spera, Lucinda, <i>La letteratura per la didattica dell'italiano agli stranieri : cinque percorsi operativi</i>

nel Novecento, Ospedaletto-Pisa : Pacini Editore, 2014.
 Точанац-Миливојев, Душанка, *Методе у настави и учењу страног језика*, Београд : Завод за уџбенике и наставна средства, 1997
 Vedovelli, Massimo, *Guida all'italiano per stranieri*. La prospettiva del Quadro comune europeo per le lingue, Roma: Carocci, 2007.
 Vučo, Julijana. *Kako se učio jezik: pogled u istoriju glotodidaktike od prapočetaka do Drugog svetskog rata*, Beograd : Ministarstvo za nauku i zaštitu životne sredine, 2009.
 Consejo de Europa. *Marco de Referencia europeo para el aprendizaje, la enseñanza y la evaluación de lenguas*. Madrid: Instituto Cervantes. 2002.
 Plan Curricular del Instituto Cervantes. 2006.
https://cvc.cervantes.es/ensenanza/biblioteca_ele/plan_curricular/
 Sánchez Lobato, Jesús.; Isabel Santos Gargallo *Vademécum para la formación de profesores*. Enseñar español como segunda lengua (L2)/lengua extranjera (LE). Madrid: SGEL. 2004
 Alonso, Encina. *¿Cómo ser profesor y querer seguir siéndolo?* Madrid: Edelsa. 2005.
 MarcoELE. *Revista de Didáctica Español Lengua Extranjera*. <https://marcoele.com/>
 Arnold, Jane. (ed.) *La dimensión afectiva en el aprendizaje de idiomas*. Madrid: Cambridge University Press. 2000.
 Јовановић, Ана. *Student and teacher attitudes in second language learning*. Београд : Задужбина Андрејевић. 2009.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Стручна пракса
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са областима и специфичностима професионалног рада дипломираног филолога у васпитно-образовним установама, институцијама културе, органима локалне управе и самоуправе, штампаним и електронским медијима итд. Примена стечених знања и вештина у испуњавању радних задатака.
Исход предмета Студенти су упознати са делокругом рада дипломираног филолога, његовим садржајем, видовима и специфичностима, и оспособљени су за испуњавање различитих радних задатака у васпитно-образовним установама, институцијама културе, органима локалне управе и самоуправе, штампаним и електронским медијима итд. У стању су да критички анализирају улоге и обавезе дипломираног филолога у различитом институционалном окружењу и да објективно сагледавају проблеме у радном окружењу.
Садржај предмета У складу са индивидуалним планом реализације праксе и концепцијом наставе на програму/модулу, студент се опредељује за једну од следећих активности: волонтерски је ангажован на фестивалима који промовишу културу, науку и образовање, тако што помаже у њиховој организацији, ангажован је као преводилац, лектор и сл.; упознаје се са активностима и свим корацима на припреми и реализацији научних пројеката; обавља захтевније преводилачке задатке у оквиру институције; лекторише текстове у институцији; похађа и укључен је у припрему радионица и семинара посвећених развоју научног подмлатка; учествује и води различите језичке, преводилачке и књижевне радионице и трибине на Филозофском факултету или у културним и образовним центрима; волонтира у музејима, учествује у организацији промоције пројеката, књига, часописа, књижевних и уметничких вечери; волонтира на конференцијама и скуповима, креира и пише различите пројекте који подстичу омладински активизам и међукултурну сарадњу, учествује у вођењу секција и радионица у истраживачким станицама и центрима, летњим школама и камповима; учествује са радом на студентским конференцијама; волонтира у библиотекама; обавља преводилачку праксу у органима локалне управе и самоуправе; одлази на праксу у медијске куће – упознаје се са принципима и техникама вођења емисија, уређивања, лекторисања и кориговања текстова; објављује уметничке и стручне преводе итд.
Литература Литература релевантна за организацију и спровођење стручне праксе формулише се у зависности од индивидуалног плана реализације праксе и концепције наставе на програму/модулу, а све то у договору са наставником и у складу са планираним задацима на пракси.

Студијски програм: ЖК, модул Шпански језик, књижевност и култура
Врста и ниво студија: ЖК, ОАС
Назив предмета: Хиспаноамеричка књижевност
Статус предмета: обавезни предмет
Број ЕСПБ: 5
Услов: -
Циљ предмета: Упознавање са књижевним токовима и доприносом најзначајнијих хиспаноамеричких аутора од прехиспанског периода до друге половине XX века. Развијање способности читања, анализирања и аргументације одабраних књижевних текстова.
Исход предмета Студент поседује сазнање о основним епохама, токовима, стилевима и писцима из Хиспанске Америке, од прехиспанског доба до друге половине XX века. Разуме појам хиспаноамеричке, латиноамеричке и ибероамеричке књижевности. Има представу о свим важним аспектима, периодима и ауторима тог подручја. Уочава разноликост књижевности шпанског говорног подручја на америчком континенту. Самостално их увиђа и тумачи писмено и усмено, уз развијено критичко мишљење
Садржај предмета: Преглед историјских околности, књижевних токова, најзначајнијих аутора и дела хиспаноамеричке књижевности кроз векове. 10. Преколумбовска књижевност. Књижевност Астека. Књижевност Маја (<i>Popol Vuh, Libros de Chilam Balam</i>). Књижевност Инка. 11. Колонијална књижевност: прва сведочанства европског открића Америке: <i>crónica, relación, carta-relación</i>. Хроничари XVI века: Колумбо: <i>Diarios</i>, Ернан Кортес: <i>Cartas</i>, Бартоломе де лас Касас: <i>Brevisima relación de la destrucción de las Indias</i>, Бернал Дијас дел Кастиљо: <i>Historia verdadera de la conquista de la Nueva España</i>. 12. Први писци Хиспанске Америке: Инка Гарсиласо де ла Вега: <i>Comentarios reales de los Incas</i>, Алонсо де Ерсилја и Суњига: <i>La Araucana</i>. 13. Хиспаноамерички барок: Хуан Руис де Аларкон: <i>La verdad sospechosa</i>, Хуана Инес де ла Крус: <i>Primero sueño</i>, Бернандо де Балбуена: <i>La Grandeza Mexicana</i>, Хуан де Еспиноса, Карлос де Сигуенса и Гонгора. 14. XVIII век: период просветитељства, зачеци хиспаноамеричког романа: <i>El Lazarillo de los ciegos caminantes</i>. 15. XIX век: Фернандес де Лисарди, <i>El Periquillo Sarniento</i>. Американизам и ослобађање америчких колонија од шпанске доминације: Симон Боливар: <i>Carta de Jamaica</i>, Хосе Марти: <i>Nuestra América</i>, Хосе Енрике Родо: <i>Ariel</i>. Неокласицизам и предромантизам: Андрес Бео и Хосе Марија де Ередија. Хиспаноамерички романтизам: Естебан Ехеверија: <i>El Matadero</i>, Хертрудис Гомес де Авеланеда, Фаустино Сармијенто: <i>Facundo</i>, Хосе Мармол: <i>Amalia</i>. Књижевност о гаучима: Естанислао дел Кампо: <i>Fausto</i>, Хосе Ернандес: <i>Martín Fierro</i>, Рикардо Гуиралдес: <i>Don Segundo Sombra</i>. Реализам. Клотилда Мато де Турнер: <i>Aves sin nido</i>. 16. XX век. Историјска фикција: Рикардо Палма, <i>Tradiciones peruanas</i>. Индихенизам: Хорхе Икаса, <i>Huasipungo</i>, Сиро Алегрија, <i>El mundo es ancho y ajeno</i>. Хорхе Исаакс, <i>María</i>. Модернизам: Рубен Дарио, Леополдо Лугонес. Хулио Ерера и Рајсих. Реализам, регионализам, роман о Мексичкој револуцији: Маријано Асуела, <i>Los de abajo</i>; Ромуло Гаљегос: <i>Doña Bárbara</i>. Постмодернизам: Габријела Мистрал, Хосе Сантос Токано. Авангарда: Висенте Уидобро, Сесар Ваљехо, Хорхе Луис Борхес, Пабло Неруда. Поставангарда: Хосе Горостиса, Николас Гиљен, Октавио Пас, Зацеци савремене прозе: Хуан Карлос Онети, Мигел Анхел Астуријас, Алехо Карпентјер. Интернационализација хиспаноамеричке књижевности.
Литература: 1. Pavlović-Samurović, Ljiljana <i>Leksikon hispanoameričke književnosti</i>, Beograd, Savremena administracija, 1993. 1. Izquierdo-Todorović, Silvia <i>Introducción a la Civilización Latinoamericana = Uvod u latinoameričku civilizaciju</i>. Belgrado: Megatrend univerzitet primenjenih nauka, 2005. 2. Oviedo, José Miguel. <i>Historia de la literatura hispanoamericana. Tomo I. De los orígenes a la Emancipación</i>. Madrid: Alianza Editorial, 1995. 3. Oviedo, José Miguel: <i>Historia de la literatura hispanoamericana</i>, Vol. 2: <i>Del romanticismo al modernismo</i>. Madrid, Alianza Editorial, 1997. 4. Bellini, Giuseppe. <i>Nueva historia de la literatura hispanoamericana</i>. Madrid: Castalia, 1997. 5. Fuentes, Carlos. <i>La gran novela latinoamericana</i>. Madrid: Alfaguara, 2011.

6. Kovačević Petrović, Bojana. <i>Karlos Fuentes u potrazi za identitetom</i>. Novi Sad: Akademska knjiga, 2019.7. Лектира по избору

Студијски програм/студијски програми: Шпански језик, књижевност и култура; Француски језик и књижевност са другим романским језиком и културом
Врста и ниво студија: ЈКК ОАС
Назив предмета: Граматика шпанског језика 3
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов: положен испит <i>Граматика шпанског језика 2</i>
Циљ предмета Упознавање студената са синтаксом сложене реченице. Усвајање теоријских и практичних знања из синтаксе сложене реченица. Развијање граматичке и лексичке компетенције. на шпанском језику (ниво Б2.1) у складу са дескрипторима Заједничког европског референтног оквира.
Исход предмета Након одслушаног предмета студенти су проширили знања о синтакси шпанског језика, познају структуру сложене реченице у шпанском језику са формалног и функционалног аспекта. Студенти владају шпанским говорним и писаним језиком на нивоу Б2.1 у складу са дескрипторима Заједничког европског референтног оквира. Примењују стечена знања у пракси, умеју да се прилагоде новим језичким ситуацијама и да спонтано учествују у конверзацији о различитим темама.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Синтакса сложене реченице у шпанском језику. Прошла времена, препричавање вести. Пасив и безличне конструкције. Антиципирање употребе заменица за директни објекат. Исказивање мишљења, постављање услова. Разлике у употреби презента индикатива и субјунктива. Глаголи мишљења и опажања. Давање савета, исказивање личног мишљења. Изражавање жеља, страхова, призивање имагинарних ситуација. <i>El pretérito imperfecto de subjuntivo</i> . Употреба предлога <i>POR/PARA</i> . Корелација прошлих времена и релативне реченице. Релативне заменице. Дискурсни маркери за додавање, ублажавање супротстављање и демантовање. Безличне реченице и заменица <i>SE</i> . Пасивне реченице. <i>El infinitivo compuesto</i> . <i>Практична настава</i> Вежбе прате теоријску наставу и служе за утврђивање обрађеног градива Студенти се кроз комуникативну наставу оспособљавају да на шпанском језику комуницирају у складу са дескрипторима за ниво Б2 Заједничког европског референтног оквира. Наставне јединице обухватају различите граматичке и лексичке садржаје. Циљ часова вежби је оспособљавање студената за разумевање стандардног шпанског језика, за правилно усмено и писмено изражавање. За већину додатних садржаја користи се интернет платформа <i>Moodle</i> .
Литература • Corpas, Jaime, et al. <i>Aula Internacional 4. Nueva edición</i>. Barcelona: Difusión. 2014. • Real Academia Española. <i>Nueva gramática de la lengua española. Morfología y sintaxis</i>. Madrid: Espasa. 2009. • Martí Sánchez, M., Penadés Martínez, И. y Ruiz Martínez. A. M. <i>Gramática española por niveles: A1-C1</i>. Madrid: Edinumen. 2008. • Díaz, L y Yagüe, A. <i>eleFANTE, Gramática del español como lengua extranjera</i>, Nivel B. Valencia: MarcoELE. 2019. • Rajić, Jelena, Hugo Marcos Blanco. <i>Gramática de la lengua española para serbiohablantes con ejercicios</i>. Beograd: Zavod za udžbenike. 2009. • VV.AA. <i>Gramática básica del estudiante de español</i>. Edición revisada y ampliada. Madrid: Difusión. 2011. • CLAVE: Diccionario de uso del español actual Madrid: SM 2002.

Студијски програм: Француски језик, књижевност са другим романским језиком и културом ОАС Румунски језика и књижевности са другим романским језиком и културом ОАС
Назив предмета: Латински језик 3
Статус предмета: О
Број ЕСПБ: 3
Услов: положен Латински језик 2
Циљ предмета Студент треба да усвоји део синтаксичког граматичког система латинског језика и да се упозна с прегледом античке књижевности и њеном рецепцијом у француској/румунској књижевности.
Исход предмета Студен је сувојио знања из одређеног дела латинске граматике и лексике и оспособљен је да чита, анализира и преводи сложене књижевне текстове на латинском различитих књижевних периода чиме уочава развојне фазе латинског језика до настанка романских језика. Студент је компетентан да уочи и упоређи развој књижевних врста и тема, као и путеве рецепције античке књижевности на позније европске књижевности, посебно француску и румунску књижевност и културу.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> УВОДНИ ДЕО Понављање. Значај проучавања античке књижевности и њене рецепције. МОРФОЛОГИЈА. Понављање именског и глаголског система. Глаголска имена. Партиципи. Инфинитиви. Герунд и герундив. Супин. Инфинитив. СИНТАКСА И СТИЛИСТИКА Перифрастична конјугације (активна и пасивна). Партиципске конструкције (апсолутни аблатив). Инфинитивске конструкције. Акузатив и номинатив са инфинитивом. Синтакса падежа: инструментал, аблатив. Синтакса реченица: конјунктив у независним реченицама. КЊИЖЕВНОСТ Периодизација античке књижевности: хеленске и римске. Главне књижевне врсте и предтсваници. Епика. Лирско песништво. Античка драма и мит. Философија и реторика. Епистографија. Роман. Фантастична књижевност. Рецепција. <i>Практична настава</i> Вежбање читања, анализа и превођење на одабраним књижевним текстовима. Лектира из античке књижевности.
Литература 1. Будимир, М., Флашар, М. (1963). Преглед римске књижевности. De auctoribus Romanis. Београд: Завод за издавање уџбеника. 2. Флашар, М. (1986). Повести из античке књижевности Београд: СКЗ. 3. Жаклин де Ромији, Ж. (2016). Преглед старогрчке књижевности. Лозница: Карпос. 4. Maričić, G. (2003). Versus Romani: stihovi dest rimskih pesnika. Novi Sad: Stylos. 5. Maričić, G., Šahović- Mišić, S. (2009). Tri Medeje: Euripid, Žan Anuj, Velimir Lukić. Beograd: Paideia. 6. Вукадиновић, С. (2014). Плаутов Амфитрион у руху француске авангарде. <i>Зборник МС за књижевност и језик</i> 62,1, 135-151. 7. Radulović, I. (2020). Vizantiski fantastični roman i srpski prevodi. U: Paždjerski VI.D. (ur). <i>Reception and Translation of Fantastic Literature: author's fantasies and ideas of the epoch</i> . Gdanjsk.

8. Недељковић, В. (2016). Латински на универзитету: studium. Београд:Академска мисао, Филозофски факултет
9. Шијачки Маневић, Б. (1996). Граматика латинског језика. Београд: Завод за за уџбенике и наставна средства.
10. Milinković, S. (2019). OMNIBUS. Standardni latinsko-srpksi rečnik. Novi Sad: USSTPS.

Студијски програм/студијски програми: ЖК, модул Шпански језик, књижевност и култура
Врста и ниво студија: ЖК, ОАС
Назив предмета: Превођење са српског језика на шпански
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов: Минимални ниво знања шпанског језика А2.2
Циљ предмета Упознавање студената са анализом и превођењем обратног односно индиректног типа, са матерњег на шпански језик, општих и стручних текстова, уз практичну примену теоретске, лингвистичке и термилошке основе. Проучавање и примењивање основних преводачких техника које се примењују у обратном превођењу.
Исход предмета Студенти стичу способност разумевања и анализирања општих и стручних текстова написаних на страном језику; тумачења података и прикупљања информација релевантних и за познате и за непознате теме; употребе алата нових технологија применљивих на писмено превођење; анализирања текстова и превода са матерњег на шпански језик. Обучени су да извршавају професионалне обратне преводачке пројекте у задатим роковима и са квалитетним резултатима; владају техникама обратног превода; усавршавају писмено изражавање на шпанском језику.
Садржај предмета На овом предмету студенти обрађују следеће теме: преводачке теорије и принципи обратног превођења, интернет ресурси за обратно превођење; практичан рад кроз превођење општих и специјализованих текстова; дигитални преводачки алати.
Литература <i>Примарна:</i> ● Интерна збирка текстова; ● Calvo, Javier. (2016). <i>El fantasma en el libro</i>. Barcelona: Seix Barral. ● Mayoral Asensio, Roberto. (2003). <i>Translating Official Documents</i>. Manchester: St. Jerome Publishing. ● Campbell, Stewart. (1998). <i>Translation into the Second Language</i>. London/New York: Longman. ● García Yebra, Valentín. (1997). <i>Teoría y práctica de la traducción</i>. Madrid: Gredos. ● Gonzalo García, Consuelo, García Yebra, Valentín. (2004). <i>Manual de documentación y terminología para la traducción especializada</i>. Madrid: Arco. ● Kelly, Dorothy et al. (eds.) (2003). <i>La direccionalidad en Traducción e Interpretación</i>. Granada: Atrio. ● Newmark, Peter. (1992). <i>Manual de Traducción</i>. Madrid: Cátedra. ● Pokorn, Nike. (2005). <i>Challenging the traditional axioms: Translation into a NonMother Tongue</i> Ámsterdam, Filadelfia: John Benjamins Publishing. ● Тошић, Драгана. (2005). <i>Српско – шпански речник пословних и правних термина</i>. Службени гласник ● Ивић, Клајн, Пешикан, Брборић. (2007). <i>Српски језички приручник</i>. Београд: Београдска књига. ● Манчић, Александра (2010). <i>Превод и критика</i>. Београд: Институт за књижевност и уметност. <i>Секундарна:</i> ● Различити додатни материјали и веб сајтови.

Студијски програм: ЖК (модул: Српски језик и књижевност; Румунски језик и књижевност)
Назив предмета: Увод у балканологију
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема.
Циљ предмета Упознавање са основним лингвистичким и културолошким одликама балканског језичког простора у дијахронији и синхронији.
Исход предмета Способан је да препозна граматичке категорије у балканским језицима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Предмет балканологије. 2. Балкански језици и савремене социолингвистичке промене у њима. 3. Карактеристике балканског језичког савеза. 4. Лексички и граматички балканизми. 5. Призренско-тимочка дијалекатска област. 6. Балканизми у настајању у осталим нашим дијалектима. 7. Балканизми у стандардном српском језику. <i>Практична настава</i> Анализа текстова на свим језичким нивоима.
Литература 1. Асенова, Петя. <i>Балканско езикознание – основни проблеми на балканския езиков сџоюз</i> . Софија: Наука и изкуство, 1989. 2. Ивић, Павле. <i>Српски дијалекти и њихова класификација</i> . Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2009. 3. Kovačec, August. Pojam jezičnog saveza i balkanski jezici. <i>SOL</i> 6 (1988): 21–52. 4. Попов, Бојан. Положај српскохрватског језика у балканском језичком савезу. <i>Јужнословенски филолог</i> XL (1984): 21–43.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност, Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Лингвистика текста
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Стицање основних знања из области лингвистике текста у циљу уочавања међузависности између структуре и типа текста и његове граматичке и лексичке формализације. Разумевање односа између текста као целине и његових делова. Сагледавање позиције текста у односу на традиционалне језичке нивое.
Исход предмета Оспособљеност за саобраћавање граматичких и лексичких обележја одређеним врстама текста; способност да се идентификују кохезивна средства у тексту; разумевање параметара текстуалности и примена у текстуалној анализи.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Предмет и методе лингвистике текста. 1.1. Историја лингвистике текста као лингвистичке дисциплине. 1.2. Лингвистика текста и сродне дисциплине. 1.3. Подстицаји и претече лингвистике текста у науци о књижевности, семиологији, кибернетици. 2. Језик и деловање. 2.1. Појам и дефиниција текста, дискурса. 2.2. Структура текста (текст, поглавље, параграф, реченица; наслов). 3. Параметри текстуалности. 3.1. Кохезија. 3.2. Кохеренција. 3.3. Интертекстуалност, цитатност и репрезентологија. 3.4. Остали параметри текстуалности. 4. Граматичка формализација (активна / пасивна реченична структура, персонална / имперсонална реченична структура, кондензација). 4.1. Лексичко граматичка формализација (идентификација, анафоризација). 4.2. Функционална реченична перспектива, перспективизација, ред речи, кореференцијалност. 5. Типови (врсте) текста према структури и комуникативној функцији. <i>Практична настава (вежбе)</i> 1. Обрада текста. 1.1. Кратке текстове форме. 1.2. Новински текст. 1.3. Уметнички текст. 1.4. Научни текст. 2. Принципи и стратегије текстуалности на текстовима различитих жанрова. 3. Граматичка и лексичка формализација на текстовима различитих жанрова.
Литература (до 10 референци) Бугарски, Ранко. Језички ниво, дискурс, текст: појмовно-терминолошки осврт. <i>Научни састанак слависта у Вукове дане</i> 21/2 (1993): 14–20. Васић, Вера. Лингвистичка обележја наслова. <i>Прилози проучавању језика</i> 16 (1980): 1–17. Велчић, Мирна. <i>Увод у лингвистику текста</i> . Загреб: Школска књига, 1987. Гловацки Бернарди, Зрињка. <i>О тексту</i> . Загреб: Школска књига, 2004. Де Богранде, Роберт, Волфанг Дреслер. <i>Увод у лингвистику текста</i> . Загреб: Диспут, 2010. (изаб. поглавља) Еко, Умберто. <i>Границе тумачења</i> . Београд: Паидеа, 2001 (изаб. поглавља). Ивић, Милка. Проблем перспективизације у синтакси. <i>Јужнословенски филолог</i> XXXII (1976): 29–46. Мразовић, Павица. <i>Грамматика српског језика за странце</i> , Нови Сад, 2009 (део о тексту) Половина, Весна. <i>Лексичко-семантичка кохезија у разговорном језику</i> . Београд: Филолошки факултет, 1987 Перовић, Славица. <i>Језик у акцији</i> . Подгорица: ЦИД, 2009, 60–111.

Студијски програм: Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност ОАС
Назив предмета: Креативно писање интерактивне фикције
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Овладавање практичним и теоријским знањима о наратолошким, формалним и жанровским одликама: хипертекста, ергодичке/нелинеарне књижевности, жанровске фикције, интерактивне фикције, односно видео игара. Коришћење интерактивних и хипертекстуално-мултимедијалних процесора текста (<i>Twine, Inform, Z-machine</i>) као алата у креативном поступку. Проблематизовање приповедне димензије видео игара у контексту индустрије забаве и модерних књижевних теорија. Овладавање нормама техничког писања видео игара и интерактивне фикције (сценарији, концептуални предлози, гејм дизајн документи – GDD) у контексту савремене културне индустрије.
Исход предмета Практично оспособљавање студената за рад у креативној индустрији који обухвата индивидуално или колективно писање нацрта, сценарија и GDD-а у пољу интерактивне фикције, односно видео игара.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Дефиниције видео игре, односно интерактивне фикције. Историјат развоја видео игара. Технолошке манифестације наратива у видео играма. Основни модели и технике приповедања. Приповедање и игровост. Ергодичка књижевност у контексту видео игара. Савремене наратолошке теорије у контексту видео игара. Интерактивно (хипертекстуално) приповедање. Модерни мултимедијални алати и књижевно стваралаштво. Методологија креативног процеса писања видео игара – индивидуални и рад у тиму. <i>Практична настава</i> Практични рад подразумева писање техничких текстова (сценарио, синопсис, дијалог, концепт, сториборд, GDD), односно дела ергодичке фикције (уз помоћ одговарајућих хипертекстуалних и мултимедијалних алата). Практични рад такође подразумева анализирање написаних текстова и проблематизовање кључних формално-поетских питања везаних за њих.
Литература • Ерор, Гвозден. „О појму књижевног хипертекста“. Часопис <i>Књижевна историја</i>, год. 33, бр. 113/115, 2001, стр. 5-38. • Маравић, Манојло. <i>Критика политике и феноменологије видео-игара</i>, Нови Сад: Војвођанска академија наука и уметности, 2011. • Часопис Поља, темат „Прагматични наратив видео игара“, бр. 465, Нови Сад: Културни центар Новог Сада, 2010. • Callois, Roger. <i>Igre i ljudi: maska i zanos</i>. Prevod Radoje Tatić. Beograd: Nolit 1979. • Prins, Džerald. <i>Naratoški rečnik</i>. Prevod Brana Miladinov. Beograd: Službeni glasnik, 2011. • Eko, Umberto. <i>Otvoreno djelo</i>. Prevod Nika Milićević. Sarajevo: „Veselin Masleša“, 1965. • Aarseth, Espen. <i>Cybertext: Perspectives on Ergodic Literature</i>. Baltimore: The Johns Hopkins University Press, 1997. • Crawford, Chris. <i>The Art of Computer Game Design</i>, New York, 1984. • Ford, Mellisa. <i>Writing Interactive Fiction with Twine</i>, Indianapolis: Que, 2016. • Fullerton, Tracy. <i>Game Design Workshop: A Playcentric Approach to Creating Innovative Games</i>.

Burlington: Elsevier, 2008.

- Juul, Jesper. *The Art of Failure: An Essay on the Pain of Playing Video Games*. Cambridge: The MIT Press, 2013.
- Landow, George P. *Hypertext 3.0: Critical Theory and New Media in an Era of Globalization*. Baltimore: The Johns Hopkins University Press, 2006.
- Landow, George P. *Hypertext: The Convergence of Contemporary Critical Theory and Technology*. Baltimore: The Johns Hopkins University Press, 1993.
- Murray, Janet H. *Hamlet on the Holodeck: The Future of Narrative in Cyberspace*. New York: Simon & Schuster, 1997.
- Reed, Aaron. *Creating Interactive Fiction with Inform 7*. Boston: Course Technology, 2011.
- Ryan, Marie-Laure. *Avatars of Story*. Minneapolis: University of Minnesota Press, 2006.
- Ryan, Marie-Laure. *Narrative as Virtual Reality*. Baltimore: The Johns Hopkins University Press, 2001.

Студијски програм : ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност; Српски као нематерњи и страни језик и књижевност)
Назив предмета: Увод у лексикографију
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Усвајање основних појмова из лексикографије и стицање увида у развој лексикографске теорије праксе у свету и код нас. Упознавање са најзначајнијим лексикографским остварењима.
Исход предмета Након завршеног курса студент ће овладати основним појмовима из лексикографије и биће оспособљен да уочи специфичности израде различитих речника као и да самостално обавља основне лексикографске послове.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет и задаци лексикографије. Настанак лексикографије као лингвистичке дисциплине. Развој практичне и теоријске лексикографије. Развој српске лексикографије. Српски и хрватски лексикографски ток. Српска лексикографија до 19. века. Вукови речници. Рјечник из језичких старина српских Ђ. Даничића. Рјечник хрватскога или српскога језика ЈАЗУ. Речник српскохрватског књижевног и народног језика САНУ. Речник српскохрватскога књижевног језика МС. Речник српскога језика МС. Одабрани специјални речници српског језика – етимолошки речници, речници страних речи, речници нових речи, деривациони речници, асоцијативни речници, речници жаргона итд. <i>Практична настава</i> Рад на конкретним речницима према задатим критеријумима, проучавање и представљање њихове макро и микро структуре.
Литература Александар Белић. <i>Увод, Речник српскохрватског књижевног и народног језика</i> , књ.1, Београд: САНУ. Гордана Јовановић. Ђура Даничић, Рјечник из књижевних старина српских – дело непролазне лексикографске вредности, <i>Шездесет година Института за српски језик САНУ</i> , зборник радова I, Београд: Институт за српски језик, 293–297. Данко Шипка. <i>Основи лексикологије и сродних дисциплина</i> , Нови Сад: Матица српска, 2006. Даринка Гортан-Премк. Српскохрватска лексикографија XIX века, <i>Наш језик</i> , књ. 26, св. 2-3, Београд 1982, стр.139–147. Ladislav Zgusta. <i>Priručnik leksikografije</i> . Sarajevo: Svjetlost, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 1991. Наташа Вуловић, Марија Ђинђић и Данијела Радоњић. Реч више о Речнику САНУ, <i>Књижевност и језик</i> LV/1–2, 171–182. М. С. Лалевић. <i>Речник српскохрватскога књижевног језика Матице српске I – VI, анализе и напомене</i> , Београд, 1983: издање аутора М. С. Лалевића.

Ненад Ивановић. Принципи формирања и организације корпуса Речника српскохрватског књижевног и народног језика САНУ (у периоду од 1853. до 1953. године), *Шездесет година Института за српски језик САНУ*, зборник радова II, Београд: Институт за српски језик САНУ, 2007, 53–78.

Павле Ивић. *О Вуковом Рјечнику из 1818. године*, *Српски рјечник*, поговор, Београд: Просвета. 1966.

Рајна Драгићевић. *Савремена српска лексикографија у теорији и пракси*. Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду, 2014.

Рајна Драгићевић. О *Једнотомнику* и поводом њега, *Речник српскога језика*, Матица српска, 2007 (приказ), *Књижевност и језик* LIV 3-4, 2007, 407–413.

Рајна Драгићевић. *Српска лексика у прошлости и данас*. Нови Сад: Матица српска, 2018.

Речник српскохрватског књижевног језика књ. 1–3, Нови Сад – Загреб: Матица српска – Матица хрватска, 1967–1969, књ. 4–6, Нови Сад: Матица српска, 1971–1976.

Речник српскохрватског књижевног и народног језика. Књ. 1–17. Београд: САНУ – Институт за српски језик, 1959–

Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika. Zagreb: JAZU, 1880–1976.

Речник српскога језика, Нови Сад: Матица Српска, 2011.

Српска лексикографија од вука до данас. Каталог изложбе. Ур. Молосав Тешић, Рајна Драгићевић, Ненад Ивановић. Београд: Српска академија наука и уметности и Савез славистичких друштава србије, 2018.

Tvrtko Prčić. *Ka savremenim srpskim rečnicima*. Prvo, elektronsko, izdanje. Novi Sad: Filozofski fakultet, 2018.

Шипка, Данко. *Основи лексикологије и сродних дисциплина*. Нови Сад: Матица српска, 1998.

Студијски програм : Језик, књижевност, култура
Назив предмета: Род и приповедање
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ:3
Услов: нема
Циљ предмета Циљ предмета је да се преиспита однос категорије рода (gender) и приповедних поступака у књижевном тексту, и да се на примерима репрезентативних књижевних дела насталих у различитим епохама осветле историјски, културни, теоријски и вредносни критеријуми који су утицали на обликовање и представљање родних улога и идентитета у књижевном делу.
Исход предмета Студенти стичу основна сазнања из области родних студија (историјски и теоријски оквири, терминологија) и женске књижевне историје (канонизација, маргинализација и ревалоризација књижевног текста), и усвајају теоријске modele родног читања књижевног текста.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Пол и род: историја и примена термина (С. Бовоар, Р. Столер, Џ. Батлер). Гинокритика и истраживање женске књижевне традиције (С. Гилберт, С. Губар, И. Шоволтер). Представљање родних идентитета у књижевности (Џ. Фетерли, Ш. Фелман, К. Милет). Епистемологија и методологија родних студија књижевности и културе (С. Гилберт, С. Губар, А. Колодни). Ауторство и књижевни канон (Х. Блум, С. Губар). Тело и текст (Ш. Фелман, Е. Сиксу, Ј. Кристева, Д. Харавеј). Род и дигитална култура (Д. Харавеј, Р. Брајдоти, М-Л. Рајан) <i>Практична настава</i> Анализа изабраних књижевних текстова из различитих епоха, од средњовековне и ренесансне до романа 19. и 20. века (Е. Бронте, Х. Џејмс, Ш. Гилман), с циљем примене теоријских модела и методологије родних студија.
Литература (до 10 референци) Гордић Петковић, Владислава (2007). <i>На женском континенту</i> . Нови Сад: Дневник ДОО. Гордић Петковић, Владислава (2010). Гинокритичко откривање женске књижевне традиције у оквирима америчког канона. <i>Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду</i> , вол. 35, 47-56. Милојевић, Ивана и Слободанка Марков (ур.) (2011). <i>Увод у родне теорије</i> . (изабрана поглавља) Росић, Татјана и Марија Грујић (ур.) (2008). <i>Теорије и политике рода</i> . (изабрана поглавља) Showalter, Elaine (2009). <i>A Jury of Her Peers</i> . Практикум са текстовима И. Шоволтер, Џ. Фетерли, Е. Мерс, С. Губар, А. Колодни, Џ. Батлер.

Студијски програм: Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност
Назив предмета: Основе академског писања
Статус предмета: О
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета Студенти треба да овладају поступцима који се примењују у истраживању, академском читању и писању, као и да се особособе за писање основних облика стручних и научних радова.
Исход предмета Оспособљеност за писање основних облика стручних и научних радова као и за исправно налажење, коришћење и навођење литературе.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Избор теме академског рада и одређивање концепта и обима истраживања. Трагање за изворима и документацијом. Критичко читање и прављење бележака. План рада. Писање рада: избор језика и стила, кохерентност реченица и параграфа, граматичка коректност. Документарна подлога рукописа (фусноте, парентезе). Техничка обрада рукописа. <i>Практична настава</i> Израда огледне библиографије, избор кључних речи, састављање резимеа, писање семинарског рада.
Литература 1. Publication manual (2010). <i>Publication manual of the American Psychological Association</i>. Washington DC: American Psychological Association. 2. Еко, У. (2000). <i>Како се пише дипломски рад</i>. Београд: Народна књига – Алфа. 3. Поповић, З.В. (1999). <i>Како написати и публиковати научно дело</i>. Београд: Академска мисао. 4. Шамић, М. (1984). <i>Како настаје научно дјело</i> (одломци). Сарајево: Свјетлост.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура (модул: Српски језик и књижевност)
Назив предмета: Теренска лингвистика
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема.
Циљ предмета Упознавање са основним карактеристикама теренске лингвистике: припреме за теренска испитивања, елицијација језичких података на терену, документација и објављивање прикупљене грађе.
Исход предмета Оспособљен је за теренска испитивања и проверу различитих лингвистичких теорија на сакупљеном корпусу угрожених језика или дијалеката.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Типови проучавања језика. 2. Значај и дефиниције теренске лингвистике. 3. Развој англосаксонске теренске лингвистике. 4. Интердисциплинарност теренске лингвистике. 5. Припреме за терен. 6. Етички проблеми на терену. 7. Долазак на терен. 8. Ризици рада на терену. 9. Припрема за почетак испитивања – избор сарадника. 10. Почетак рада на терену. 11. Теренски методи. 12. Сакупљање грађе по језичким нивоима. 13. Бележење и архивирање података. 14. Етички проблеми након терена. 15. Резултати теренског рада. 16. Методи испитивања у другим лингвистичким дисциплинама. <i>Практична настава</i> 1. Писање плана теренског истраживања. 2. Састављање минималне / основне листе речи за испитивање непознатих језика. 3. Испитивање говорника чији језик студенти не познају. 4. Утврђивање инвентара фонема и морфема. 5. Састављање сегмената упитника за дијалектолошка испитивања. 6. Снимање (аудио и визуелно) говорника различитих дијалеката и језика. 7. Анализа искустава са терена. 8. Транскрибовање снимљене грађе. 9. Формирање протокола и архивирање нове и већ снимљене и транскрибоване грађе.
Литература 1. Белић, Александар. Мисли о прикупљању дијалекатског материјала. Александар Белић. <i>О дијалектима</i> . Изабрана дела Александра Белића. Десети том. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 2000, 249–255. 2. Бошњакковић, Жарко. <i>Теренска лингвистика</i> (скрипта). 2017. 3. Кибрик, А. Е. <i>Методика полевих истраживања (к постановке проблемы)</i> . Москва: Издательство Московского Университета, 1972. 4. Sakel, Jeanette, Daniel L. Everett. <i>Linguistic Fieldwork: A Student Guide</i> . New York: Cambridge University Press, 2012. 5. Crowley, Terry. <i>Field Linguistics. A Beginner's Guide</i> . New York: Oxford University Press, 2007.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Истраживачки рад
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 2
Услов: Претходно положени сви испити предвиђени програмом
Циљ предмета Овладавање стратегијама активне примене знања и вештина неопходних за спровођење истраживања мањег обима, које укључује утврђивање предмета и сачињавање плана истраживања, прикупљање и анализирање литературе, спровођење истраживања на одговарајућем предмету или грађи и представљање резултата истраживања.
Исход предмета Студенти су оспособљени за спровођење теоријског или емпиријског истраживања мањег обима, које укључује утврђивање предмета и сачињавање плана истраживања, прикупљање и анализирање литературе, спровођење истраживања на одговарајућем предмету или грађи те представљање резултата истраживања у облику писаног рада.
Садржај предмета Дефинисање теме, односно прецизирање предмета истраживања, и у складу с тим избор одговарајућег теоријског оквира те метода и техника истраживања. Прикупљање, класификација и тумачење литературе релевантне за дату тему и предмет истраживања. Израда плана истраживања. Прикупљање података и спровођење прелиминарне анализе прикупљених података. Дефинисање структуре рада – увод, део у коме се излаже теоријска анализа теме, презентује метод и изнесе резултати емпиријског истраживања, закључна дискусија, библиографија, прилози итд.
Литература Литература релевантна за реализацију истраживачког рада формулише се у договору са наставником и у складу са одабраном темом и предметом истраживања.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Дипломски рад
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 4
Услов: Претходно положен Истраживачки рад
Циљ предмета Оспособљавање студената како за спровођење истраживања мањег обима уз коришћење научне и стручне литературе те доступних података тако и за уочавање и писмену презентацију релевантних истраживачких тема и проблема у области филолошких наука.
Исход предмета Студент познаје начела одређеног теоријског система и способан је да га подвргне критичкој анализи и компарацији; самостално претражује литературу у сврху прикупљања теоријске и емпиријске грађе за израду нацрта истраживања у оквиру ког би се анализирао неки проблем; спроводи испитивање поштујући следеће фазе: уочавање релевантних истраживачких проблема, прикупљање и анализа података, интерпретација резултата истраживања и писање дипломског рада у коме су презентовани тема, основни резултати и закључци истраживања.
Садржај предмета Дипломски рад представља истраживачки рад студента у коме се упознаје са теоријским оквирима и емпиријским корпусом повезаним са проблемом истраживања. Истраживање које студент спроводи може да буде теоријско и емпиријско. Истраживање подразумева проучавање релевантне литературе у одређеном научном домену, анализу основних концепата и уочених теоријских и емпиријских проблема у оквиру датог домена, спровођење анализе података, интерпретацију резултата ове анализе и дискусију о добијеним резултатима. Након обављеног истраживања студент припрема дипломски рад у писаној форми. Дипломски рад садржи следеће елементе: резиме, увод, анализу (део у коме се одабрана тема теоријски анализира) и завршну дискусију (закључак). Уколико истраживање које је студент спровео садржи емпиријску анализу података, дипломски рад треба да има стандардни формат извештаја о емпиријском истраживању, који садржи податак о методу и добијеним резултатима. У оквиру уводног дела треба да буду представљене теоријске поставке и претходни резултати описани у релевантној литератури која се односи на истраживачку тему, као и критички осврт на њих. Уколико рад садржи делове посвећене методу и резултатима, у оквиру њих треба да су приказани поступак истраживања и јасно изнети резултати анализе података. На крају рада студент дискутује о резултатима у теоријском и практичном контексту и даје приказ закључака истраживања. Након предаје дипломског рада, рад оцењује трочлана комисија за одбрану, која је састављена од најмање два наставника компетентна за одабрани истраживачки проблем. При оцени дипломског рада чланови комисије оцењују истраживачки нацрт, резултате истраживања и квалитет њиховог презентовања.
Литература Литература релевантна за реализацију дипломског рада формулише се у договору са наставником (ментором) и у складу са одабраном темом и предметом истраживања.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Васпитно-образовни рад 3
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са областима и специфичностима професионалног рада дипломираног филолога у педагошким установама. Примена стечених знања и вештина у испуњавању радних задатака, како у организацији и реализацији наставних активности тако и у организацији и реализацији ваннаставних и административних активности. Остваривање континуитета у стицању знања и вештина у вези са активностима предвиђеним у оквиру свих циклуса педагошке праксе.
Исход предмета Студенти су упознати са делокругом рада дипломираног филолога, његовим садржајем, видовима и специфичностима, и оспособљени су за испуњавање различитих радних задатака у педагошким установама. У стању су да критички анализирају улоге и обавезе дипломираног филолога у педагошком раду и да сагледавају проблеме у радном окружењу.
Садржај предмета У складу са индивидуалним планом реализације педагошке праксе и концепцијом наставе на програму/модулу, студент се опредељује за једну од следећих активности: у циљу даљег настављања јачања и развијања својих педагошких компетенција одлази на студијске боравке, похађа летње школе и семинаре, учествује у радионицама и другим ваннаставним активностима (у представама, квизовима, такмичењима из језика и књижевности и сл.); волонтерски је укључен у различите облике рада у вртићима, основним и средњим школама, у школама страних језика и центрима за социјални рад, као и на факултету; обавља различите облике друштвено-корисног рада – даје добровољну допунску наставу студентима који имају потешкоће са савладавањем градива из одређеног академског предмета и додатну наставу за студенте који показују већу мотивацију или таленат за одређени академски предмет на датој години; има улогу студентског татора, изводи онлајн наставу на различитим језичким нивоима и узрастима; волонтира и помаже у извођењу наставних и ваннаставних активности у школама и на факултетима на територији Р. Србије; учествује у симулацији часа у оквиру методичких предмета као виду развијања практичних вештина и способности рефлексije и саморефлексije студената; учествује у организацији такмичења за ученике средњих школа из матерњег језика и културе; укључен је у промовисање наставног и научног рада и осталих активности Факултета.
Литература Литература релевантна за организацију и спровођење педагошке праксе формулише се у зависности од индивидуалног плана реализације праксе и концепције наставе на програму/модулу, а све у договору са наставником и у складу са планираним задацима на пракси.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Стручни рад 3
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са областима и специфичностима професионалног рада дипломираног филолога у васпитно-образовним установама, институцијама културе, културној индустрији, органима локалне управе и самоуправе, штампаним и електронским медијима итд. Примена стечених знања и вештина у испуњавању радних задатака.
Исход предмета Студенти су упознати са делокругом рада дипломираног филолога, његовим садржајем, видовима и специфичностима, и оспособљени су за испуњавање различитих радних задатака у васпитно-образовним установама, институцијама културе, културној индустрији, органима локалне управе и самоуправе, штампаним и електронским медијима итд. У стању су да критички анализирају улоге и обавезе дипломираног филолога у различитом институционалном окружењу и да објективно сагледавају проблеме у радном окружењу.
Садржај предмета У складу са индивидуалним планом реализације праксе и концепцијом наставе на програму/модулу, студент се опредељује за једну од следећих активности: волонтерски је ангажован на фестивалима који промовишу културу, науку и образовање (Стеријино позорје, Фестивал науке, Европски дан језика, сакупљање и размена књига, музејске и галеријске акције, наступи и промоције по школама, вртићима, болницама); упознаје се са радом штампаних и електронских медија; обавља лекторске, коректорске и преводилачке задатке у оквиру матичне институције или спољних организација (компаније, НВО, културни центри, органи локалне управе и самоуправе); учествује у раду и организацији језичких, преводилачких, књижевних и драмских секција, радионица и догађаја на Филозофском факултету или другим културним и образовним центрима и институцијама; пише научне, критичке, новинарске, есејистичке или белетристичке радове у оквиру курса, води радионице и школе писања, самостално или под менторством наставника; објављује текстове у студентским, научним, медијским, културно-уметничким публикацијама (електронским и штампаним); учествује у уређивању и организацији часописа, волонтерских група и културних акција; учествује на летњим школама и камповима; на лингвистичким колоквијумима и студентским конференцијама, са радом или без њега. Осим тога, студент се упознаје са поступком креирања пројеката који подстичу културу, науку, омладински активизам и међукултурну сарадњу; волонтира у музејима, галеријама, библиотекама; упознаје се са библиотечким и каталошким фондовима Филозофског факултета или других културних и образовних установа; упознаје се са уредничко-организационим пословима у издавачким кућама и институцијама културе (приређивање рукописа за штампу, организација догађаја, комуникација са медијима).
Литература Литература релевантна за организацију и спровођење стручне праксе формулише се у зависности од индивидуалног плана реализације праксе и концепције наставе на програму/модулу, а све то у договору са наставником и у складу са планираним задацима на пракси.

Студијски програм/студијски програми: Шпански језик, књижевност и култура; Француски језик и књижевност са другим романским језиком и културом
Врста и ниво студија: ЈКК ОАС
Назив предмета: Граматика шпанског језика 4
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов: положен испит <i>Граматика шпанског језика 3</i>
Циљ предмета Оспособљавање студената за анализу синтаксе сложене реченице. Продубљивање теоријских и практичних знања из синтаксе сложене реченице. Развијање и усавршавање граматичке и лексичке компетенције нивоу Б2.2 у складу са дескрипторима Заједничког европског референтног оквира.
Исход предмета Након одслушањог предмета студенти су у стању да изврше анализу сложене реченице. Студенти владају шпанским говорним и писаним језиком на нивоу Б2.2 у складу са дескрипторима Заједничког европског референтног оквира. Разумеју суштину сложеног говорног исказа израженог стандардним језиком и способни су да прате говорни исказ сложене аргументације под условом да им је тема блиска. Успешно излажу или описују тему из ширег круга свог интересовања. Комуницирају с лакоћом и спонтаношћу. Читају и пишу текстове који се тичу ширег спектра њиховог интересовања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Анализа сложене реченице у шпанском језику. Исказивање осећања и расположења. <i>PARA +infinitivo/pretérito imperfecto de subjuntivo</i> . Временске реченице. Заменица SE у конструкцијама за исказивање невољне радње. Употреба имперфекта субјунктива. Прошла времена. Лексичка средства за кохезију текста и за реформулацију. <i>El pretérito perfecto de subjuntivo</i> . Употреба герунда. Допусне реченице. <i>El pretérito pluscuamperfecto de subjuntivo. El condicional compuesto</i> . Кондиционалне реченице. <i>Практична настава</i> Вежбе прате теоријску наставу и служе за утврђивање обрађеног градива. Студенти се кроз комуникативну наставу оспособљавају да на шпанском језику комуницирају у складу са дескрипторима за ниво Б2 Заједничког европског референтног оквира. Наставне јединице обухватају различите граматичке и лексичке садржаје. Циљ часова вежби је оспособљавање студената за разумевање стандардног шпанског језика, за правилно усмено и писмено изражавање. За већину садржаја користи се интернет платформа Moodle.
Литература • Corpas, Jaime, et al. <i>Aula Internacional 5. Nueva edición</i>. Barcelona: Difusión. 2014. • Real Academia Española. <i>Nueva gramática de la lengua española. Morfología y sintaxis</i>. Madrid: Espasa. 2009. • Martí Sánchez, M., Penadés Martínez, I. y Ruiz Martínez. A. M. <i>Gramática española por niveles: A1-C1</i>. Madrid: Edinumen. 2008. • Díaz, L y Yagüe, A. <i>eleFANTE, Gramática del español como lengua extranjera</i>, Nivel B. Valencia: MarcoELE. 2019. • Rajić, Jelena, Hugo Marcos Blanco. <i>Gramática de la lengua española para serbiohablantes con ejercicios</i>. Beograd: Zavod za udžbenike. 2009. • VV.AA. <i>Gramática básica del estudiante de español</i>. Edición revisada y ampliada. Madrid: Difusión. 2011. • CLAVE: Diccionario de uso del español actual Madrid: SM 2002.

Студијски програм: ЖК, модул Шпански језик, књижевност и култура
Врста и ниво студија: ОАС
Назив предмета: Савремене хиспанске књижевности
Статус предмета: обавезни предмет
Број ЕСПБ: 4
Услов:
Циљ предмета: Упознавање са књижевним токовима и доприносом најзначајнијих шпанских и хиспаноамеричких аутора од друге половине XX века до данас. Развијање способности читања, анализирања и аргументације одабраних књижевних текстова.
Исход предмета Студент поседује сазнање о основним правцима, стиловима и писцима из Шпаније и Хиспанске Америке, од друге половине XX века до данас. Разуме појмове експериментална књижевност, фантастична књижевност, <i>бум</i> хиспаноамеричке књижевности, <i>постбум</i> , <i>Мекондо</i> генерација, <i>Крек</i> генерација. Уочава разноликост књижевности шпанског говорног подручја, самостално их увиђа и тумачи писмено и усмено, уз развијено критичко мишљење
Садржај предмета: Преглед књижевних токова, најзначајнијих аутора и дела савремене шпанске и хиспаноамеричке књижевности. - Шпанска књижевност друге половине XX века: роман друштвеног реализма, 1954-1962 (Рафаел Санћес Ферлосио, Кармен Мартин Гаите), Експериментални роман, 1962-1975 (Хуан и Луис Готисоло, Мигел Делибес, Мануел Васкес Монталбан, Хуан Марсе). Савремени роман, 1975-2000 (Едуардо Мендоса, Хавијер Маријас, Антонио Муњос Молина, Франсиско Умбрал). Позориште после Шпанског грађанског рата (Макс Ауб, Е. Касона, Х. Понсела, Ф. Арабал, А. Гала, Х. Санћис Синистера, М. Миура, А. Буеро Вальехо, А. Састре). - Хиспаноамеричка књижевност друге половине XX века: Хосе Лесама Лима, Ернесто Сабато, Аугусто Роа Бастос, Хосе Доносо, Росарио Кастеланос, Гиљермо Кабрера Инфанте. Нови хиспаноамерички роман (бум). Хуан Рулфо, <i>Pedro Páramo</i>; Карлос Фуентес, <i>La muerte de Artemio Cruz</i>; Хулио Кортасар, <i>Rayuela</i>, Марио Варгас Љоса: <i>Conversación en la Catedral</i>, Габријел Гарсија Маркес: <i>Cien años de soledad</i>. Постбум: Алфредо Брајс Ећенике, Северо Сардуј, Мануел Пуиг: <i>El beso de la mujer araña</i>, Исабел Аљенде, Реиналдо Арена, Марио Бенедети, Мемпо Ђардинели, Антонио Скармета, Фернандо дел Пасо, Лаура Ескивел: <i>Como agua para chocolate</i>. - Шпанска књижевности XXI века: Хавијер Томео, Луис Матео Дијес, Хуан Хосе Миљас, Енрике Вила-Матас, Луис Ландеро, Рафаел Ђирбес, Артуро Перес Реверте, Антонио Солер, Фернандо Арамбуру: <i>Patria</i>, Хавијер Серкас, Рај Лорига, Хавијер Калво, Хорхе Карион. Савремено женско писмо: Ана Марија Матуте, Роса Регас, Маруха Торес, Кристина Фернандес Кубас, Соледад Пуертолас, Роса Монтеро, Хулија Наваро, Алмудена Грандес, Елвира Линдо, Марта Санс. - Хиспаноамеричка књижевност XXI века. Роберто Болањо. Генерација <i>McOndo</i>: Алберто Фугет, Родриго Фресан, Хаиме Бајли, Едмундо Пас Солдан, Сантјаго Гамбоа, Хорхе Франко. Генерација <i>Crack</i>: Игнасио Падиља, Хорхе Волпи. Карипска књижевност: Леонардо Падуре, Едуардо Лало. Актуелни писци: Родриго Реј Роса, Фернандо Ивасаки, Гиљермо Мартинес, Сантјаго Ронкаљоло, Алехандро Самбра. Савремена женска проза: Елена Понијатовска, Луиса Валенсуела, Ана Марија Шуа, Сое Валдес, Маријан Енрикес, Гвадалупе Нетел, Саманта Швевлин, Габријела Виенер, Пилар Кинтана... Поезија и драма XXI века.
Литература: - Ayén, Xavi. <i>Aquellos años del boom. García Márquez, Vargas Llosa y el grupo de amigos que lo cambiaron todo</i>, Barcelona: RBA Libros (Kindle Edition), 2014. - Corral, De Castro, Birns: <i>The Contemporary Spanish-American Novel: Bolaño and after</i> (Kindle Edition), eds. Corral, W, De Castro, J. E and Birns, N, New York, London, New Delhi, Sydney: Bloomsbury, 2014. - Oviedo, J. M. <i>Historia de la literatura hispanoamericana 4. De Borges al presente</i>. Madrid: Alianza Editorial, 2004. - Fuentes, Carlos. <i>La gran novela latinoamericana</i>. Madrid: Alfaguara, 2011. - Palaversich, Diana. <i>De Macondo A McOndo. Senderos de la postmodernidad latinoamericana</i>, México: Plaza y Valdés, 2005. - Santos, Alonso. <i>Novela española en el fin de siglo (1975-2001)</i>. Madrid: Mare Nostrum, 2003. - Pozuelo Yvancos, José María. <i>Novela española del siglo XXI</i>. Madrid: Cátedra, 2014.

7. Valls, Fernando. *La realidad inventada. Análisis crítico de la novela española actual*. Barcelona: Crítica, 2003.
8. Pavlović-Samurović, Ljiljana. *Leksikon hispanoameričke književnosti*, Beograd, Savremena administracija, 1993.
9. Soldatić, Dalibor. *Prilozi za teoriju novog hispanoameričkog romana*. Beograd: Filološki fakultet i Kragujevac: Nova svetlost, 2002.
10. Dickov, Vesna. *Hispanoamerička književnost: od postmodernizma do postbuma*. Beograd: Filološki fakultet, 2016.
11. Kovačević Petrović, Bojana. *Karlos Fuentes u potrazi za identitetom*. Novi Sad: Akademska knjiga, 2019.
12. Лектира по избору

Студијски програм: ЖК, модул Шпански језик, књижевност и култура и Италијански језик, књижевност и култура
Врста и ниво студија: ОАС
Назив предмета: Језичка слика света романских језика
Статус предмета: обавезни предмет
Број ЕСПБ: 3
Услов:-
Циљ предмета Упознавање с основним појмовима из фразеологије италијанског и шпанског језика. Упознавање са структуром и значењем фразеолошких јединица романских језика и њихово поређење са фразеолошким јединицама у српском.
Исход предмета Студенти владају најфреквентнијим фразеолошким јединицама италијанског и шпанског језика, разумеју њихово значење и умеју да их адекватно употребе у контексту, у конкретном комуникационом чину. Способни су и да истражују фразеолошке везе са језичким јединицама матерњег језика. Стичу ширу слику о фразеолошком језичком свету романских језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Представљање фразеолошких јединица у италијанском и шпанском језику, њихове структуре и значења, заједничку етимологију од латинског језика. Представљање варијаната значењски истих а структурално или лексички различитих израза. Контексти употребе. Повезаност фразеологије језика и националних култура. <i>Практична настава:</i> Студенти активно прате наставу, све изложене примере фразеолошких јединица вежбају у употреби. Раде самостално, у пару и у групи. У оквиру израде семинарског рада баве се истраживањем унапред одабране и договорене теме са наставником.
Литература Blatešić, Aleksandra, <i>Kolokacije, frazemi i paremije sa komponentom etnonima u italijanskom jeziku</i> , Filozofski fakultet, Novi Sad, 2016. Buitrago, Alberto, <i>Diccionario de dichos y frases hechas</i> . Espasa Calpe, Madrid, 2000. Casadei, Federica, <i>Metafore ed espressioni idiomatiche</i> . Bulzoni Editore, Roma 1996. Drobnjak, D. i Šulović, K. <i>Lingvokulturološki triptih</i> . Filozofski fakultet, Novi Sad, 2016. Georgijev, Ivana, <i>Kulturološke konceptualizacije smrti u španskom i srpskom jeziku</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet, 2020. Lapucci, Carlo, <i>Modi di dire della lingua italiana</i> . Garzanti Editore, Milano, 1984. Manuel Seco, Olimpia Andrés, Gabino Ramos, <i>Diccionario fraseológico documentado del español: locuciones y modismos españoles</i> . Madrid: Aguilar, 2009. Мршевић-Радовић, Драгана, <i>Фразеолошке глаголско-именичке синтагме у савременом српскохрватском језику</i> . Филолошки факултет, Београд 1987. Мршевић-Радовић, Драгана, <i>Фразеологија и национална култура</i> . Друштво за српски језик и књижевност Србије. Београд 2008. Pittano, Giuseppe, <i>Frase fatta capo ha. Dizionario dei modi di dire, proverbi e locuzioni</i> . Zanichelli: Bologna, 1992. Quartu, Monica, Rossi, Elena. <i>Dizionario dei modi di dire della lingua italiana</i> . Hoepli, Milano 2018. Radicchi, Sandra, <i>In Italia. Modi di dire ed espressioni idiomatiche</i> . Bonacci editore, Roma 1985. Sorge, Paola, <i>I modi di dire della lingua italiana</i> . Grandi tascabili economici Newton, Roma 1997. Штрбац, Гордана. <i>Фразеологија о човеку и човек у фразеологији</i> , Филозофски факултет, Нови Сад, 2018. Додатна литература: Блатешић, Александра, <i>Италијанске пословице као фразеолошки и преводилачки проблем</i> . Магистарски рад, Филолошки факултет, Београд 2007. Речник Матице српске 1-6. том. Матешић, Јосип, <i>Фразеолошки рјечник хрватскога или српског језика</i> , Школска књига, Загреб 1982 Новичић, Драгослав, <i>1111 народних пословица и изрека</i> , Српска књига, Рума, 2004.

Студијски програм: Француски језик, књижевност са другим романским језиком и културом МАС Румунски језика и књижевности са другим романским језиком и културом ОАС
Назив предмета: Латински језик 4
Статус предмета: О
Број ЕСПБ: 3
Услов: положен Латински језик 3
Циљ предмета Студен треба да савлада целокупну синтаксу латинског језика и да се упозна с прегледом латинске и хришћанске књижевности на латинском и усвоји основна знања из метрике.
Исход предмета Студент је савладао граматички систем латинског језика и одређен језички фонд, оспособљен је да чита, анализира и преводи књижевне текстове на латинском језику од антике до 19. века. Студент разуме културне и језичке процесе, развој и опадање латинског језика, његово конзервирање у административним, образовним и верским институцијама, уочава његов значај за европску историју, културу и традицију. Оспособљен је да скандира и да уочи пренос система версификације на потоњу књижевност, с акцентом на француску/румунску.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> МОРФОЛОГИЈА: Понављање. СИНТАКСА И СТИЛИСТИКА Конјунктив у зависним реченицама. Consecutio temporum. Oratio obliqua. Стилске карактеристике, фразеологија и синонимија. КЊИЖЕВНОСТ Развој филологије и књижевне теорије. Латинска књижевност. Хришћанска књижевност на латинском језику. Средњевековни и нововековни латинитет. Националне књижевности на латинском. Утицај античке, позноантичке и потоње латинске књижевности на европску и романске књижевности и уметност. ИСТОРИЈА ЈЕЗИКА Неговање и конзервирање латинског језика. МЕТРИКА Основни појмови о метрици, ритму и просодији у античкој и потоњој поезији. Версификација. <i>Практична настава</i> Вежбање читања, скандирања и превођење на одабраним књижевним текстовима различитих књижевних епоха. Презентација семинарских радова из (компаративне) књижевности или упоредне граматике.
Литература - Будимир, М., Флашар, М. (1963). Преглед римске књижевности. De auctoribus Romanis. Београд: Завод за издавање уџбеника. - Зјелински, Т. (2016). Антички свет и ми. Чему учење латинског и грчког и упознавање са античком културом. Лозница: Карпос - Курцијус, Е. Р. (1996). Европска књижевност и латински средњи век, Београд: СКЗ. - Недељковић, В. (2016). Латински на универзитету: studium. Београд: Академска мисао, Филозофски факултет - Шијачки Маневић, Б. (1996). Граматика латинског језика, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. - Milinković, S. (2019). OMNIBUS. Standardni latinsko-srpski rečnik. Novi Sad: USSTPS. http://ducange.enc.sorbonne.fr/?clear=1

Студијски програм/студијски програми: Шпански језик, књижевност и култура
Врста и ниво студија: ЖК, ОАС
Назив предмета: Превођење књижевно-уметничког текста са српског језика на шпански
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов: Минималан ниво познавања шпанског језика Б1
Циљ предмета Овај предмет има за циљ да се осврне на превод књижевних текстова написаних на српском језику како критички поучавајући главне теоријске моделе тако и кроз практично вежбање преводећи на шпански језик. Зарад тога анализирају се специфичности различитих жанрова и вантекстуалних елемената који одређују оригинално дело и рецепцију његовог превода. Затим ће се процес превођења продубити кроз вредновање и примену основних метода, поступака и техника књижевног превођења. У овом предмету се тежи да студент критички вреднује теорије, технике и резултате књижевног превођења, развијајући овладавање ресурсима неопходним за обављање овог посредничког посла. С друге стране, тежи се да, кроз разноликост текстова и преводилачких проблема, студент побољшава способности анализе и прецизне методологије рада са којима ће се будући професионалац суочити са различитим изазовима које представља превод књижевно-уметничких текстова.
Исход предмета Након положеног предмета студенти су стекли способност да препознају и оцене различите технике превођења у књижевном превођењу; анализирају главне факторе лингвистичке, текстуалне и вантекстуалне различитости преведених текстова; да идентификују традуктолошке проблеме који представљају књижевно-уметнички текстови; да реше традуктолошке проблеме примењујући различите преводилачке методе, процесе и технике; разликују различите књижевне жанрове; да одговоре на одређене преводилачке изазове које постављају књижевно-уметнички текстови и обратно књижевно превођење.
Садржај предмета На овом предмету студенти обрађују следеће теме: методи, процеси и технике књижевног превођења; књижевни жанрови; особености књижевног текста; преводилачки пут од оригинала до превода. Превођење наративних, дескриптивних и дијалогских одломака књижевних текстова.
Литература <i>Примарна:</i> 5. Интерна збирка текстова. 6. Steiner, George. (1975) <i>After Babel: Aspects of Language and Translation</i>. Oxford: Oxford University Press. 7. Bassnett McGuire, Susan (1991) <i>Specific Problems of Literary Translation u: Translation Studies</i>. London and New York: Routledge, pp.76-132. 8. Bassnett, Susan, Lefevere, André (eds.) (1998): <i>Constructing Cultures: Essays on Literary Translation</i>. Clevedon: Multilingual Matters. 9. Beaugrande, Robert de (1978): <i>Factors in a Theory of Poetic Translating</i>. Assen: Van Gorcum. 10. Bush, Peter, Malmkjaer, Kirsten (eds.) (1998): <i>Rimbaud's Rainbow: Literary Translation in Higher Education</i>. New Amsterdam: John Benjamins Publishing Company. 11. Carbonell y Cortés, Ovidi et al. (2004): <i>Ética y política de la traducción literaria</i>, Málaga: Miguel Gómez; 12. Torre, Esteban. (1994). <i>Teoría de la traducción literaria</i>. Madrid: Síntesis. <i>Секундарна:</i> 13. Пауновић, Зоран. (2007). „Како читати превод“ У: Илић, Саша, (ур.). <i>Како читати: о стратегијама читања трагова културе</i>. Београд: Народна библиотека Србије. 14. Различити додатни материјали и веб сајтови.